

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

E

569^A

α
β
γ

I

A

A

7

2

A

Ε. 569. Α
~~1352~~

3160

S.A.K

**ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**

ΥΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟΝ « ΝΙΚΩ Δ Ο ΚΑΡΩΝ ».

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

ΥΠΟ

Ιω. Αν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.

Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Πειραιεὶ Β'. Γυμνασίου.

ΚΑΤ' ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ 1861

ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΩΤΑΤΗ

μετὰ βελτιώσεων.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ
10081

ΑΘΗΝΗΣ.

ΤΥΠΟΙΣ Ιω. Αν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.

1872.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

BIBLIOTHÈKÈ
AKADHMÌAS
ATHNÒN

10081

15 MAI. 1958

A. Περί τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Διφθόγγων.

1. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ λέγεται ἡ τέχνη, διὰ τῆς ὁποίας μανθάνομεν νὰ διηκώμεν καὶ νὰ γράφωμεν ὀρθῶς τινὰ γλῶσσαν.

2. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔχει γράμματα εἰκοσιτέσσαρα· εἶνε δὲ ταῦτα α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ξ, ο, π, ρ, σ, τ, υ, φ, χ, ψ, ω.

3. Τὰ γράμματα ταῦτα διαίρουνται εἰς δύο· εἰς φωνήεντα καὶ εἰς σύμφωνα. Καὶ φωνήεντα μὲν εἶνε ἑπτὰ α, ε, η, ι, ο, υ, ω, σύμφωνα δεκάεπτά β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ.

4. Τὰ φωνήεντα καὶ μόνον τῶν προφερόμενα ἀποτελοῦσι φωνήν ὡς ο, η, ε· τὰ δὲ σύμφωνα τότε μόνον ἀποτελοῦσι φωνήν, ὅταν ἐκφωνῶνται μετὰ τῶν φωνέντων ὡς *εχ, αυρ, προς, προ*.

5. Τὰ φωνήεντα διαίρουνται εἰς τρία· εἰς βραχέα ε καὶ ο· εἰς μακρὰ η καὶ ω. καὶ εἰς δίχρονα, α, ι, υ (α).

ΣΗΜ. Τὸ ε καὶ ο λέγονται βραχέα, διότι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐπροφέροντο ταχέως. τὸ δὲ η καὶ ω λέγονται μακρὰ, διότι ἐπροφέροντο μὲ διπλάσιον τῶν βραχέων χρόνον· τὸ δὲ α, ι, υ, λέγονται δίχρονα, διότι ἐπροφέροντο ἄλλοτε ὡς βραχέα καὶ ἄλλοτε ὡς μακρὰ.

6. Ἐκ δύο φωνέντων ὁμοφώνως προφερομένων γίνονται αἱ δίφθογγοι· εἶνε δὲ αὗται αι, αυ, ει, ει, οι, ου, α, η, φ. ηυ, υι.

ΣΗΜ. Τὸ πρῶτον φωνήεν τῶν διφθόγγων λέγεται *πρωτακτικόν*, τὸ δευτερον *επιτακτικόν*, τὸ δὲ ι τοῦτο εἰς τὰς καταχρηστικὰς διφθόγγους α, η, φ ὑπογράφεται· ἀλλ' εἰς τὴν διὰ κεφαλαίων γραφὴν τὸ ὑπογεγραμμένον τοῦτο προσγράφεται ὡς ΤΗ· ΣΟΦΙΑ.

7. Τὰ σύμφωνα διαίρουνται εἰς δύο· εἰς ἑνέα ἄφωνα π, β, ρ, κ,

(α) Ὅταν θέλωμεν νὰ δείξωμεν ὅτι δίχρονόν τι εἶνε μακρὸν, θέτομεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ σημεῖον - ὡς Τιτάνας, ὅταν δὲ βραχὺ τὸ - ὡς Σαλαμὶς Σαλαμίς.

τ, χ, τ, θ, και εἰς ὀκτώ ἡμίφωνα ζ, ξ, ψ, λ, μ, ν, ρ, ε.

ΣΗΜ. α. Τὰ ἄφωνα ὑποδιαίρουσιν διττῶς.

α. Εἰς *χειλέφωνα* π, β, φ, εἰς *οὐρανισκῶφωνα* κ, γ, χ, εἰς *δ-δορτόφωνα* τ, δ, θ.

β. Εἰς *ψιλὰ* κ, π, τ, εἰς *μέσα* β, γ, δ, και εἰς *δασέα* θ, φ, χ.

ΣΗΜ. β. Τὰ ἡμίφωνα ὑποδιαίρουσιν εἰς δύο. εἰς *ὑγρά* ἢ *ἀμετά-βολα* λ, μ, ν, ρ, εἰς *διπλὰ* ζ, ξ, ψ, και εἰς τὸ *σ* *συριστικόν*.

2 Β. Περὶ Λέξεων καὶ περὶ Συλλαβισμοῦ.

8. *Λέξεις* λέγονται αἱ φωναί, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα διὰ νὰ ἐκφράζωμεν πρὸς τοὺς ἄλλους τὰς ἰδέας ἢ τὰ αἰσθήματά μας ὡς *λέων* Γεώργιος οἶκος.

9. *Συλλαβαί* λέγονται αἱ μικρότεροι φωναί, εἰς τὰς ὁποίας δύνανται νὰ διακριθῇ μία λέξις ὡς *ἀν-θρώ-πος* *λό-γοι*.

10. Αἱ λέξεις ὡς συνιστάμεναι ἐκ συλλαβῶν εἶνε *μονοσύλλαβοι*, *δισύλλαβοι* καὶ *πολυσύλλαβοι* ὡς *πρὸς*, *γας*, *ἀμπελος*.

11. Ἡ συλλαβὴ λέγεται *βραχεῖα*, ἐὰν ἔχει βραχὺ φωνῆεν ὡς *βέλος* θέσει *μακρὰ*, ἐὰν ἔχει βραχὺ φωνῆεν πρὸ δύο συμφώνων ἢ πρὸ διπλοῦ ὡς *ἐτρεξε* γύσει *μακρὰ*, ἐὰν ἔχει φωνῆεν μακρόν ἢ δισθογγον ὡς *ῶραι*, *πλοῖον*.

12. Ἡ τελευταία συλλαβὴ τῆς λέξεως λέγεται *λήγουσα* ἢ πρὸ τῆς *ληγούσης* *παραλήγουσα*, καὶ ἡ πρὸ τῆς *παραληγούσης* *προπα-ραλήγουσα* ὡς τοῦ *ἄνθρωπος* εἶνε ἡ-πος *λήγουσα* ἡ-θρω *παραλή-γουσα* καὶ ἡ *ἄν* *προπαραλήγουσα*.

13. Σύμφωνον εὐρισκόμενον μετὰξὺ δύο φωνηέντων συλλαβίζεται μετὸ ἀκόλουθον φωνῆεν ὡς *λέ-γω*.

14. Δύο σύμφωνα μετὰξὺ δύο φωνηέντων εὐρισκόμενα συλλαβίζονται μετὸ ἀκόλουθον φωνῆεν, ἐὰν εἶνε ἀρκτικά λέξεως ἑλληνικῆς, ἄλλως χωρίζονται εἰς τὸν συλλαβισμὸν ὡς *κα-πιός*, *ἔγρα-ψα*, *ἀλ-λος*.

15. Ἐὰν ἡ λέξις εἶνε σύνθετος συλλαβιζομένη χωρίζεται εἰς τὰ μέρη τῆς ὡς *ἐξ-ἠ-θου*. Ὅταν ὁμοίως τὸ τελικόν φωνῆεν τῆς λέξεως *κάθη* *ἐκθλιψιν*, τότε τὸ πρὸ αὐτοῦ σύμφωνον συλλαβίζεται μετὰ τοῦ φωνηέντος τῆς ἐπομένης λέξεως ὡς *πα-ρ' αὐ-τοῦ*, *γα-λη-ν'* ὄρω.

Παραδείγματα.

Χαρίλαος, νίκη, ἔρις, Ἀλέξανδρος, Ξυθίππη, Λοκρίς, Ψαμμήτι-χος, ἄγγελος, ἄλλος, ἀμυρόν, ἀγκυρα, Δίσκουροι, συνεχδέχομαι, ἀντεπεξήλθον, παρεξεράτιν, ἐπανεσχομαι, καταβάνω, παρεστά-θην, μετέβησαν, παρ, ἡμῶν, ὅσ' εἶσι.

Γ'. Περὶ Πνευματισμοῦ.

16. Πᾶσα λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος ἢ διφθόγγου ἔχει ἐπ' αὐτῶν ἓν πνεῦμα· τὰ δὲ πνεύματα εἶνε δύο ἢ ψιλλή ('), καὶ ἡ δασεία (').

17. Πᾶσα λέξις ἀρχομένη ἀπὸ υ ἢ ρ δασύνεται· ὡς ὕπνος, βεῦμα· ἐὰν δὲ εἰς τὸ μέσον τῆς λέξεως εὐρίσκονται δύο ρ, τότε τὸ πρῶτον ψιλοῦται καὶ τὸ δεύτερον δασύνεται· ὡς ἐπίρρημα (α).

ΣΗΜ. Εἰ· τὰς διφθόγγους τὸ πνεῦμα τίθεται εἰς τὸ δεύτερον ἢ τὸ ὑποτακτικόν των φωνῆεν· ὡς εὐθιμος οἰκείος.

Παραδείγματα.

Αἰθήρ, αἶμα, ἐμόν, ἐκόν, εἶτα, εὐρίσκω, ὀλίγον, οἶνον, οἶον, ἰώτα, ἴνα, ἵππος, υἱός, ἔδω, ἔδῃ, Ἀλέξανδρος, ἀγάπη, Ἀγγίσις, ὠκεανός, ῥόμπ, Ῥόδος, θάρρος, πόρρωθεν.

Δ'. Περὶ Τόνων καὶ περὶ Τονισμοῦ.

18. Ἐκάστης λέξεως προφέρομεν μίαν συλλαβὴν δυνατώτερα τῶν ἄλλων αὐτῆς συλλαβῶν, καὶ τοῦτο ἑνομάζεται τόνος.

19. Οἱ τόνοι εἶναι τρεῖς· ὀξύς βαρὺς καὶ περισπώμενος.

20. Πρὸς παράστασιν δὲ τούτων γράφομεν ἐπὶ τοῦ φωνήεντος τῆς δυνατώτερα προσφερομένης συλλαβῆς ἓν τῶν ἐξῆς τριῶν σημείων ἢ τόνων καλουμένων, διὰ τὸν ὄξυν τὴν λεγομένην ὀξεῖαν ('), διὰ τὸν βαρὺν τὴν βαρεῖαν ("), καὶ διὰ τὸν περισπώμενον τὴν περισπωμένην (").

21. Ἡ ὀξεῖα τίθεται ἐπὶ τῆς λήγουσας· ὡς καλός, ἐπὶ τῆς παραλήγουσας· ὡς λόγος, καὶ ἐπὶ τῆς προπαραλήγουσας ὡς δίκαιος.

22. Ἡ περισπωμένη τίθεται ἐπὶ τῆς λήγουσας· ὡς ἀγαθοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς παραλήγουσας· ὡς πλοῖον.

23. Ἡ βαρεῖα τίθεται μόνον ἐπὶ τῆς λήγουσας, ὅταν δὲν χωρίζεται ἡ λέξις ἀπὸ τῆς ἀκολούθου τῆς διὰ στιγμῆς ὡς ἀγαθὸς πολιτικός.

24. Ἐὰν ἡ ὀξεῖα εἶνε εἰς τὴν λήγουσαν, ἡ λέξις λέγεται ὀξύτονος· ὡς ἀγρός, ἐὰν εἰς τὴν παραλήγουσαν παραξυτόνος· ὡς νόμος, καὶ ἐὰν εἰς τὴν προπαραλήγουσαν προπαραξυτόνος· ὡς πρόλογος.

25. Ἐὰν ἡ περισπωμένη εἶνε εἰς τὴν λήγουσαν, ἡ λέξις λέγεται περισπωμένη· ὡς καλῶς, ἐὰν δὲ εἰς τὴν παραλήγουσαν τότε λέγεται προπερισπωμένη· ὡς κῆπος.

26. Ὅλαί αἱ λέξεις ἔχουσιν ἓνα τῶν τριῶν εἰρημένων τόνων· μὴ

(α) Ἐπὶ τῶν δύο ρ ἢ ψιλλῆ καὶ ἡ δασεία κατὰ τοὺς νεωτέρους φιλολόγους δὲν τίθεται, ὅπερ καὶ ἡμεῖς παραδεχόμεθα.

νον δ' αἰ ἐξῆς· ὁ, ἦ, οἱ αἰ, ἐν, εἰς, ἐκ, ἦ ἐξ, εἰ. ὡς οὐ. δὲν ἔχουσα κενένα τόνον· τὸ δὲ οὐ τονίζεται μόνον, ὅταν εὑρίσκηται εἰς τὸ τέλος περιόδου ὡς ἐνθροὺς μὲν οὐ.

27. Πᾶσα βραχὺς συλλαβὴ τονιζομένη ὀξύνεται ὡς *λίγος φέρω*.

28. Μικρὰ παραλήγουσα πρὸ μακρᾶς ληγούσης παροξύνεται ὡς *οἶκον ἦρω* τρώω.

29. Ἡ θέσει μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη ὀξείαν δέχεται ὡς *τίρω*.

30. Μακρὰ παραλήγουσα πρὸ βραχέως ληγούσης περισπωμένην δέχεται ὡς *δήμος τοῖρο*.

31. Πᾶσα λέξις λήγουσα εἰς *ευ* καὶ *ου* τονιζομένην περισπᾶται ὡς *βασιλεῦ, φεῦ, εὔ, παραχοῦ*· πλὴν τοῦ *ἰσοῦ, ἰοῦ, καὶ οὐ*.

32. Ἡ προπαραλήγουσα τονιζομένη ὀξείαν δέχεται ὡς *Δημήτριος ἅγιος*.

33. Ὅταν ἡ λήγουσα ᾖ μακρὰ, ἡ προπαραλήγουσα δὲν τονίζεται ὡς *Δημητρίου, ἀγίου, Κωνσταντίου*.

34. Ὅλα αἱ δίφθογγοι εἰνε μακρά, πλὴν τῆς *αι* καὶ *οι*, αἵ τινες εὑρισκόμεναι ἐν τέλει λέξεως χωρὶς ληκτικῶν σύμφωνα ὡς *βραχεῖαι* κατὰ τὸν τονισμόν ὡς *μοῦσαι, βῶλοι*.

Φράσεις.

Ἀεὶ ἀλήθευ·—μαστῶς ἔσθι καὶ πίνε καὶ πλῖζε—ὁ καλὸς τιμαίται·—οἱ Ἀθηναίων τύραννοι ὑπὸ Ἀκκαδιμονίων κατελύθησαν—Πλάτων ἐτάφη ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ, ἐνθα τὸν πλείστον χρόνον διέτελεσε εἰλοσοφῶν·—ἤττον ἐπιθυμοῦσι τῶν ἀπόντων οἱ ἐπιθύντες ἀπέχεσθαι τῶν προόντων.

Ε'. Περὶ συναίρεσεως, Κράσεως καὶ Ἐκθλίψεως.

35. Συναίρεσις λέγεται ἡ συγχώνευσις εἰς ἓν δύο φωνήεντων μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς λέξεως ὡς *σικέυ-σικῆ, ἀπλόος-ἀπλοῦς, ὀπτεύ-ὀπταῖ, ἀληθέος-ἀληθῆος, τιμῶτος-τιμῶντος, ποιέοντος-ποιούντος*.

36. Κράσις εἶνε ἡ συναίρεσις τοῦ τελικοῦ φωνήεντος ἢ τῆς δίφθογγου τῆς προηγουμένης μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος τῆς ἐπιφερομένης λέξεως, σημειοῦται δὲ διὰ τῆς κορωνίδος ὡς *καλός καὶ ἀγαθός = καλὸς κἀγαθός, καὶ εἶτα = κἀτα*.

37. Ἐκθλίψις λέγεται ἡ ἀποβολὴ τοῦ τελικοῦ βραχέος φωνήεντος τῆς προηγουμένης λέξεως πρὸ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος τῆς ἐπιφερομένης· σημειοῦται δὲ τῆς ἐκθλίψεως εἶνε ἡ ἀπόστροφος () ὡς *καὶ ἐμοῦ ἀντὶ κατὰ ἐμοῦ, κατ' ἐκείνου ἀντὶ κατὰ ἐκείνου*.

ΣΗΜ. Ἐὰν ἡ ἐπιφερομένη λέξις ἀρχίξῃ ἀπὸ φωνήεντος δατέος, τότε τὸ πρὸ τοῦ ἐκθλιθέντος φωνήεντος ψιλὸν σύμφωνον τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του δατέον ὡς *καθ' ἡμῶν ἀντὶ κατὰ ἡμῶν*.

Φράσεις.

Ὁ Αἶνος παῖς ἦν Ἐρμού καὶ μούσης Οὐρανίας·—ἐπὶ κορυφῆς τῆς ἄρκου Σουνίου νότος ἐστὶν Ἀθηναῖς Σουνιάδος·—ἄγει πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος·—γελαῖ δ' ὁ μωρὸς κἄν τι μὴ γελοῖον ἦ·— φίλει τὴν ἀλήθειαν, κἄν πικρὰ ἦ.

Ὅστις φοβεῖται τὸν πατέρα κἀσχύεται, οὗτος πολίτης ἀγαθὸς ἐστὶ κατὰ λόγον·—ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τὰ ληθῆ λέγειν·—ἀδύνατον ὡς εἶοικε τὰ ληθῆ λέγειν·—καθ' ἄδην δύο ὁδοὺς νομίζομεν, μίαν δικαίαν χετέραν ἀσεβῶν ὁδόν.

Ἐνταῦθ' ἐνεστὶν ὁστᾶ τε καὶ κούφη κόνις ἀνδρῶν βασιλέων·—ὃ παῖ, σιώπα, πόλλ' ἔχει σιγὴ καλὰ·—τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἡδιστον βλέπειν·—οὐκ ἐστὶν οὔτε ζωγράφος οὔτ' ἀνδριαντοποιός, ὅστις ἀν πλάσει κάλλος τοιοῦτον, οἷον ἡ ἀλήθει' ἔχει.

ΣΤ'. Περὶ Λόγου καὶ τῶν μερῶν αὐτοῦ.

38. Λόγος λέγεται ἡ ἔκφρασις πρὸς ἄλλους ἐκείνων, τὰ ὁποῖα διανούμεθα· μέρη δὲ τοῦ λόγου εἶναι δέκα, ἄρθρον, ὄροια οὐσιαστικῶν, ὄροια ἐπίθετον, ἀντωνυμία, ῥῆμα, μετοχή, πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος, ἐπιφώνημα.

39. Τὸ οὐσιαστικόν, ἐπίθετον, ἄρθρον, ἀντωνυμία, ῥῆμα, μετοχὴ λέγονται κλιτά· τὰ δὲ λοιπὰ πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος καὶ ἐπιφώνημα λέγονται ἀκλιτά.

40. Οὐσιαστικὰ λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι φανερόνουςι πρόσωπα, ζῶα καὶ πράγματα· ὡς Φίλιππος, Ἀνὴρ, Ἀλφειδός, ἵππος, ἔρος, λευκότης, νίκη, ἡσυχία. Ταῦταδὲ διαιροῦνται εἰς

α. Κύρια, τὰ ὁποῖα φανερόνουςιν ἄτομόν τι πρόσωπον, ζῶον ἢ πρᾶγμα ὡς Ἀλέξανδρος, Βευκέφαλος, Ὀλυμπος, Ἑλλάς.

β. Προσηγορικά, ὅσα φανερόνουςιν ὀλόκληρον τάξιν ὄντων, τὰ ὁποῖα ὁμοιάζουσι κατὰ τι πρὸς ἄλληλα, ὡς ἄνθρωπος, γυνή, ζῶον, πρᾶγμα, δένδρον.

41. Ἐπίθετα λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι φανερόνουςι τὰς ποιότητας ἢ τὰς ιδιότητας τῶν οὐσιαστικῶν ὡς γλυκός, λευκός, στρογγύλος, τετράγωνος.

ΣΗΜ. Τὰ οὐσιαστικά, τὰ ἐπίθετα, αἱ ἀντωνυμίαι, αἱ μετοχαὶ καὶ τὰ ἄρθρα λέγονται εἶ τι πτωτικά.

Ζ'. Περὶ Κλίσεως, Ῥίξεως, Χαρακτῆρος καὶ Καταλήξεως.

42. Τὰ πτωτικὰ κλίνονται κατὰ τὸν τύπον τριῶν διφορῶν κλίσεων, τῶν ὁποῖων ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα λέγονται/θασύ.λιθος ἢ δὲ τρίτη περιτοσύ.λλθος.

43. Ῥίξα λέγεται τὸ ἀμετάβλητον μέρος τῆς λέξεως, τὸ ὁποῖον

σημαίνει την ιδέαν ἀπλῶς καὶ ἀπολύτως ὡς τοῦ λόγος καὶ πολί-
της τὸ λογ. καὶ πολιτ. εἶναι ρίζα.

44. Καταλήξεις λέγονται τὰ γράμματα τὰ ὁποῖα προσθέτον-
ται εἰς τὸ τέλος τῶν ριζῶν τῶν λέξεων ὡς τοῦ λόγος, πολίτης,
οἰκία, τὸ -ος -ης καὶ -α εἶνε καταλήξεις.

45. Χαρακτήρ λέγεται τὸ πρὸ τῆς καταλήξεως γράμμα ὡς
τοῦ λόγος γ, τοῦ πατέρος τὸ ρ, τοῦ πολίτου τὸ τ.

46. Εἰς τὰ ἄρθρα, τὰ ὀνισαστικά, τὰ ἐπίθετα, τὰς μέτοχας καὶ
τὰς ἀντωνυμίας ἐξετάζομεν τὸ γένος τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν πτώσιν οὕτω.

α. Γένη εἶνε τρία ἀρσενικὸν θηλυκὸν, οὐδέτερον, ὡς Δημή-
τριος, Ἑλένη, βιβλίον.

β. Ἀριθμοὶ εἶνε τρεῖς ἐνικός ὀνικός, πληθυντικός ὡς τὸ βιβλίον
τῶ βιβλίων, τὰ βιβλία.

γ. Πτώσεις εἶνε πέντε ὀνομαστική, γενική, δοτική, αἰτιατική,
κλητική. Τούτων ἡ ὀνομαστική καὶ κλητική λέγονται ὄρθαι καὶ
εὐθείαι, ἡ δὲ γενική καὶ δοτική καὶ αἰτιατική πλάγαι.

8 Η'. ΠΕΡΙ ΑΡΘΡΩΝ.

47. Ἄρθρα λέγονται αἱ μονοσύλλοι λέξεις, ὁ, ἡ, τὸ, αἱ ὁποῖαι τί-
θενται πρὸ τῶν πτωτικῶν διὰ τὰ καταστήσωσιν αὐτὰ γνωστὰ καὶ ὀρι-
σμένα ὡς ὁ Δημήτριος ἡ Πηνελόπη, τὸ ἄρθρον κλίνονται δὲ οὕτως.

Ἐνικός ἀριθμός.

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Ὄνομ.	ὁ	ἡ	τὸ
Γεν.	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτ.	τῷ	τῇ	τῷ
Αἰτιατ.	τόν.	τήν.	τό.

Ὀνικός ἀριθμός.

Ὄν. καὶ Αἰτ.	τῶ	τᾶ	τῶ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν.	ταῖν.	τοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	οἱ	αἱ	τὰ
Γεν.	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτ.	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αἰτ.	τούς.	τάς.	τά.

48. Τὰ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχίζοντα ἄρθρα δατύνονται καὶ δὲν τὴν
νίζονται ὡς ὁ ἡ οἱ αἱ.

49. Τὰ ἄρθρα κλητικὴν δὲν ἔχουσιν, εἰς δὲ τὴν κλητικὴν τῶν
ἄλλων πτωτικῶν πρατάσσεται τὸ κλητικὸν ἐπιφώνημα ὦ.

Θ'. ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Ἔθ Εἰς τὴν πρώτην κλίσει κλίνονται ἀρσενικὰ λήγοντα εἰς ας καὶ εἰς ης, καὶ θηλυκὰ λήγοντα εἰς α καὶ εἰς η, κατὰ τὸν ἑξῆς τύπον:

	<i>Ἐρικὸς.</i>		<i>Ἀνικὸς.</i>		<i>Πληθυντικὸς.</i>	
Ὄνομ.	ας,	ης,	α,	η,	α,	αι,
Γεν.	ου,	ου,	ας, (ης),	ης,	αίν,	ων,
Δοτ.	α,	η,	α, (η),	η,	αίν,	αῖς,
Αἰτ.	αν,	ην,	αν,	ην,	α,	ας,
Κλητ.	α.	η (α)	α.	η.	α.	αι.

Ἀρσενικά.

Ἐρικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	ὁ	πολίτης	ἑλληνοδικῆς	κριτῆς	νεανίας
Γεν.	τοῦ	πολίτου	ἑλληνοδικου	κριτοῦ	νεανίου
Δοτ.	τῷ	πολίτῃ (α)	ἑλληνοδικῇ	κριτῇ	νεανίᾳ
Αἰτ.	τὸν	πολίτην	ἑλληνοδικήν	κριτήν	νεανίαν
Κλητ.	ὦ	πολίτα.	ἑλληνοδικά.	κριτά.	νεανία.

Ἀνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	Αἰτ.	Κλ.	τὸ	πολίτα	ἑλληνοδῖκα	κριτὰ	νεανία
Γεν.	καὶ	Δοτ.	τοῖν	πολίταιν.	ἑλληνοδικαῖν.	κριταῖν.	νεανίαν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	οἱ	πολίται	ἑλληνοδῖκαι	κριταὶ	νεανίαι
Γεν.	τῶν	πολιτῶν	ἑλληνοδικῶν	κριτῶν	νεανιῶν
Δοτ.	τοῖς	πολίταις	ἑλληνοδικαῖς	κριταῖς	νεανίαις
Αἰτ.	τούς	πολίτας	ἑλληνοδικάς	κριτάς	νεανίας
Κλητ.	ὦ	πολίται	ἑλληνοδῖκαι.	κριταί.	νεανίαι.

Θηλυκά.

Ἐρικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	ἡ	δίκη	τιμῆ	σκιά	τράπεζα
Γεν.	τῆς	δίκης	τιμῆς	σκιάς	τραπέζης
Δοτ.	τῇ	δίκη	τιμῇ	σκιά	τραπέζῃ
Αἰτ.	τήν	δίκην	τιμὴν	σκιάν	τράπεζαν
Κλητ.	ὦ	δίκη.	τιμῆ.	σκιά.	τράπεζα.

Ἀνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	Αἰτ.	Κλ.	τὰ	δῖκα	τιμὰ	σκιά	τράπεζα
Γεν.	καὶ	Δοτ.	ταῖν	δῖκαιν.	τιμαῖν.	σκιαῖν.	τράπεζαιν

(α) Ἡ δοτικὴ ἐν τῇ λαλουμένῃ γλώσσῃ ἀπαντᾷται ἰδίως ἐπὶ ἐπιγραφῶν γραμμάτων ἀντ' αὐτῆς δὲ συνηθετέρα εἶναι ἡ εἰς ἡμετὰ αἰτιατικῆς ὡς εἶπεν τῷ Γεωργίῳ = εἶπον εἰς τὸν Γεώργιον. — Ὁμοίως τῷ Νικόλαῳ = ὁμοίως μὲ τὸν Νικόλαον.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν	αἱ	δίκαι	τιμαί	σκιαί	τράπεζαι
Γεν.	τῶν	δικῶν	τιμῶν	σκιῶν	τραπεζῶν
Δοτ.	ταῖς	δίκαις	τιμαῖς	σκιαῖς	τραπέζαις
Αἰτ.	τάς	δίκας	τιμάς	σκιάς	τραπέζας
Κλητ.	ᾧ	δίκαι.	τιμαί,	σκιαί.	τράπεζαι.

ᾧ. Εἰς τὴν πρώτην κλίσην κλίνονται καὶ *συνηρημένα* τὰ ὁποῖα ἔχουσι χαρακτηριστικὸν φωνῆεν α καὶ ε καὶ αὐτὸ συναίρουσι μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς καταλήξεως. ὧς

Ἀρσενικά.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ὁ	Ἐρμέας-Ἐρμῆς	Ἀπελλέας-Ἀπελλῆς
Γεν.	τοῦ	Ἐρμέου Ἐρμοῦ	Ἀπελλέου-Ἀπελλοῦ
Δοτ.	τῷ	Ἐρμέα-Ἐρμῆ	Ἀπελλέη-Ἀπελλῆ
Αἰτ.	τόν	Ἐρμέαν-Ἐρμῆ	Ἀπελλέην Ἀπελλῆν
Κλητ.	ᾧ	Ἐρμέα-Ἐρμῆ.	Ἀπελλέη-Ἀπελλῆ.

Δυνικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τῷ	Ἐρμέα Ἐρμᾶ	Ἀπελλέα-Ἀπελλᾶ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	Ἐρμέαιν-Ἐρμαῖν.	Ἀπελλέαιν-Ἀπελλᾶιν.

Πληθυντικός ἀριθμός

Ὄν.	οἱ	Ἐρμέεσι Ἐρμαῖ	Ἀπελλέαι-Ἀπελλαῖ
Γεν.	τῶν	Ἐρμέων Ἐρμῶν	Ἀπελλέων-Ἀπελλῶν
Δοτ.	τοῖς	Ἐρμέαις Ἐρμαῖς	Ἀπελλέαις Ἀπελλαῖς
Αἰτ.	τούς	Ἐρμέας-Ἐρμας	Ἀπελλέας-Ἀπελλᾶς
Κλητ.	ᾧ	Ἐρμέεσι Ἐρμαῖ.	Ἀπελλέαι-Ἀπελλαῖ.

Θηλυκά.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ἡ	μνάα μνᾶ	σुकέα-σुकῆ
Γεν.	τῆς	μνάας-μνάς	σुकέας σукῆς
Δοτ.	τῇ	μνάα μνᾶ	σुकᾶ σукῆ
Αἰτ.	τὴν	μνάαν-μνάν	σुकεαν-σुकῆν
Κλητ.	ᾧ	μνάα-μνᾶ.	σुकέα-σुकῆ.

Δυνικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τᾷ	μνάα μνᾶ	σुकέα-σुकᾶ
Γεν. καὶ Δοτ.	ταῖν	μνάαιν μναῖν	σुकεαιν σукαιν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	αἱ	μνάαι-μναῖ	σुकεαι-σुकαι
Γεν.	τῶν	μναῶν μνῶν	σुकεῶν σукῶν
Δοτ.	ταῖς	μνάαις μναῖς	σुकεαῖς σукαις
Αἰτ.	τάς	μνάας μνάς	σुकέας σукᾶς
Κλητ.	ᾧ	μνάαι-μναῖ.	σुकεαι-σुकαι.

Φράσεις.

Μίνθανε ὦ νεανία, τὴν σοφίαν—πολίτη πρέπει εὐκοσμία. — Ἐλ-
λανοδίκαι ἦσαν ἄρχοντες ἠλείων οἱ διέποντες τὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα
τῶν Ὀλυμπίων — ἀροαταῖς καὶ θεαταῖς προσήκει ἡσυχίαν ἄγειν
— φεύγε-ε, ὦ ναῦται, βορρᾶν — ὀρέγεσθε, ὦ πολῖται, τῆς ἀρετῆς·
— κριταῖς πρέπει δικαιοσύνη· Σπικριᾶται δόξης καὶ τιμῆς ἐρασαί
ἦσαν — θυμαζόμεν τὴν Ἑομοῦ τέχνην — ἡ λύρα τὰς μερίμνας λύει·
ἡ φιλία ἐπαγγέλλεται καταφυγὴν καὶ βοήθειαν — ἡ μερίμνα τὴν
καρδίαν ἐσθίει — θεραπεύειε τὰς Μούσας· — μὴ πείθεσθε διαβο-
λαῖς· — τρυφὴ ἀδικίαν καὶ πλεονεξίαν τίκτει· — βροντὴ ἐκ λαμπρᾶς
ἀστραπῆς γίνεται· — αἱ λαμπραὶ τύχαι ῥαδίως πίπτουσιν.

52. Ὅσα θηλυκὰ πρὸ τῆς καταλήξεως α ἔχουσι φωνῆν ἢ ρ σχη-
ματίζουσι τὴν ἑνικὴν καὶ δοτικὴν εἰς αε καὶ α' ὡς σοφίης σοφία·
ῶρας ῶρα· ἔτι δ' αἱ λέξεις Ἀνδρομέδα, Διοτίμα, Λήδα, Φιλομήλα.

53. Τὰ λήγοντα εἰς -της καὶ -της τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ ἀρχῶ
ὠιοῦμαι· πω.ῶ τριῶ, μετῶ, λιγρεύω, καὶ τὰ ἔθρικά σχημα-
τίζουσι τὴν κλητικὴν εἰς α βραχύ· ὡς ἐργάτης ἐργάτα, νομάρχα.
Παιδοτρίβη, βιβ.ιοπῶ.λη, Πέσσα δέσποτα.

54. Ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τῶν οὐσιαστικῶν τῆς πρώτης κλίσεως
τονίζεται εἰς τὴν λήγουσάν· ὡς ὑπηρέτης, ὑπηρετῶν, πλὴν τῶν χρη-
στων, χ.λοῦτων, ἀφύων, ἐτησίων.

55. Ὅσα θηλυκὰ τρέπουσι τὸ α τῆς ὀνομαστικῆς εἰς τὴν γενικὴν
εἰς η ἔχουσιν αὐτὸ βραχύ· ὡς μούσα μουσῆς.

56. Ὅσα θηλυκὰ ἐπίθετα ἔχουσι τὸ ἄρσενικὸν τριτόκλητον ἔχουσι
τὸ ληκτικὸν α ἐν τῇ ὀνομαστικῇ βραχύ· ὡς πᾶς πᾶσα, ἐν ᾧ τὰ ἔ-
χοντα αὐτὸ δευτερόκλητον τὸ ἔχουσι μακρόν· ὡς ἅγιος ἅγια.

57. Τὰ εἰς ια παροξύτονα καὶ ὅλα τὰ ὀξύτονα ἔχουσι τὸ α μα-
κρόν οἷον σοφία, χάρις, λαλία.

58. Τὰ εἰς εἰα δισύλλαβα καὶ τὰ εἰς εἰα παραγόμενα ἐκ τῶν εἰς
ευω ληγόντων ῥημάτων ἔχουσι τὸ α μακρόν· ὡς μεία βασιλεία.

59. Τὰ εἰς ρα δισύλλαβα παραλήγοντα εἰς φωνῆν ἔχουσι τὸ α
μακρόν· ὡς ὄρα πλὴν τοῦ χύτρα, σφύρα, τὰ δὲ παραλήγοντα εἰς
δίφθογγον ἔχουσιν αὐτὸ βραχύ· ὡς μοῖρα, πλὴν τοῦ αὔρου, λαύρα,
σαῖρα, Φαῖδρα.

60. Τὰ εἰς αἰα δισύλλαβα ἔχουσι τὸ α βραχύ· ὡς μαῖα· ὡσαύτως
καὶ τὰ υἰα οὐσιαστικά καὶ τὰ εἰς υἰα ὀξύτονα· ὡς μυῖα, ἀργυῖα,
ὄργυῖα.

61. Τὰ εἰς αε τῆς πρώτης κλίσεως ἔχουσι τὸ α μακρόν· ὡς νεανίας,

62. Ἡ ἀσυνσίρετος ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ τονίζεται εἰς τὴν
λήγουσάν ὀξεῖαν δέχεται· κριτής, τιμή, κριτήν τιμήν.

63. Ἡ μακροκατάληκτος γενική καὶ δοτική τονιζομένη ἐπὶ τῆς ληγούσης περισπομένην δέχεται ὡς τοῦ κριτοῦ, τῷ κριτῇ, τῶν κριτῶν, τοῖς κριταῖς.

70 Ἰ. ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ.

64. Εἰς τὴν δευτέραν κλίσιν κλίνονται ἀρσενικά καὶ θηλυκὰ λήγοντα εἰς ος καὶ οὐδέτερα εἰς ον, κατὰ τὸν ἐξῆς τύπον.

Ὦν.	ος,	ον,	ω,	οι,	α,
Γενικ.	ου,	ου,	οιν,	ων,	ων,
Δοτικ.	ω,	ω,	οιν,	οις,	οις,
Αἰτιατ.	ον,	ον,	ω,	ους,	α,
Κλητ.	ε, ος.	ον.	ω.	οι.	α.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὦν.	ὁ λόγος	θεός	ἡ νῆσος	ὁδός	τὸ σῦκον	πτηνόν
Γεν.	τοῦ λόγου	θεοῦ	τῆς νήσου	ὁδοῦ	τοῦ σύκου	πτηνοῦ
Δοτ.	τῷ λόγῳ	θεῷ	τῇ νήσῳ	ὁδῷ	τῷ σύκῳ	πτηνῷ
Αἰτ.	τὸν λόγον (α)	θεὸν	τὴν νῆσον	ὁδὸν	τὸ σῦκον	πτηνόν
Κλ.	ὦ λόγε.	θεέ.	ὦ νῆσε.	ὁδός.	ὦ σῦκον.	πτηνόν.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὦν. Αἰτ. Κλ.	τῷ λόγῳ	θεῷ	τῇ νήσῳ	ὁδῷ	τῷ σύκῳ	πτηνῷ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν λόγοιν.	θεοῖν.	ταῖν νήσῳιν.	ὁδοῖν.	εἰσὶν σύκων.	πτηνοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὦν.	οἱ λόγοι	θεοὶ	αἱ νῆσοι	ὁδοὶ	τὰ σύκα	πτηνά
Γεν.	τῶν λόγων	θεῶν	τῶν νήσων	ὁδῶν	τῶν σύκων	πτηνῶν
Δοτ.	τοῖς λόγοις	θεοῖς	ταῖς νήσοις	ὁδοῖς	τοῖς σύκοις	πτηνοῖς
Αἰτ.	τούς λόγους	θεοὺς	τάς νήσους	ὁδοὺς	τὰ σύκα	πτηνά
Κλ.	ὦ λόγοι.	θεοὶ.	ὦ νῆσοι.	ὁδοί.	ὦ σύκα.	πτηνά.

Ἐνικός

Δυϊκός

Πληθυντικός.

Ὦν.	ὁ ἄνθρωπος	Ὦν. Αἰτ. Κλ.	τῷ ἀνθρώπῳ	οἱ ἄνθρωποι
Γεν.	τοῦ ἀνθρώπου	Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν ἀνθρώποιν	τῶν ἀνθρώπων
Δοτ.	τῷ ἀνθρώπῳ			τούς ἀνθρώπους
Αἰτ.	τὸν ἄνθρωπον			ὦ ἄνθρωποι.
Κλ.	ὦ ἄνθρωπε.			

65. Τὰ οὐδέτερα ἔχουσι τρεῖς πτώσεις τὰς αὐτὰς τὴν ὀνομαστικήν, αἰτιατικήν καὶ κλητικήν.

66. Τὸ α εἰς τὸ τέλος τῶν οὐδετέρων, ἂν δὲν προκύπτῃ ἐκ συναίρεσεως, εἶνε βραχύ. ὡς ζύλα. δένδρα.

ΣΗΜ. α. Τῶν οὐδετέρων ἀποκόπτεται τὸ ν ἐν τοῖς ἐξῆς ὡς αὐτὸς αὐτό, δε ὁ, οὔτος τοῦτο, ἐκεῖνος ἐκεῖνο, ἄλλος ἄλλο.

ΣΗΜ. β. Πολλὰ ὀνόματα εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν ἀρσενικά ὄντα εἰς τὸν πληθυντικὸν γίνονται οὐδέτερα ὡς ὁ δεσμός τὰ δεσμά, ὁ νῶτος τὰ νῶτα, ὁ ζυγός τὰ ζυγά.

Φράσεις.

Δίωκε καλά ἔργα· ὃ φίλε νεανία·—πέιθου τοῖς τοῦ διδασκάλου λόγοις·—πιστὸς ἑταῖρος τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν μετέχει·—πολλοῖς ἔργοις ἔπεται κίνδυνος·—ὁ κακὸς τῷ Θεῷ καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐχθρὸς ἐστὶ·—χαλεπῶ ἔργῳ δόξα ἔπεται·—ὁ θάνατος τοὺς ἀνθρώπους ἀπολύει πόνων καὶ κακῶν·—πολλοὶ νόσοι ἐν ἀνθρώποις εἰσὶν

(α) Τὸ πᾶσι αἰτιατικῆς, ἐν τῇ κοινῇ γλώσσῃ παραλείπεται· ὡς τὸν ἄνθρωπον, ~~ὅτι~~ τῶν οὐδετέρων τῶν ληγόντων εἰς ὃν ἀποκόπτεται ἐνίοτε τὸ ὄν ὡς παιδί.

67. Ἡ δευτέρα κλίσις ἔχει *συνηρημέρα* λήγοντα εἰς *εος*, *εων* καὶ εἰς *οος*, *-οον* κλιόμενα οὕτω.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ὁ	πλόος-πλοῦς	ὁ, ἡ εὐπλόος-εὐπλοῦς	χρύσεος-χρυσοῦς
Γεν.	τοῦ	πλόου-πλοῦ	εὐπλόου-εὐπλου	χρυσέου-χρυσού
Δοτ.	τῷ	πλόω-πλώ	εὐπλόω-εὐπλώ	χρυσέω-χρυσῶ
Αἶτ.	τὸν	πλόον-πλοῦν	εὐπλοον-εὐπλοον	χρῦσειον χρυσούν
Κλητ.	ὦ	πλόε-πλοῦ.	εὐπλοε-εὐπλοῦ.	χρύσεος χρυσοῦς.

Δυϊκὸς ἀριθμός.

Ὄν. Αἶτ. Κλ.	τὼ	πλόω-πλώ	εὐπλόω-εὐπλώ	χρυσέω-χρυσῶ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	πλόοιν-πλοῖν.	εὐπλόοιν-εὐπλοῖν.	χρυσέοιν-χρυσοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	οἱ	πλόοι-πλοῖ	εὐπλοοι-εὐπλοῖ	χρῦσειοι-χρυσοῖ
Γεν.	τῶν	πλόων-πλών	εὐπλόων-εὐπλών	χρυσέων-χρυσῶν
Δοτ.	τοῖς	πλόοις-πλοῖς	εὐπλόοις-εὐπλοῖς	χρυσέοις-χρυσοῖς
Αἶτ.	τούς	πλόους-πλοῦς	εὐπλόους-εὐπλοῦς	χρυσέους-χρυσοῦς
Κλητ.	ὦ	πλόοι-πλοῖ.	εὐπλοοι-εὐπλοῖ.	χρῦσειοι-χρυσοῖ.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	τὸ	ἀπλόον-ἀπλοῦν	ὀστέουν-ὀστοῦν
Γεν.	τοῦ	ἀπλόου-ἀπλοῦ	ὀστέου-ὀστοῦ
Δοτ.	τῷ	ἀπλόω-ἀπλώ	ὀστέω-ὀστώ
Αἶτ.	τὸ	ἀπλόον-ἀπλοῦν	ὀστέον-ὀστοῦν
Κλητ.	ὦ	ἀπλόουν-ἀπλοῦν.	ὀστέον-ὀστοῦν.

Δυϊκὸς ἀριθμός.

Ὄν. Αἶτ. Κλ.	τὼ	ἀπλόω-ἀπλώ	ὀστέω-ὀστώ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	ἀπλόοιν-ἀπλοῖν.	ὀστέοιν-ὀστοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	τὰ	ἀπλόα-ἀπλά	ὀστέα-ὀστά
Γεν.	τῶν	ἀπλόων-ἀπλών	ὀστέων-ὀστών
Δοτ.	τοῖς	ἀπλόοις-ἀπλοῖς	ὀστέοις-ὀστοῖς
Αἶτ.	τὰ	ἀπλόα-ἀπλά.	ὀστέα-ὀστά.
Κλητ.	ὦ	ἀπλόα-ἀπλά.	ὀστέα-ὀστά.

Φράσεις.

Λόγος κάτοπρόν ἐστι νοῦ — τὸν νοῦν ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι διδάσκαλον — τὸν εὖνον φίλον θεράπευσ' ὁ πλοῦς ἐστὶν ἀήλιος τοῖς ναύταις — σὺν νῶ τὸν βίον ἄγε — οἱ ἀγαθοὶ τοῖς ἀγαθοῖς εὐνοὶ εἰσι — τὰ Ὀρέστου ὄσα ἐν Τεγέᾳ ἦν — αἱ θεραπαιναι ἐν κανοῖς τὸν ἄρτον προσφέρουσιν — ἀπλοῦς ἐστὶν ὁ τῆς ἀληθείας λόγος.

ΣΗΜ. α'. Τοῦ δοῦκοῦ ἡ ὀνομαστικὴ, αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ περισπᾶται ἐναντίον τοῦ κανόνος.

ΣΗΜ. β'. Εἰς τὴν δευτέραν κλίσιν ἔτι κλίνονται καὶ τὰ εἰς ὡς ἀρσενικὰ καὶ τὰ εἰς ἠὲ ἰσχυρότερα, τὰ ἴσχυρα λέγονται ἀττικὰ καὶ ἐμπεριλαμβανόμενα ἐν τῇ γραμματικῇ ταύτῃ εἰς τὰ ἀνώμαλα.

74. ΙΑ'. ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

68. Εἰς τὴν τρίτην κλίσιν κλίνονται πάντα τὰ περισσὸς ἄλλαθα, ὅσα δηλαδὴ ἔχουσιν εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ καὶ εἰς ἀπάσας τοῦ πληθυντικοῦ μίαν συλλαβὴν περισσοτέραν τῆς ἐνικῆς ὀνομαστικῆς, κατὰ τὸν ἑξῆς τύπον.

	Ἐνικός.	Δοτικός.	Πληθυντικός.
Ὄνομ.	— —	ε	ες, α
Γεν.	ος, ος,	οιν,	ων, ων,
Δοτ.	ι, ι,	οιν,	σι, σι,
Αἰτ.	α —	ε	ας, α,
Κλητ.	— —	ε	ες, α.

69. Τῶν περισσὸς συλλάβων τούτων ἡ ὀνομαστικὴ λήγει εἰς τὰ φωνήεντα α, ι, υ, ω, καὶ εἰς τὰ σύμφωνα ρ, ρ, α, ε, ψ.

70. Τῶν τριτοκλίτων ἡ ῥίζα εὐρίσκεται, ἐὰν ἀπὸ τὴν γενικὴν ἀποβληθῇ ἡ κατάληξις ὡς τοῦ ποῦς γεν. ποδὸς ἡ ῥίζα εἶνε ποδ.

71. Ὁ χαρακτηριστὴρ τῆς ῥίζης τῶν τριτοκλίτων δυνατὸν νὰ ᾖ φωνήεν, ἄφωρον ἢ ὑγράν διὰ τοῦτο καὶ ταῦτα διαίρουσιν εἰς φωνηεντόληκτα ὡς ἰχθύς ἰχθύος εἰς ἀφωρόληκτα ὡς πατὴρ πατρίδος καὶ εἰς ὑγράληκτα ὡς σωτήρ σωτήρος.

72. Αἱ κατάληξεις ι, α, ας τῆς τρίτης κλίσεως εἶνε βραχεῖαι ὡς σώματι, παῖδα, παῖδις.

73. Ὅσα ἔχουσι μονοσύλλαβον ὀνομαστικὴν, ταῦτα τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς τονίζουσι τὴν κατάληξιν ὡς ποδὸς ποδὸς ποδὸς ἐξαιρουσιν τὰ πάντων πᾶσι, παίδων, Τρώων φάτων ὄτων, καὶ αἱ μονοσύλλαβον μετοχαὶ ὦν ὄντος κτλ.

74. Αἱ δοτικαὶ πληθυντικαὶ αἱ λήγουσαι εἰς σι, ξι, ψι, ἐπομένου φωνήεντος λαμβάνουσα ρ ες ταῖς γυναιξὶν ἐκείαις, τοῖς παισὶν ἡμῶν, τοῖς Θραξὶν ἰππέδων.

75. Τὰ τριτοκλίτικα δύνανται νὰ διαίρεθῶσιν εἰς ἀσυναίρετα, συνηρημένα, συγκοπέτμεια, ἀνώμαλα, ἐλλειπτικά καὶ ἄκλιτα.

15 Α'. Ἀσυναίρετα.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὀν. ὁ παιᾶν	λειμών	δαίμων	λέων	λιμήν
Γεν. τοῦ παιᾶνος	λειμώνος	δαίμονος	λέοντος	λιμένος
Δοτ. τῷ παιᾶνι	λειμῶνι	δαίμονι	λέοντι	λιμένι
Αἵτ. τὸν παιᾶνα	λειμῶνα	δαίμονα	λέοντα	λιμένα
Κλ. ᾧ παιᾶν	λειμών.	δαίμον.	λέον.	λιμήν.

Δυνικός ἀριθμός.

Ὀν. Αἵτ. Κλ. τὸν παιᾶνα	λειμῶνε	δαίμονε	λέοντε	λιμένε
Γεν. καὶ Δοτ. τοῦν παιᾶνοιν.	λειμώνοιν.	δαίμόνοιν.	λέοντοιν	λιμένοιν

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν. οἱ παιᾶνες	λειμώνες	δαίμονες	λέοντες	λιμένες
Γεν. τῶν παιᾶνων	λειμώνων	δαίμόνων	λεόντων	λιμένων
Δοτ. τοῖς παιᾶσι	λειμῶσι	δαίμοσι	λέουσι	λιμέσι
Αἵτ. τοὺς παιᾶνας	λειμῶνες	δαίμονας	λέοντας	λιμένας
Κλ. ᾧ παιᾶνες.	λειμώνες	δαίμονες.	λέοντες.	λιμένας

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὀν. ὁ αἰθήρ	ῥήτωρ	κλητήρ	Ἕλλην	μῆν
Γεν. τοῦ αἰθέρος	ῥήτορος	κλητήρος	Ἕλληνος	μηνός
Δοτ. τῷ αἰθέρι	ῥήτορι	κλητήρι	Ἕλληνι	μηνί
Αἵτ. τὸν αἰθέρα	ῥήτορα	κλητήρα	Ἕλληνα	μῆνα
Κλ. ᾧ αἰθήρ.	ῥήτορ.	κλητήρ.	Ἕλλην.	μῆν.

Δυνικός ἀριθμός.

Ὀν. Αἵτ. τὸν αἰθέρα	ῥήτορε	κλητήε	Ἕλληνε	μῆνε
Γεν. Δοτ. τοῖν αἰθερίν	ῥητόρην.	κλητήρην	Ἕλλήνοιν.	μηνῶν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν. οἱ αἰθέρες	ῥήτορες	κλητήρες	Ἕλληνες	μῆνες
Γεν. τῶν αἰθέρων	ῥητόρων	κλητήρων	Ἕλλήνων	μηνῶν
Δοτ. τοῖς αἰθέρσι	ῥήτορσι	κλητήρσι	Ἕλλησι	μῆσι
Αἵτ. τοὺς αἰθέρας	ῥήτορας	κλητήρας	Ἕλληνας	μῆνας
Κλ. ᾧ αἰθέρες	ῥήτορες.	κλητήρες.	Ἕλληνες	μῆνες.

Φράσεις.

φευγε τοὺς θῆρας — οἱ λιμῶνες θάλλουσιν — οἱ στρωτῶται ἐν τοῖς πολέμοις ἄδουσι παιᾶνα — ἐν πυλὶ τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν γινώσκουεν — πελλοὶ παρά κρατῆρι γίνονται φλοὶ ἐταῖροι — οἱ ἀνθρώποι τέρονται κιθάρα καὶ θαλία καὶ χοροῖς καὶ παιᾶσιν — οἱ ποιμένες ἀγέλας φυλάττουσι — τὸν κακὸν φευγε ὡς κακὸν λιμένα — πολλὰκις χλασπὰ μέρμυρα τείρουσι τὰς τῶν ἀνθρώπων φρένας — ἔππου, ᾧ φίλε ἀγαθοῖς ἡγεμόσιν — ὁ θεὸς κολαστής ἐστι τῶν ἀγαν ὑπερφρόνων — οἱ θηρευτὰὶ τοὺςλέοντας ἐνεδρεύουσιν.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ὁ ἄναξ	γίγας	ὄδους	χαρίεις	πᾶς ἥρωσ
Γεν. τοῦ ἀνακτος	γίγαντος	ὄδόντος	χαρίεντος	πικντὸς ἥρωσ
Δοτ. τῷ ἀνακτι	γίγαντι	ὄδόντι	χαρίεντι	πικντὶ ἥρωϊ
Αἰτ. τὸν ἀνακτα	γίγαντα	ὄδόντα	χαρίεντα	πάντα ἥρωα
Κλ. ὦ ἄναξ.	γίγας.	ὄδους.	χαρίεις.	πᾶς. ἥρωσ.

Δυϊκὸς ἀριθμός.

Ὄν. Α. Κλ. τὸ ἀνακτε	γίγαντε	ὄδουτε	χαρίεντε	πάντε	ἥρωε
Γεν. Δ. τοῖν ἀνακτοῖν.	γίγάντων.	ὄδόντων.	χαρίέντων.	παντοῖν.	ἥρωῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. οἱ ἄνακτες	γίγαντες	ὄδόντες	χαρίεντες	πάντες	ἥρωες
Γεν. τῶν ἀνακτῶν	γιγάντων	ὄδόντων	χαρίέντων	πάντων	ἥρώων
Δοτ. τοῖς ἀναξι	γίγασι	ὄδοῦσι	χαρίεσι	πᾶσι	ἥρωσι
Αἰτ. τοὺς ἀνακτας	γίγαντας	ὄδόντας	χαρίεντας	πάντας	ἥρωας
Κλ. ὦ ἄνακτες.	γίγαντες.	ὄδόντες.	χαρίεντες.	πάντες.	ἥρωες.

Φρῆσεις.

Οἱ κόρακες κρίζουσι—τοὺς κόλακας φεύγε—παρὰ τοῖς Ἄθη-
νκίοις καὶ ὀρτύγων καὶ ἀλεκτρούνων ἀγῶνες ἦσαν—αἱ ὄρνιθες ἄ-
δουσι—τὴν ψυχὴν ἐθίξε, ὦ παῖ, πρὸς τὰ χρηστὰ πράγματα—τοῖς
ὄδοῦσι τὰ βρώματα λεκνόμεν—οὐ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ αὐτὸς νοῦς
ἐστίν· Ὀμηρος ἔδει πολλοὺς ἥρωας.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ἡ λαμπάς	ὄρνις	κόρυς	νύξ
Γεν. τῆς λαμπάδος	ὄρνιθος	κόρυθος	νυκτὸς
Δοτ. τῇ λαμπάδι.	ὄρνιθι	κόρυθι	νυκτὶ
Αἰτ. τὴν λαμπάδα.	ὄρνιθα καὶ ὄρνιν	κόρυθα καὶ κόριν	νύκτα
Κλ. ὦ λαμπάς.	ὄρνις.	κόρυς.	νύξ.

Δυϊκὸς ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὰ λαμπάδε	ὄρνιθε	κόρυθε	νύκτε
Γεν. Δοτ. ταῖν λαμπάδοιν	ὄρνιθων.	κορύθων.	νυκτοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. αἱ λαμπάδες	ὄρνιθες	κόρυθες	νύκτες
Γεν. τῶν λαμπάδων	ὄρνιθων	κορύθων	νυκτῶν
Δοτ. ταῖς λαμπάσι	ὄρνισι	κόρυσι	νυξί
Αἰτ. τὰς λαμπάδας	ὄρνιθας	κόρυθας	νύκτας
Κλ. ὦ λαμπάδες.	ὄρνιθες.	κόρυθες.	νύκτες.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ἡ ῥίς	ὦψ	πλάξ	πατρίς	πλάστιγγξ
Γεν. τῆς ῥίνος	ὦπος	πλακὸς	πατρίδος	πλάστιγγος
Δοτ. τῇ ῥίνι	ὦπι	πλακί	πατρίδι	πλάστιγγι
Αἰτ. τὴν ῥίνα	ὦπα	πλάκα	πατρίδα	πλάστιγγα
Κλ. ὦ ῥίς.	ὦψ.	πλάξ.	πατρίς.	πλάστιγγξ.

Διτχός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. τὰ ῥίνα	ῶπε	πλάκας	πατρίδας	πλάστιγγας
Γεν. Δοτ. ταῖν ῥινοῖν	ῶπων.	πλακῶν.	πατριδῶν.	πλαστιγγῶν.

Ἡληθυρτικὸς ἀριθμός.

Ὄν. αἱ ῥίνες	ῶπερ	πλάκας	πατρίδας	πλάστιγγας
Γεν. τῶν ῥινοῶν	ῶπων	πλακῶν	πατριδῶν	πλαστιγγῶν
Δοτ. ταῖς ῥίσι	ῶψι	πλαξί	πατρίσι	πλάστιγγι
Αἰτ. τὰς ῥίνας	ῶπερ	πλάκας	πατρίδας	πλάστιγγας
Κλ. ῶ ῥίνες.	ῶπερ.	πλάκας.	πατρίδας.	πλάστιγγας.

Φράσεις.

Οἱ ἄνθρωποι τέρονται φόρμιγγι — οἱ ποιμένες πρὸς τὰς σύριγγας ἄδουσιν — αἱ φόρμιγγες τὰς τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς τέρονται — χάρις χάριν τίθει, ἔρις ἔριδα — ὁ θάνατος τοῦ ἀνθρώπου φροντίδων ἀπολύει — ἐν νυκτὶ βουλή τοῖς σοφοῖς γίνεται — οἱ ἄνθρωποι πολλάκις κούφως ἐλπίζουσι τέρονται — ταῖς τοῦ ἡλίου ἀκτίσι χαίρομεν — ῥινοῶν ἔργον ἐστὶν ὀσφραίνεσθαι — οἱ σοφοὶ κολάζουσι τὴν κακότητα — οἱ ποιμένες τὰς τῶν βοῶν ἀγέλας εἰς τοὺς λιμῶνας ἐλαύνουσιν — οἱ ἰατροὶ τὰς ἀγρίας σὺς ἀγρεύουσιν — κοινὴ πατρίς ἀνθρώπων ἀπάντων ὁ κόσμος ἐστίν, ὡσπερ ἡζίου Σωκράτους.

Ἐρικὸς.

Ἡληθυρτικὸς.

Ὄν τὸ σῶμα	νέκταρ	πέρας	τὰ σώματα	νέκταρα	πέρατα
Γεν. τοῦ σώματος	νέκταρος	πέρατος	τῶνσωμάτων	νεκτάρων	περάτων
Δοτ. τῷ σώματι	νέκταρι	πέρατι	τοῖςσώμασι	νεκτῆρσι	πέρασι
Αἰτ. τὸ σῶμα	νέκταρ	πέρας	τὰ σώματα	νέκταρα	πέρατα
Κλ. ῶ σῶμα.	νέκταρ	πέρας.	ῶ σώματα.	νέκταρα.	πέρατα.

Διτχός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὸ σῶμα, νέκταρ, πέρας, Γεν. Δοτ. τῶν σωμάτων, νεκτάρων, περάτων.

Φράσεις.

Ἐν χαλεποῖς πράγμασιν ὀλίγοι πιστοὶ εἰσιν — ὁ θάνατος χωρισμὸς ἐστὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος — ὁ πλοῦτος παρέχει τοῖς ἀνθρώποις ποικίλα βοηθήματα — μὴ πείθου κακῶν ἀνθρώπων ῥήμασιν — εὐδαίμων ἐστὶν ὁ ἐν ὀλίγοις ἀκούμενος — θεὸν μὲν νοῆσαι χυλὸν, φράσαι δὲ ἀδύνατον — τὸ γὰρ ἀσώματον σώματι σημεῖναι ἀδύνατον.

Β'. Συνηρημένα.

Ἐρικὸς ἀριθμός.

Ὄν	ὁ	Ἐνοφῶν-Ἐνοφῶν	ποιέων-ποιῶν
Γεν.	τοῦ	Ἐνοφῶντος-Ἐνοφῶντος	ποιέοντος-ποιούντος
Δοτ.	τῷ	Ἐνοφῶντι-Ἐνοφῶντι	ποιέοντι-ποιούντι
Αἰτ.	τὸν	Ἐνοφῶντα-Ἐνοφῶντα	ποιέοντα-ποιούντα
Κλ.	ῶ	Ἐνοφῶν-Ἐνοφῶν.	ποιέων-ποιῶν.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὁν. Αἰτ. Κλ.
Γεν. Δοτ.ποιέοντες-ποιούντες
ποιούντων-ποιούντων.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὁν.	οἱ	Ξενοφάντες-Ξενοφῶντες	ποιέοντες-ποιούντες
Γεν.	τῶν	Ξενοφάντων-Ξενοφῶντων	ποιούντων-ποιούντων
Δοτ.	τοῖς	Ξενοφάουσι-Ξενοφῶσι	ποιέουσι-ποιούσι
Αἰτ.	τούς	Ξενοφάντας-Ξενοφῶντας	ποιέοντας-ποιούντας
Κλ.	ὧ	Ξενοφάντες-Ξενοφῶντες.	ποιέοντες-ποιούντες.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὁν.	ὁ	Περικλῆς-Περικλῆς	πλακῶεις-πλακῶς
Γεν.	τοῦ	Περικλέους Περικλέους	πλακῶεντος-πλακῶντος
Δοτ.	τῷ	Περικλέει-Περικλεῖ	πλακῶεντι-πλακῶντι
Αἰτ.	τόν	Περικλέα-Περικλῆ	πλακῶεντα-πλακῶντα
Κλ.	ὧ	Περικλέες-Περικλείς.	πλακῶεις-πλακῶς.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὁν. Αἰτ. Κλ.
Γεν. Δοτ.τῷ πλακῶεντε-πλακῶντε
ταῖν πλακῶεντων-πλακῶντων.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὁν.	οἱ	Περικλέες-Περικλεῖς	πλακῶεντες-πλακῶντες
Γεν.	τῶν	—	πλακῶεντων-πλακῶντων
Δοτ.	τοῖς	—	πλακῶεσι-πλακῶσι
Αἰτ.	τούς	Περικλέας-Περικλεῖς	πλακῶεντας-πλακῶντας
Κλ.	ὧ	—	πλακῶεντες-πλακῶντες.

Φράσεις.

Οἱ σπουδαῖοι μαθηταὶ τὰ Ξενοφῶντος βιβλία ἠδέως ἀναγινώσκουσιν—αἱ Σοφοκλέους τραγωδίαὶ καλά εἰσι Περικλέα ἐπὶ τῇ σοφίᾳ θαυμάζομεν—Σωκράτει πολλοὶ μαθηταὶ ἦσαν—ὄλοφύρομεθα τὸν ἐν τῇ τῆς ἡλικίας ἀκμῇ τελευτῶντα—ὁ μὴδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὁν.	ὁ βασιλεὺς	Πειραιεὺς	σαφῆς
Γεν.	τοῦ βασιλέως	Πειραιέως Πειραιῶς	σαφέως-σαφούς
Δοτ.	τῷ βασιλεῖ βασιλεῖ	Πειραιεῖ-Πειραιεῖ	σαφεῖ-σαφεῖ
Αἰτ.	τόν βασιλέα	Πειραιέα-Πειραιᾶ	σαφέα-σαφεῖ
Κλ.	ὧ βασιλεῦ.	Πειραιεῦ.	σαφῆς ἢ σαφές.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὁν. Αἰτ. τῷ βασιλεῖ
Γεν. Δοτ. τῶν βασιλέων.σαφέως-σαφῆ
σαφῶντων-σαφῶντων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. οἱ βασιλέες-βασιλεῖς	Πειραιέες-Πειραιεῖς	σαφέες-σαφεῖς
Γεν. τῶν βασιλέων	Πειραιέων-Πειραιῶν	σαφέων-σαφῶν
Δοτ. τοῖς βασιλεῦσι	Πειραιεῦσι	σαφέσι
Αἰτ. τοὺς βασιλέας-βασιλεῖς	Πειραιέας-Πειραιεῖς	σαφέας-σαφεῖς
Κλ. ᾧ βασιλέες-βασιλεῖς	Πειραιέες-Πειραιεῖς.	σαφέες-σαφεῖς.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ὁ πῆχυς	γλυκὺς	ἰχθύς	ἄφρις
Γεν. τοῦ πῆχεως	γλυκέος	ἰχθύος	ἄφρως
Δοτ. τῷ πῆχει-πῆχει	γλυκεῖ-γλυκεῖ	ἰχθύϊ	ἄφρει-ἄφρει
Αἰτ. τὸν πῆχυν	γλυκὺν	ἰχθύν	ἄφριν
Κλ. ᾧ πῆχyu.	γλυκύ.	ἰχθύ.	ἄφρικαῖ-ἄφρις.

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. τὸ πῆχεε	γλυκέε!	ἰχθύε	ἄφρεε
Γεν. Δοτ. τοῖν πῆχεῖσιν.	γλυκέο ν.	ἰχθύοιν.	ἄφρεοιν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. οἱ πῆχες πῆχεις	γλυκέες-γλυκεῖς	ἰχθῆες-ῦς	ἄφρες-εις
Γεν. τῶν πῆχεων	γλυκέων	ἰχθύων	ἄφρων
Δοτ. τοῖς πῆχεσι	γλυκέσι	ἰχθύσι	ἄφρεσι
Αἰτ. τοὺς πῆχέας-πῆχεις	γλυκέας-γλυκεῖς	ἰχθῆας-ῦς	ἄφρας εις
Κλ. ᾧ πῆχες-πῆχεις.	γλυκέες-γλυκεῖς.	ἰχθῆες-ῦς.	ἄφρες-εις.

Φράσεις.

Οἱ βασιλεῖς ἐπιμέλειαν ἔχουσι τῶν πολιτῶν—ἡ ἀγέλη τῷ νομῆι πείθεται—Κυρὸς παῖς ἦν ἀγκυῶν γονέων—πείθου, ᾧ παῖ, τοῖς γονεῦσι—Τηλέμαχος ἦν Ὀδυσσεῶς—Ἐπαμινώνδας πατὴρ ἦν ἀφανοῦς—ἄρῆγεσθε, ᾧ νεανίαὶ ἀληθῶν λόγων—οἱ ἰχθύες ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνακύπτουσιν—ἡ γῆ φέρει στάχυς καὶ βότρυς—οἱ τῶν συκῶν καρποὶ γλυκεῖς εἰσιν.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ἡ σαφῆς	τριήρης	αἰδῶς
Γεν. τῆς σαφέος σαφούς	τριήρεως τριήρους	αἰδῶος-αἰδοῦς
Δοτ. τῇ σαφεῖ-σαφεῖ	τριήρει-τριήρει	αἰδοῖ-αἰδοῖ
Αἰτ. τὴν σαφέα-σαφῆ	τριήρεα-τριήρη	αἰδοῦα-αἰδοῦα
Κλ. ᾧ σαφῆς-ἡ σαφῆς.	τριήρης.	αἰδοῖ.

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. τὰ σαφεῖ-σαφῆ	τριήρεε-τριήρη	αἰδῶ
Γεν. Δοτ. ταῖς σαφεῖσιν-σαφῆσιν.	τριήρεοιν-τριήρησιν.	αἰδοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. αἱ σαφέες-σαφεῖς	τριήρες-τριήρεις	αἰδοῖ
Γεν. τῶν σαφέων-σαφῶν	τριήρεων-τριήρων	αἰδῶν
Δοτ. ταῖς σαφέσι	τριήρεσι	κατὰ τὴν δευ-
Αἰτ. τὰς σαφέας-σαφεῖς	τριήρεας-τριήρεις	τέραν ὡς καὶ ὁ
Κλ. ᾧ σαφέες-σαφεῖς.	τριήρες-τριήρεις.	Διτικός.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ἡ πόλις	λεχῶ	τὸ ἄστυ
Γεν.	τῆς πόλεως	λεχῶς-λεχοῦς	ἄστεος
Δοτ.	τῇ πόλει πόλει	λεχοί-λεχοί	ἄστει ἄστεε
Αἰτ.	τὴν πόλιν	λεχῶα λεχῶ	ἄστυ
Κλ.	ὦ πόλι.	λεχοί.	ἄστυ.

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τὰ πόλεις	λεχῶ	ἄσταν
Γεν. Δοτ.	ταῖν πόλειν.	λεχοῖν.	ἄστέων

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	αἱ πόλεις-πόλεις	λεχοί	ἄστεα-ἄσταν
Γεν.	τῶν πόλεων	λεχῶν	ἄστεων
Δοτ.	ταῖς πόλεσι	κατὰ τὴν δευτ. Κλ.	ἄσταν
Αἰτ.	τὰς πόλεις-πόλεις	ὡς καὶ ὁ Διτικός.	ἄσταν-ἄσταν
Κλ.	ὦ πόλεις-πόλεις.		ἄσταν-ἄσταν.

Ἰβ. Τὰ θηλυκὰ τὰ λήγοντα ἐν τῇ ὀνομαστικῇ εἰς ὡς ἢ ῶ, ἔχουσι τὴν κλητικὴν εἰς οἰ ὡς αἰδοί, λεχοῖ τὴν δ' ἐνικὴν αἰτιατικὴν τὰ εἰς ὡ ὀζύουσι παρὰ τὸν κανόνα ὡς λεχῶ.

Φράσεις.

Ἐπου τῇ φύσει—ἐν ταῖς πόλεσιν αἱ ἀρχαὶ νόμιμον φύλακές εἰσιν—ἀπέχεσθε, ὦ πολῖται, στάσεων—οἱ θηρευταὶ τὰς ἀγρίας σὺς ἀγρεύουσι—πολλὰ ἄσταν τείχη ἔχουσιν.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	τὸ σαφές	γλυκῦ	γένος
Γεν.	τοῦ σαφέος-σαφοῦς	γλυκέος	γένεος-γένους
Δοτ.	τῷ σαφεῖ-σαφεῖ	γλυκεῖ-γλυκεῖ	γένει-γένει
Αἰτ.	τὸ σαφές	γλυκῦ	γένος
Κλ.	ὦ σαφές.	γλυκῦ.	γένος

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τὸ σαφές σαφῆ	γλυκέε	γένει-γένει
Γεν. Δοτ.	τοῖν σαφείν-σαφείν.	γλυκείν.	γένεων-γένεων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	τὰ σαφέα-σαφῆ	γλυκέα	γένεα-γένη
Γεν.	τῶν σαφείων-σαφῶν	γλυκέων	γενέων-γενῶν
Δοτ.	τοῖς σαφεσί	γλυκέσι	γένεσι
Αἰτ.	τὰ σαφέα-σαφῆ	γλυκέα	γένεα-γένη
Κλ.	ὦ σαφέα-σαφῆ.	γλυκέα.	γένεα-γένη.

*Ἐνικός**Διτικός**Πληθυντικός.*

Ὄν.	ὁ καὶ ἡ μείζων	μείζονε	μείζονες-μείζους
Γεν.	— μείζονος	μείζονων	μείζονων
Δοτ.	— μείζονι	μείζονοιν	μείζουσι
Αἰτ.	— μείζονα-μείζω	μείζονε	μείζονας-μείζους
Κλ.	— μείζον.	μείζονε.	μείζονες-μείζους.

Ἑπτικός ἀριθμός.

Ὄν. τὸ κρέας	μείζον
Γεν. τοῦ κρέατος καὶ κρέατος-κρέως	μειζονος
Δοτ. τῷ κρέατι καὶ κρέαϊ-κρέα	μειζονι
Αἰτ. τὸ κρέας	μείζον
Κλ. ᾧ κρέας.	μείζον.

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὸ κρέας-κρέα	μείζονε
Γεν. Δοτ. τοῦν κρέατον-κρέων.	μειζονειν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν τὰ κρέατα καὶ κρέα κρέα	μείζονα-μείζω
Γεν. τῶν κρεάτων καὶ κρεάων-κρεῶν	μειζόνων
Δοτ. τοῖς κρέασι	μείζοσι
Αἰτ. τὰ κρέατα καὶ κρέακ-κρέα	μείζονα-μείζω
Κλ. ᾧ κρέατα καὶ κρέακ-κρέα.	μείζονα-μείζω.

77. Τὰ -ας γεν. -ασις οὐδέτερον ἀποκόπτουσι συνήθως τὸ τ καὶ συναϊροῦνται ὡς γῆρας γῆρασις-γῆρας.

Φράσεις.

Σαφῆ λέγει, ᾧ παῖ, πράγματα πονηρὸν δὲ τὸ ἀσάφες· — ἡ γῆ πολλοῖς ἄνθεσι θάλλει· — τῶν ἐν γῆρα κακῶν φάρμακον ὁ θάνατός ἐστι· — τὰ γέρα τοῦ στρατιώτου εἰς ἀνδρείαν προτρέπει· — αἱ ἔλαφοι κέρα ἔχουσι· — μὴ ἀπέχου φύχους καὶ θάλπευς· — τὸ καλόνου μῆκη χρόνου κρίνομεν, ἀλλ' ἀρετῇ· — κυβερνήτου νοσοῦντος ὄλον συμπάσχει τὸ κιάφος.

Γ'. Συγκοπτόμενα.

Ἑπτικός ἀριθμός.

Ὄν. ὁ πατήρ	ἀνὴρ	γαστήρ
Γεν. τοῦ πατέρος-πατρός	ἀνέρος-ἀνδρός	γαστέρος-γαστρός
Δοτ. τῷ πατέρι-πατρί	ἀνέρι ἀνδρὶ	γαστέρι γαστρὶ
Αἰτ. τὸν πατέρα	ἀνέρα-ἀνδρα	γαστέρα
Κλ. ᾧ πάτερ.	ἄνερ.	γαστήρ.

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὸ πατέρα	ἀνέρι-ἀνδρὶ	γαστέρι
Γεν. Δοτ. τοῦν πατέραιν.	ἀνέριον-ἀνδρῖον.	γαστέριον.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. εἰ πατέρες	ἄνδρες	γαστέρες
Γεν. τῶν πατέρων	ἀνδρῶν	γαστέρων
Δοτ. τοῖς πατέρασι	ἀνδράσι	γαστήροσι καὶ -άσι
Αἰτ. τοὺς πατέρας	ἄνδρας	γαστέρας
Κλ. ᾧ πατέρες.	ἄνδρες.	γαστέρες.

Φράσεις.

Στέργετε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· — μὴ δούλευε τῇ γαστρὶ· —

χάρει, ὦ φίλε νεανία, τῇ ἀγαθῷ πατρὶ καὶ τῇ ἀγαθῇ μητρὶ—μὴ σὺν κακῷ ἀνδρὶ βουλευσού—Δήμητρι πολλοὶ καὶ καλοὶ ναοὶ ἦσαν— ἡ ἀγαθὴ θυγάτηρ ἠδέως πείθεται τῇ φίλῃ μητρὶ—τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι λαμπρὰ ἡ δόξα ἔπεται—οἱ ἀγαθοὶ υἱοὶ τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας στέργουσι—χαρίζου, ὦ φίλε πάτερ, τῇ ἀγαθῇ θυγατρὶ.

ΙΑ'. Ἀνώμαλα.

Ἐπικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. ὁ Ζεὺς	κύων	μάρτυς	βοῦς
Γεν. τοῦ Διὸς	κυνὸς	μάρτυρος	βοῶς
Δοτ. τῷ Διὶ	κυνὶ	μάρτυρι	βοῖ
Αἰτ. τὸν Δία	κύνα	μάρτυρα	βοῦν
Κλ. ὦ Ζεῦ.	κύων.	μάρτυς.	βέϋ.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τῷ κύνε	μάρτυρε	βόε
Γεν. Δοτ.	τῶν κυνῶν.	μαρτύρων.	βοῶν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. οἱ	κύνες	μάρτυρες	βόες
Γεν. τῶν	κυνῶν	μαρτύρων	βοῶν
Δοτ. τοῖς	κυσὶ	μάρτυσι	βουσί
Αἰτ. τοῖς	κύνας	μάρτυρας	βόας
Κλ. ὦ	κύνες.	μάρτυρες.	βόες.

Ἐπικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. ἡ ναῦς	θρίξ	γραῦς	γυνή
Γεν. τῆς ναῦς	τριχὸς	γραῶς	γυναικὸς
Δοτ. τῇ νῆϊ	τριχὶ	γραῖ	γυναικὶ
Αἰτ. τὴν ναῦν	τρίχα	γραῦν	γυναῖκα
Κλ. ὦ ναῦ.	θρίξ.	γραῦ.	γύναϊ.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὰ νῆε	τρίχε	γράε	γυναῖκε
Γεν. Δοτ. ταῦν νηῶν.	τριχῶν.	γραῶν.	γυναικῶν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. αἱ νῆες	τρίχες	γραῦς	γυναῖκες
Γεν. τῶν νηῶν	τριχῶν	γραῶν	γυναικῶν
Δοτ. ταῖς ναυσὶ	θρίξι	γραῦσι	γυναῖξι
Αἰτ. τὰς ναῦς	τρίχας	γράας-γραῦς	γυναῖκας
Κλ. ὦ ναῦς.	τρίχες.	γραῦς.	γυναῖκες.

Ἐπικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. ἡ χεῖρ	τὸ γάλα	δῶρυ
Γεν. τῆς χειρὸς καὶ χειρὸς	τοῦ γάλακτος	δόρατος
Δοτ. τῇ χειρὶ καὶ χειρὶ	τῷ γάλακτι	δόρατι
Αἰτ. τὴν χεῖρα καὶ χεῖρα	τὸ γάλα	δῶρυ
Κλ. ὦ χεῖρ.	ᾧ γάλα.	δῶρυ.

Διτικός ἀριθμός.

Ἦν. Αἰτ. Κλ.	τὰ χέρες	τὰ γάλακτα	δώρατα
Γεν. Δοτ.	ταῖν χερῶν.	τοῖν γαλακτιῶν.	δωρακτιῶν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ἦν. αἱ	χέρες καὶ χεῖρες	τὰ γάλακτα	δώρατα
Γεν.	τῶν χερῶν καὶ χειρῶν	τῶν γαλακτιῶν	δωράτων
Δοτ.	ταῖς χερσὶ	τοῖς γάλαξι	δώρασι
Αἰτ.	τὰς χέρας καὶ χεῖρας	τὰ γάλακτα	δώρατα
Κλ.	αἱ χέρες καὶ χεῖρες.	αἱ γάλακτα.	δώρατα.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ἦν. τὸ	οὖς	ὔδωρ	γόνυ
Γεν.	τοῦ ὠτός	ὑδατος	γόνατος
Δοτ.	τῷ ὠτί	ὑδατι	γόνати
Αἰτ.	τὸ οὖς	ὔδωρ	γόνυ
Κλ.	τὸ οὖς.	ὔδωρ.	γόνυ.

Διτικός ἀριθμός.

Ἦν. Αἰτ. Κλ.	τὰ ὄτα	ὑδατε	γόνατε
Γεν. Δοτ.	τοῖν ὠτίοι.	ὑδάτιοι.	γόνατιοι.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ἦν. τὰ	ὄτα	ὑδατα	γόνατα
Γεν.	τῶν ὠτῶν	ὑδάτων	γόνάτων
Δοτ.	τοῖς ὠσὶ	ὑδασι	γόνασι
Αἰτ.	τὰ ὄτα	ὑδατα	γόνατα
Κλ.	τὰ ὄτα.	ὑδατα	γόνατα.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ἦν. ὁ	πρέσβυς	πρεσβευτής
Γεν.	τοῦ πρεσβύτου	πρεσβευτοῦ καὶ πρέσβεω;
Δοτ.	τῷ πρεσβύτῃ	πρεσβευτῇ καὶ πρέσβει-πρέσβει
Αἰτ.	τὸν πρεσβύτην καὶ πρέσβυν	πρεσβευτὴν
Κλ.	ὁ πρεσβύτα καὶ πρέσβυ.	πρεσβευτά.

Διτικός ἀριθμός.

Ἦν. Αἰτ.	τὰ πρεσβύτα	πρεσβευτά καὶ πρέσβει
Γεν. Δοτικ.	τοῖν πρεσβύταιν.	πρεσβευταῖν καὶ πρέσβειν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ἦν. οἱ	πρεσβύται	πρεσβευταὶ καὶ πρέσβεις
Γεν.	τῶν πρεσβυτῶν	πρεσβευτῶν καὶ πρέσβεων
Δοτ.	τοῖς πρεσβύταις	πρεσβευταῖς καὶ πρέσβεισι
Αἰτ.	τοὺς πρεσβύτας	πρεσβευτάς καὶ πρέσβεις
Κλ.	οἱ πρεσβύται.	πρεσβευταὶ καὶ πρέσβεις.

Ἐνικόσ ἀριθμός.

Ὀν. ἡ ἀπόκρεως	ἡ Κέως	ἡ Ἴως	ὁ ἀξιόχρεως
Γεν. τῆς ἀπόκρεω	Κέω	Ἴω	τοῦ ἀξιόχρεω
Δοτ. τῇ ἀπόκρεω	Κέω	Ἴω	τῷ ἀξιόχρεω
Αἰτ. τὴν ἀπόκρεων	Κέω	Ἴω	τὸν ἀξιόχρεων
Κλ. ᾧ ἀπόκρεως	Κέως	Ἴως.	ᾧ ἀξιόχρεως.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὀν. Αἰτ. Κλ. τὰ ἀπόκρεω		τὸ ἀξιόχρεω
Γεν. Δοτ. ταῖν ἀπόκρεων.		τοῖν ἀξιόχρεων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν. αἱ ἀπόκρεω		οἱ ἀξιόχρεω
Γεν. τῶν ἀπόκρεων		τῶν ἀξιόχρεων
Δοτ. ταῖς ἀπόκρεως		τοῖς ἀξιόχρεως
Αἰτ. τὰς ἀπόκρεως		τοὺς ἀξιόχρεως
Κλ. ᾧ ἀπόκρεω		ᾧ ἀξιόχρεω.

Ἐράσεις.

Αἱ γυναῖκες τῷ κόσμῳ χάρουσι—ταῖς γυναῖξιν ἡ αἰδώς πρέπει—οἱ κύνας τὸν οἶκον φυλάττουσιν—ὁ κυβερνήτης τὴν ναῦν εὐθύνει—αἱ σταγόνες τοῦ ὕδατος πέτρας κοιλιόουσιν—οἱ φαῦλοι μῦθοι τῶν ὧτων οὐχ ἄπτονται—αἱ τῶν μαρτύρων μαρτυρίαι πολλάκις ἄπιστοί εἰσι—τοῖς ὧσιν ἀκούομεν—Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης τῶν νεῶν σωτῆρες ἦσαν—οἱ Αἰθίοπες τὴν τοίγα μέλαιναν ἔχουσι—ᾧ γύναι, σῶζε τὴν οἰκίαν, καὶ σύ, ᾧ παῖ εἴσου τοὺς πρεσβύτας—πόλεμος ἐσκιατραφημένων σωμάτων ἔξιν οὐ δέχεται—ἐξ αἰγῶν καὶ προβάτων γάλακτα καὶ κρέατα διατροφήν ἔχουσι οἱ ἄνθρωποι—οἱ τῶν γραῶν λῆροι τὰ ὄτα τείρουσι—πρέσβεις περὶ εἰρήνης οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἐν Αἰγῶς ποταμοῖς συμφορὰν εἰς Σπάρτην ἔπεμψαν—ὁ Ἀκράθως ἀκρωτήριον τοῦ Ἄθω ἐστί—ὁ Ἑλικὸν ὄρεων τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐν τοῖς μάλιστα ἐστὶ εὐγεωσ καὶ δένδρων ἀνάπλεως.

ΣΗΜ. Τὰ λέγοντα εἰς ἰς υς, αὖς καὶ οὖς ἀρυνόληκτα παροξύτονα σχηματίζουσι τὴν ἐνικήν αἰτιατικήν εἰς ν καὶ εἰς α ὡς ὄρηθα καὶ ἔρηνι· τὰ δὲ φωνηεντόληκτα μόνον εἰς ν ὡς πόλις πόλιν, βούς βοῦν, ναῦς ναῦν.

ΙΒ'. Ἐλλειπτικά καὶ ἀκλήτα οὐσιαστικά.

78. Ἐλλειπτικά οὐσιαστικά εἶνε ὅσα δὲν κλίνονται εἰς ὅλους τοὺς ἀριθμούς· τοιαῦτα δὲ εἶνε.

α'. Ὁ αἰθήρ, τὰ ἔργατα, οἱ ἔτησιαι, αἱ δυναῖαι.

β'. Τὰ κύρια ὀνόματα, τὰ ὀνόματα τῶν ποταμῶν, λιμνῶν, ὄρεων, χωρῶν πόλεων ὡς Ἀεωρίδας Κηφισσοῦ, Κωπαῖς, Ὀλύμπος, Ἑλλάς, Ἀθήναι.

γ'. Τὰ ὀνόματα τῶν ἑορτῶν ὡς τὰ Ὀλύμπια, τὰ Διονύσια, τὰ Ἰαθμια.

δ'. Ὅσα δὲν ἔχουσιν ἐν χρήσει πάσαις τὰς πτώσεσι· ὡς τὸ ὄφελος, τὸ σέβας, ὄπαρ, ὄπαρ, ἔχουσι μόνον ἐνικὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν.

79. Ἄκλιτα δὲ εἶνε

α'. Τὰ ὀνόματα τῶν γραμμάτων· οἶον τὸ ἄλφα, βῆτα κτλ.

β'. Ἑσικὰ τινὰ ὀνόματα· οἶον τὸ Πάσχα, ὁ Ἀδάμ, ὁ Δαβὶδ.
Φράσεις.

Ἦῦρ καὶ θάλασσαν καὶ πνοῆς τοῦ αἰθέρος περὶν εἰμι ἔτιμος·— ποῖς ἐτησίαις πικυρμένοις ἐπακολουθεῖν νότος ἔοικε·—Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης ἐστρατεύον παῖδες ὄντες·—Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς ἐξήλασε τῆς Ἰταλίας Ἀντίβαν τὸν Καρχηδόνιον·—ὁ Ἰστρος ἐκβάλλει εἰς τὸν Εὐξείνου·—Στυμφαλὶς λίμνη ἐστὶν ἐν Πελοποννήσῳ· τίς· σαρξ· ἦσαν ἐν Ἑλλάδι πικυρῶρες Ἰσθμικαί, Νέμεα, Ὀλύμπια Πύθια. Τὸ ἀγνοεῖν ὑπερτε καὶ ὄναρ περὶ τε δικαίων καὶ ἀδίκων·—ὄφελος ἔσομαι πολλοῖς ἀνθρώποις σωθεῖς, ἀποθανῶν δὲ οὐδενί·—πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βυθάνιον.

ΣΗΜ. Ἰπάρχουσι καὶ τινὰ συγκομιμένα, τὰ ὑπὲρ εἶνε τῷ παρακλιζόντος ἐπιλησμοῦ ὡς ὁ Μητρῆς, τῷ Μητρῆ, τῆ Μητρῆ, τὴν Μητρῆν, ὁ Ἀλεξῆς, ὁ Δημῆς· κατὰ ταῦτα δὲ κλινοῦνται καὶ τινὰ ἑσικὰ· οἶον ὁ Ἰησοῦς, τὸ Ἰησοῦ, τὸν Ἰησοῦν, ὁ Μανναῖος κτλ.

III. Περὶ ἐπιθέτων.

80. Τὰ ἐπίθετα ὡς σημαίνονται τὴν ποιότητα ἢ ἰδιότητα τῶν οὐσιαστικῶν συμφωνοῦσι μετ' αὐτῶν κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν.

81. Τῶν ἐπιθέτων ὅσα μὲν ἔχουσι χωριστὴν κατάληξιν δι' ἕκαστον γένος· λέγονται *τρικατάληκτα* ὅσα δ' ἔχουσι μίαν κατάληξιν διὰ τὸ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν καὶ μίαν διὰ τὸ οὐδέτερον λέγονται *δι-κατάληκτα* καὶ ὅσα δ' ἔχουσι μίαν κατάληξιν διὰ τὰ ὑπάρχοντα γένη λέγονται *μοιοκατάληκτα*.

82. Ἐπειδὴ δὲ αἱ μετοχὴ φανερώουσι ὄχι μόνον τὴν ποιότητα ἢ ἰδιότητα, ἀλλὰ καὶ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἡ ποιότης ἐφαρμόζεται εἰς τὴν οὐσίαν, διὰ τοῦτο καὶ αὐταὶ εἶνε *ἐπίθετα*, ἀλλὰ τριγενῆ καὶ τρι-κατάληκτα ὡς ὁ λέγων, ἡ λέγουσα, τὸ λέγον.

Τρικατάληκτα.

ὁ σοφός	ἡ σοφὴ	τὸ σοφόν.
ὁ ἅγιος	ἡ ἁγία	τὸ ἅγιον
ὁ ἑγδός	ἡ ἑγδόη	τὸ ἑγδόν.
ὁ γλυκός	ἡ γλυκεία	τὸ γλυκόν.
ὁ χαρῖεις	ἡ χαρῖεσσα	τὸ χαρῖεν.
ὁ μέλας	ἡ μέλαινα	τὸ μέλαν.
ὁ πᾶς	ἡ πᾶσα	τὸ πᾶν.
ὁ ἀπλοῦς	ἡ ἀπλή	τὸ ἀπλοῦν.
ὁ χρυσοῦς	ἡ χρυσή	τὸ χρυσοῦν.

ὁ ἀγαθός	ἡ ἀγαθὴ	τὸ ἀγαθόν.
ὁ γράψας	ἡ γράψασα	τὸ γράψαν.
ὁ τυφθεὶς	ἡ τυφθεῖσα	τὸ τυφθέν.

ΣΗΜ. Τῶν λεγόμενων εἰς ἃς ἐπιθέτων ὅσα ἔχουσι πρὸ τοῦ ὅς φωνῆν ἢ ρ, καὶ τὰ εἰς ῥεος ἢ ῥοος σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς α' ὡς ἄγιστος, ἀγία, πονηρὸς, πονηρά, ἀθρόος, ἀθρόα, ἀργύρεος, ἀργυρέα, τὰ δὲ λοιπὰ σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς π' ὡς καλὸς, καλή, ὑγρὸς, ὑγρόν.

Δικατάληκτα.

ὁ ἡ κόσμιος,	τὸ κόσμιον
ὁ ἡ ἥσυχος,	τὸ ἥσυχον.
ὁ ἡ δόκιμος,	τὸ δόκιμον
ὁ ἡ εὖνους,	τὸ εὖνον.
ὁ ἡ ἀληθής,	τὸ ἀληθές.
ὁ ἡ εὐδαίμων,	τὸ εὐδαίμων.
ὁ ἡ ἄδακρυς,	τὸ ἄδακρυ.
ὁ ἡ ἄρσην,	τὸ ἄρσην.
ὁ ἡ πολύπους,	τὸ πολύπουν.
ὁ ἡ κερχαρόδους,	τὸ κερχαρόδουν.

Μοροκατάληκτα.

ὁ ἡ ἄπαις.
ὁ ἡ μακρόχειρ.
ὁ ἡ φυγὰς.
ὁ ἡ βλάξ.
ὁ ἡ ἐθελοντής.
ὁ γεννάδας.
ὁ πένης.
ὁ γέρων.
ὁ ἀκάμας.

ΣΗΜ. Τὰ σύνθετα ἢ ἐκ συνθέτων ῥημάτων παράγωγα ἐπιθέτα εἶνε δικατάληκτα ὡς ὁ καὶ ἡ εὐφώνος τὸ εὐφώνον, ὁ καὶ ἡ ἀκακροπὸ τὸ ἀκακρον, ὁ καὶ ἡ ἀτεκνος τὸ ἀτεκνον.

Φράσεις.

Ὁ μὲν βίος βραχύς ἢ δὲ τέχνη μακρά.— Ἀριστοτέλης ἔφη τῆς παιδείας τὰς βίβας εἶνε πικρὰς, γλυκεῖς δὲ τοῦς κερπούς.— βούλου ἀρέσκειν πᾶσι μὴ σεκυτῶ μόνον.— οὐκ ὄνησι χρυσοῦ κλίνη τὸν πάσχοντα, οὐδὲ τὸν ἄφρονα ἐπίσημος εὐτυχία.— τὸν εὐτυχεύοντα χρήσοφον εἶνε.— ἡ φωκίανος γυνὴ μόνη τῶν ἄλλων οὐκ ἐφόρει χρυσοῦν στολισμόν.— εὐδαίμων πόλις ἢ καλῶς ἀρχομένη.— οἱ πρὸς τὴν δόξαν κεχηνότες σπανίως ἐνδοξοὶ γίνονται.— οὐ νόσος λοιμώδης, οὐ σεισμὸς τοσαύτης πόλεις ἐρήμους κατέλιπεν ἢ τοσαῦτα γένη ἀνθρώπων ἐξίτηλα ἐποίησεν, ὅσα ἢ τῶν βασιλέων πλεονέκτης φιλοτιμία.— Κύρος ἐπολέμει Τισσαφέρνην σὺν τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων.— Ἐπαμινώνδας ἄπαις ἀπέθανεν.— ἔστιν ἐν Κύπρῳ ἄκρα Ἀκάμας.— πολλοὶ ἐν Ἀθήναις ἦσαν πένητες.— γεννάδας εἰ ὁ Μένιππε.

ΙΔ'. Ἀνώμαλα ἐπιθέτα καὶ ἐλλειπτικά.

83. Ἀνώμαλα ἐπιθέτα εἶνε τὰ ἐξῆς.

Ἐνικός ἀριθμὸς.

Ὄν ὁ πολλός	ἡ πολλή	τὸ πολὺ
Γεν. τοῦ πολλοῦ	πολλῆς	πολλοῦ
Δοτ. τῷ πολλῷ	πολλῇ	πολλῷ
Λίτ. τὸν πολλόν	πολλήν	πολὺ
Κλ. ὃ πολλός.	πολλή.	πολύ.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὸ πολλῶ	πολλά	πολλά
Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν πολλοῖν.	πολλῶν.	πολλοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός,

Ὄν. οἱ πολλοὶ	αἱ πολλοὶ	τὰ πολλὰ
Γεν. τῶν πολλῶν	πολλῶν	πολλῶν
Δοτ. τοῖς πολλοῖς	πολλοῖς	πολλοῖς
Αἰτ. τοὺς πολλοὺς	πολλὰς	πολλὰ
Κλ. ὧ πολλοί.	πολλοῖς.	πολλὰ.

Τριτικός ἀριθμός.

Ὄν. ὁ μέγας	ἡ μεγάλη	τὸ μέγα
Γεν. τοῦ μεγάλου	μεγάλης	μεγάλου.
Δοτ. τῷ μεγάλῳ	μεγάλῃ	μεγάλῳ
Αἰτ. τὸν μέγαν	μεγάλην	μέγα
Κλ. ὧ μέγα.	μεγάλη.	μέγα.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὸ μεγάλῳ	μεγάλα	μεγάλῳ
Γεν. Δοτ. τοῖν μεγάλοιιν.	μεγάλων.	μεγάλων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. οἱ μεγάλοι	αἱ μεγάλαι	τὰ μεγάλα
Γεν. τῶν μεγάλων	μεγάλων	μεγάλων
Δοτ. τοῖς μεγάλοις	μεγάλοις	μεγάλοις
Αἰτ. τοὺς μεγάλους	μεγάλας	μεγάλα
Κλ. ὧ μεγάλοι.	μεγάλοι.	μεγάλα.

Φράσεις.

Πολὸν οἶνον πίνειν κακόν ἐστίν· — οἱ βασιλεῖς μεγάλας προσόδους ἔχουσιν· — ἐν Αἰγύπτῳ ἀφρονία σίτου ἦν· — ἡ θάλασσα μεγάλη ἐστίν· — πολλάνκις ἐξ ὀλίγης ἡδονῆς μέγα γίνεται ἄλγος· — τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον.

84. Ἐλλειπτικὸν ἐπιθετόν εἶναι τὸ φροῦδος, εἰρησάτον εἰς τὴν ἄνομαστικὴν παντὸς γίνους καὶ ἀριθμοῦ.

ΙΕ'. Περὶ ἐπιθέτων παραθετικῶν.

85. Τὸ ἐπιθετόν λέγεται *θετικόν*, ὅταν φανερώνη ἀπλῶς τὴν ποιότητα ἢ ιδιότητα ὡς σοφός· *συγκριτικόν*, ὅταν φανερώνη τὴν ιδιότητα εἰς τι ἀντικείμενον εὐρισκόμενον περισσώτερον παρὰ εἰς ἄλλο τῆς αὐτῆς φύσεως ὡς σοφώτερος· *ὑπερθετικόν*, ὅταν φανερώνη τὴν ιδιότητα εὐρισκόμενὴν εἰς τι ἀντικείμενον εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμόν· ὡς σοφώτατος.

86. Τὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ λέγονται καὶ *παραθετικά*.

καὶ τοῦ μὲν συγκριτικοῦ καταλήξις εἶνε -τερος καὶ -των τοῦ δὲ υπερθετικοῦ ταιος καὶ -ιστος ὡς εἴη.

μέλας	μελάντερος	μελάντατος.
κούφος	κουφότερος	κουφότατος.
ἰσχυρός	ἰσχυρότερος	ἰσχυρότατος.
πικρός	πικρότερος	πικρότατος.
ἡδύς	ἡδίω	ἡδίστος.
αἰσχροῦς	αἰσχρίων	αἰσχρίστος.

87. Ὅταν ἡ πρὸ τῆς **καταλήξεως** ος συλλαβὴ εἶνε βραχυεῖα, τότε τὸ ο τρέπεται εἰς **ω** *προτῶν παραθετικῶν καταλήξεων τε*

ροιστατος	σοφός	σοφώτερος	σοφώτατος.
	ἀξίος	ἀξιώτερος	ἀξιώτατος.
	ἐπίχαρις	ἐπιχαριώτερος	ἐπιχαριώτατος.

88. Τὰ λήγοντα εἰς **ων** καὶ τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα **κ, γ, χ, λ** λαμβάνουσι πρὸ τῆς -τερος καὶ -τατος τὴν συλλαβὴν -**ι** ἢ -**ε**ς τὰ δ' ἔχοντα χαρακτῆρα **ε** λαμβάνουσι μόνον **ι** ὡσαύτως δ' ἐπίστε καὶ τὰ εἰς -**οος** -**υς** λαμβάνουσι τὴν συλλαβὴν **εσι** *συναερούσι τὸ ος εἰς υ*

σώφρων	σωφρονέστερος	σωφρονέστατος. <i>ως ἀπλοῦς</i>
εὐδαίμων	εὐδαιμονέστερος	εὐδαιμονέστατος. <i>εστερος ἀπλοῦς</i>
ἀμαθής	ἀμαθέστερος	ἀμαθέστατος. <i>πυστερος</i>
εὐγενής	εὐγενέστερος	εὐγενέστατος.
χαριεὺς	χαριέστερος	χαριέστατος.
ἀπλοῦς	ἀπλούτερος	ἀπλούστατος.

89. Τὰ εἰς -**εος** συναερούσι μετὰ τὴν πρόσληψιν τῆς καταλήξεως -**τερος** καὶ **τατος** τὸ **ε** εἰς **ω** ὡς

πορφυροῦς	πορφυρότερος	πορφυρώτατος.
-----------	--------------	---------------

90. Τὰ εἰς -**αιος** μετὰ τὴν πρόσληψιν τῆς -**τερος** καὶ -**τατος** κόπτουσι τὸ **ο** ὡς

παλαιός	παλαιότερος	παλαιότατος.
γερατός	γεραότερος	γεραότατος.
σχολαίος	σχολαίτερος	σχολαίτατος. οὕτως
καὶ τὸ φίλος	φίλτερος	φίλτατος.

91. Τὰ δ' ἐπόμενα τρέπουσι τὸ ληκτικὸν **ο** εἰς **αι** ὡς

ἴδιος	ἰδιαίτερος	ἰδιαίτατος
ἴψιος	ἰψιαίτερος	ἰψιαίτατος.
πρωτός	πρωταίτερος	πρωταίτατος.
ἑθρικός	ἑθρικαίτερος	ἑθρικαίτατος.
ἡσυχός	ἡσυχαιέτερος	ἡσυχαιάτατος.
εὐδίας	εὐδαιέτερος	εὐδαιάτατος.
μέσος	μεσαιέτερος	μεσαιάτατος.

87 Ὅταν ἡ πρὸ τῆς καταλήξεως ος συλλαβὴ ἦν βραχυεῖα τότε τὸ ο μένει ἀσπαστον πρὸ τῶν καταλήξεων

Φράσεις.

Ἄριστοι δὲ πτωχότατος ἦν, ἀλλὰ δικαιοτάτος· — οἱ Κύνκλωπες δικαιοτάτοι ἦσαν — Καλλίας πλουσιώτατος ἦν Ἀθηναίων· — οὐδὲν ἐστὶ σιωπῆς χρησιμώτερον· — οὐκ ἔστι σοφίας τιμιώτερον· — Λακεδαιμονίων δίκαια ἦν ἀπλουστάτη· — οἱ γεραίτεροι πατρῶν νέων τιμῆς ἀγάλλονται· — ἡ πατρίς τοῖς ἀνθρώποις φιλάτατη ἐστίν· — οἱ ἱεδοὶ παλαιότατον ἔθνος νομίζονται· — ὧ παῖδες ἔστε ἡσυχά τα τοῖ· — πολλοὶ τῶν χελιδόνων εἰσὶ ἀλίστεροι· — οἱ δοῦλοι πολλάκις ψευδίστατοι καὶ κλεψίστατοί εἰσιν· — Ὁ θάνατος τῷ βαρυτάτῳ ὕπνῳ παραπλησιαίτατός ἐστιν· — οἱ νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοις χαίρουσιν· — ἡ μεσότης ἐν πάσιν ἀσφαλεστέρα ἐστίν· — οἱ γέροντες ἀσθενέστεροί εἰσι τῶν νέων· — οἱ κόρακες μελαντατοὶ εἰσιν· — Ἀφροδίτη ἦν εὐχαριστοιτάτη· — Σωκράτης ἐγγρηέστατος ἦν καὶ σωφρονέστατος, Κριτίας δ' ἀρπαγίστατος· — οὐδὲν θάπτον ἐστὶν ἕβης· — πέντων ἡδιστον ἐστὶν ἡ φιλία· — οἱ ὄφεις τοῖς λοιποῖς ζῴοις ἐχθιστοὶ εἰν.

ΙΣΤ'. Ἀνώμαλα παραθετικά.

92. Ἀνώμαλα παραθετικά, τὰ ὅποια δὲν ἔχουσι εὐχρηστον θετικὸν ἢ δὲν φυλάττουσι τὸν τακτικὸν σχηματισμὸν τοῦ θετικοῦ των. εἶνε τὰ ἀκόλουθα.

ἀγαθός	βελτίων	βέλτιστος.
ἀγαθός	ἀμείνων	ἄριστος.
ἀγαθός	κρείστων	κράτιστος.
καλός	καλλίων	κάλλιστος.
κακός	κακίων	κάκιστος.
κακός	χειρών	χειρίστος.
ἀλγεινός	ἀλγίων	ἀλγιστος.
μακρὸς	μάστων	μήκιστος.
μέγας	μείζων	μέγιστος.
ἐλίγος	μείων ἢ ἥττων.	ὀλίγιστος.
ράδιος	ῥάων	ῥάστος.
πολύς	πλείων	πλείστος.

Φράσεις.

Οὐκ ὁ μήκιστος βίος ἄριστός ἐστιν, ἀλλ' ὁ σπουδαϊώτατος· — μέτρον ἐπὶ πάσιν ἄριστον· — αἱ γνώμαι γεραιτέρων ἀμείνους εἰσὶ· — σύμβουλος οὐδεὶς ἐστὶ βελτίων χρόνου· — ἡ λέγε σιγῆς κρείττονα ἢ σιγῆν ἔχει· — αἰεὶ κράτιστόν ἐστι τὸ ἀσφαλεστάτον· — οὐκ ἔστι λύπης χειρὸν ἀνθρώπῳ κακόν· — ἀνὴρ μαλακὸς τὴν ψυχὴν ἐστὶ καὶ χρημάτων ἥττων· — οὐκ ἔστι κτήμα κάλλιον φίλου· — ἡ δουλεία τῷ ἐλευθέρῳ ἀλγίστη ἐστίν· — ὁ κροκόδειλος ἐξ ἐλαγίστου γίνεται μέγι-

στος—ὀλίγιστοι ἄνθρωποι εὐδαίμονες εἰσι—μικρὰ κέρδη πολλάκις μείζους βλάβας φέρουσιν—ἀναρχίως μείζον οὐκ ἔστι κακόν—ὁ πόλεμος πλείονα κακὰ φέροι—τὰ ἀναγκάζει τοῦ βίου φέροι ὡς ῥᾶστα—τὸ κελύειν ῥᾶν ἔστι τοῦ πράττειν.

ΙΖ'. Περὶ ἀριθμητικῶν.

93. Τὰ ἀριθμητικὰ εἶνε ἐπίθετα οὐσιαστικὰ καὶ ἐπιρρήματα.

94. Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἐκφράζουσιν ἀριθμούς, ἢτοι τὴν πληθὺν ἢ πολλαπλότητα τῶν ὄντων εἶνε δὲ ἅ. Ἀπόλυτα ὡς εἶς, δύο, τρεῖς τέσσαρες, πέντε, ἑκατόν, διακόσια κτλ.

Τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ εἶνε ἄκλιτα ἀπὸ τοῦ πέντε ἕως τοῦ ἑκατόν, τὰ λοιπὰ δὲ κλίνονται εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ὡς ἐπίθετα τριγενῆ καὶ τρικατάληκτα τὸ δὲ εἶς, δύο, τρεῖς, κλίνονται οὕτως.

	Ἑνικός.			Διτικός.		Πληθυντικός.	
Ὀνομ.	εἶς	μία	ἐν	δύο		δύο	
Γεν.	ἑνός	μιάς	ἐνός	δυσῶν		δύο	
Δοτ.	ἐνί	μιᾶ	ἐνί	δυσὶν		δυσὶ	
Αἰτ.	ἕνα	μίαν	ἐν.	δυσὶν.		δύο.	

	Πληθυντικός ἀριθμός.			
Ὀν.	οἱ, αἱ	τρεις	τὰ	τρία
Γεν.	τριῶν		τριῶν	
Δοτ.	τρισί		τρισί	
Αἰτ.	τρεις.		τρία.	

ΣΗΜ. Τὰ ἀριθμητικὰ εἶς, ἐν, εἴς, ἑπτὰ, ἑκατόν καὶ τὰ παράγωγά των διασύνονται.
 β'. Τακτικά, λήγοντα εἰς -τος καὶ -σιος ὡς πρῶτος δευτερος, τρίτος, τέταρτος, πέμπτος, ἕκτος, ἕβδομος, ὄγδοος, ἔνατος, δέκατος, ἑκατοσίος, χιλιόσιος κτλ.

γ'. Χρονικά, λήγοντα εἰς -σιος ὡς προτεράσιος, δευτεράσιος, τριτάσιος.

δ'. Πολλαπλασιαστικά, λήγοντα εἰς -πλοῦς ἢ -πλάσιος, ὡς διπλοῦς, τριπλοῦς, τετραπλοῦς, διπλάσιος, τριπλάσιος κτλ.

Φράσεις.

Ἐν ἡμέρᾳ δύο νίκας Κίμων ἐπαίησεν—Εὐφράτης ὁ ποταμὸς ἔχει τὸ εὖρος τεσσάρων σταδίων—τὸ στάδιον παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἔχει πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν βήματα, ἢ πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑξακόσιους πόδας—τοῦ Σάρου ποταμοῦ τὸ εὖρος ἦν τρία πλέθρα—τοῦ Κύρου στρατεύματος ἦν ἀριθμὸς τῶν μὲν Ἑλλήνων ὀπλιτῶν μύριοι καὶ τετρακόσιοι, πελτασταὶ δὲ δισχιλιοὶ καὶ τετρακόσιοι—ὁ Πλάτων ἐτελεύτησε τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ὀγδόης ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος—ἐν Μικραθῶνος τριτάτῳ ἐν Σπάρτῃ ἀφίκετο ἄγγελος.

95. Τὰ οὐσιαστικὰ ἀριθμητικὰ, σημαίνοντα τὴν ἀριθμὸν ἀφρη-

μένως καταλήγουσιν εἰς -ας γεν. -αδος, καὶ τέσσαρα εἰς -υς γεν. -υος ὡς μονάς μονάδος, δεκάς δεκάδος, χιλιάς χιλιάδος, τρίτος τριτός, τετρακτύς τετρακτύος, ἑκατοστής ἑκατοσκήος, χιλιοστής χιλιοστήος.

96. Τὰ ἀριθμητικά ἐπιρρήματα, σημαίνοντα τὸ ποσάκις γίνεται τι εἰς τινα καιρὸν, καταλήγουσιν εἰς ακίς ὡς πετάκις, δεκάκις, χιλιάκις, μυριάκις, πλὴν τοῦ ἄπαξ, δις, τρίς.

Φράσεις.

Ἄνων ὁ προσεύτερος ἐκ τῆς Λυδίας ἀπέρασε μεγάλην δύναμιν εἰς Σικελίαν πεζῶν μυριάδας πέντε·—μέτρον φιλίας τῇ θυγατρὶ χάρισμα·—γεγόναμεν ἄπαξ δις δὲ οὐκ ἔστι γενέσθαι·—ὁ δις ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πράγμασιν ἀμικράνων, ἄφρων ἐν δικαίῳ νομισθεῖη·

Ἀριθμητικά σημεῖα.

97. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες σημεῖα πρὸς παράστασιν τῶν ἀριθμῶν μεταχειρίσθησαν τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου πλὴν δὲ τούτων διὰ τὸ εἶ τὸ ς. διὰ τὸ ἐνεήκοντα τὸ ἑ, καὶ διὰ τὸ ἐνεακῶσικ τὸ η.

98. Τὰ σημεῖα ταῦτα ἐξέχονται, ὅταν φανερώωσι μονάδας, δεκάδας καὶ ἑκατοντάδας, δέχονται δὲ κεραίαν ὑπογεγραμμένην πρὸς τὰ ἀριστερὰ ὅταν φανερώωσι χιλιάδας.

α'—1	ι'—10	ρ'—100	α—1000
β'—2	κ'—20	ς'—200	β—2000
γ'—3	λ'—30	τ'—300	γ—3000
δ'—4	μ'—40	υ'—400	δ—4000
ε'—5	ν'—50	φ'—500	ε—5000
ς'—6	ξ'—60	χ'—600	ς—6000
ζ'—7	ο'—70	ψ'—700	ζ—7000
η'—8	π'—80	ω'—800	η—8000
θ'—9	ι'—90	π'—900	κ.λ.

Ἡ καὶ τὰ ἐξῆς σημεῖα.

ἐν	δύο	τρία	τέσσαρα	πέντε	ἕξ	ἐπτὰ	ὀκτώ	ἐννέα.
Ι	ΙΙ	ΙΙΙ	ΙΙΙΙ	Π	ΠΙ	ΠΙΙ	ΠΙΙΙ	ΠΙΙΙΙ
δέκα	εἴκοσι	παντήκοντα	ἑξήκοντα	ἑκατὸν	χίλια	μύρια		
Δ	ΔΔ	[Δ]	[Δ]Δ	Π	Χ	Μ		

ΙΖ'. Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

99. Ἀντωνυμίαι λέγονται αἱ λέξεις τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα ἀντὶ ὀνομάτων· εἶνε δὲ

α. Προσωπικαί, αἱ ὁποῖαι φανερώουσι τὰ πρόσωπα ὡς ἐξῆς

		<i>Ἐνικός ἀριθμός.</i>			
Α'. πρόσωπον		Β'. πρόσωπον		Γ'. πρόσωπον.	
Όνομ.	ἐγώ	σύ		—	
Γεν.	ἐμοῦ καί μου	σοῦ		οὔ	
Δοτ.	ἐμοί καί μοι	σοί		οἶ	
Αἰτ.	ἐμὲ καί με.	σέ.		ἐ.	

		<i>Δυτικός ἀριθμός.</i>			
Όνομ.	ὑμεῖς	σφῶϊ σφῶ		σφῶς σφῶ	
Γεν.	ὑμῶν	σφῶϊ σφῶν.		σφῶν.	

		<i>Πληθυντικός ἀριθμός.</i>			
Όνομ.	ἡμεῖς	ὑμεῖς		σφεῖς οὐδ. σφέα	
Γεν.	ἡμῶν	ὑμῶν		σφῶν	
Δοτ.	ἡμῖν	ὑμῖν		σφίσι	
Αἰτ.	ἡμᾶς (α).	ὑμᾶς.		σφᾶς οὐδ. σφέα.	

ΣΗΜ. Συνθεστέρα εἶνε ἀντὶ τῆς οὔ, οἶ, ἐ, ἡ αὐτῆς, αὐτή, αὐτό.

Φράσεις.

Ἡ Φωκίανος γυνὴ ἐρωτηθεῖσα διὰ τί μόνη τῶν ἄλλων οὐ φορεῖ χρυσοῦν κόσμον, ἔφη, ὅτι αὐτάρκης κίσμος μοι ἐστίν ἢ τοῦ ἀνδρὸς ἀρετὴ — Διογένης πρὸς τὸν εἰπόντα, Πύθια νικῶ ἄνδρας· ἐγὼ μὲν οὖν, εἶπεν ἄνδρας, σὺ δὲ ἀνδρόποδα· — τὰ ἄστρα ἡμῖν τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς ἐμφανίζει· — λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν νικῆσας ἐρίζοντι οἱ περὶ σοφίας· — στάσεως ἐν Κερκίῳ γενομένης ἀπέθανον πολλοὶ χρημάτων ἕνεκα σφίσιν ἀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων.

Ἐ' *Ἰητικαί*, αἰδοῦνται φανερώουσι τὸν κτήτορα, ἦτοι ἐκείνου εἰς τὸν ὅποιον ἀνήκει τι.

Α'. πρόσωπον		Β'. πρόσωπον		Γ'. πρόσωπον.	
ἑμός.	ἐμή, ἐμόν,	σός, σή, σόν,		ἐός, ἐή, ἐόν	
ἡμέτερος,	ἡμετέρα,	ὑμέτερος, ὑμετέρα,		σφέτερος σφετέρα,	
ἡμέτερον.		ὑμέτερον.		σφέτερον (β).	

Φράσεις.

Ὁ ἐμός πατήρ ἀγαθός ἐστι· — πάντες στέργουσι τοὺς σφετέρους· — οἱ ἡμέτεροι παῖδες σπουδαίως τὰ γράμματα μανθάνουσιν· — ὁ σὸς νοῦς τὸ σόν σῶμα μεταχειρίζεται· — ὁ ἐμός παῖς σπουδαίος ἐστὶ· — πλουτοῦν ἔχων τὴν χεῖρα πειντεῖουσιν ἄρεξον· — ἡμέτερος θεός ἐστίν ἐν πᾶσιν ἔργοις αὐτοῦ ἀριστός· — ἐνδύσον γυμνόν, μετάδος πεινῶντι κρτιον σῶν.

(α) Κοινῶς ἀντὶ ἐμὲ λέγομεν ἐμέναι, ἐσένα, καὶ πληθ. ἐμαῖς, ἐσεῖς, ἐμᾶς, ἐσᾶς.

(β) Ἄντ' αὐτῆς λέγομεν ὁ ἐδικός μου, ὁ ἐδικός σου, ὁ ἐδικός των, οἱ ἐδικοί μας, ἐδικοί σας, ἐδικοί των.

γ'. *Δεικτικά*, αΐτινες φανερώουσι δειξίν προσώπου ἢ πράγμα-
τος εἶνε δὲ αὐται.

Ἑνικός ἀριθμός.

Ὀν.	ὅδε	ἡδε	τόδε	οὗτος	αὕτη	τούτο
Γεν.	τοῦδε	τῆςδε	τοῦδε	τούτου	ταύτης	τούτου
Δοτ.	τῶδε	τῆςδε	τῶδε	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ
Αἰτ.	τόνδε.	τήνδε.	τόδε.	τούτον.	ταύτην.	τούτο.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὀν. Αἰτ.	τάδε	τάδε	τάδε	ταῦτα	ταῦτα	τούτα
Γεν. Δοτ.	ταίνδε	ταίνδε	ταίνδε	ταῦτων	ταῦτων	τούτων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν.	οἷδε	αἷδε	τάδε	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
Γεν.	τῶνδε	τῶνδε	τῶνδε	τούτων	τούτων	τούτων
Δοτ.	τοῖςδε	ταῖςδε	τοῖςδε	τούτοις	ταύταις	τούτοις
Αἰτ.	τούςδε	τάςδε	τάδε.	τούτους	ταύτας	ταῦτα.

Ἑνικός ἀριθμός.

Ὀν.	ἐκεῖνος	ἐκεῖνη	ἐκεῖνο
Γεν.	ἐκεῖνου	ἐκεῖνης	ἐκεῖνου
Δοτ.	ἐκεῖνω	ἐκεῖνῃ	ἐκεῖνω
Αἰτ.	ἐκεῖνον	ἐκεῖνην	ἐκεῖνο.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὀν.	ἐκεῖνο	ἐκεῖνα	ἐκεῖνο
Γεν.	ἐκεῖνου	ἐκεῖνων	ἐκεῖνου.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν.	ἐκεῖνοι	ἐκεῖναι	ἐκεῖνα
Γεν.	ἐκεῖνων	ἐκεῖνων	ἐκεῖνων
Δοτ.	ἐκεῖνοῖς	ἐκεῖναις	ἐκεῖνοῖς
Αἰτ.	ἐκεῖνοὺς	ἐκεῖνας	ἐκεῖνα.

Φράσεις.

Τούτων τὴν νόμον ὁ θεὸς τέθεικεν· εἴ τι ἀγαθὸν θέλεις παρὰ σεαυ-
τοῦ λάβε· — οὐδὲν τῶν μὴ καλῶν δίδωσι θεός, ἀλλ' ἐστὶ ταῦτα
δοῦρα τύχης ἀλόγου· — ὃν σοι ἔδωκε θεός, τούτων χρῆζουσι παρὰ-
σχοῦ· — ἅτιν' ἂν σοι λογιζομένω φαίνεται βέλτεστα ταῦτα τοῖς
ἔργοις ἐπιτέλει· — οἱ πλοῦσοι καὶ οἱ βασιλεῖς πῶς φιλοσόφους τι-
μῶντες ἑαυτοὺς τε κοσμοῦσι κακείνους.

δ'. *Ἀναφορικά*, διὰ τῶν ὁποίων ἀναφέρομεν πρόσωπα ἢ πράγ-
ματα προλεχθέντα, εἶνε δὲ αὐται.

(α) Ἐκ αὐτῶ μετὰ τοῦ ἀρθρου κλινόμενον γίνεται καὶ τὴν ὡς ταῦτον εἰπεῖν.

	Ἐνικός			Διτικός			Πληθυντικός.		
Ὀν.	ὁ; ἡ	ὃ	ὧ	ὧ	ἄ	ᾶ	οἱ	αἱ	ἄ
Γεν.	οῦ	ῆς	οῦ	οῖν	αῖν	οῖν	ῶν	ᾶν	ῶν
Δοτ.	ῶ	ῆ	ῶ	οῖν	αῖν	οῖν	οῖς	αῖς	οῖς
Αἰτ.	ὄν.	ῆν.	ὄ.	ῶ.	ἄ.	ᾶ.	οῖς.	ἄς.	ἄ.
	Ἐνικός.			Πληθυντικός.					
Ὀν.	αὐτός	αὐτή	αὐτό (α)	αὐτοὶ	αὐταί	αὐτά			
Γεν.	αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ	αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν			
Δοτ.	αὐτῶ	αὐτῆ	αὐτῶ	αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς			
Αἰτ.	αὐτόν	αὐτήν.	αὐτό.	αὐτούς.	αὐτάς.	αὐτά.			
	Διτικός ἀριθμός.								
Ὀν.	Αἰτ.	αὐτῶ	αὐτά	αὐτῶ					
Γεν.	Δοτ.	αὐτοῦ	αὐταῖν	αὐτοῖν.					
	Φράσεις.								

Χαλεπώτατος ἐχθρός ἐστὶν ὁ Κύρος, ὃς ἐν πολέμῳ ἤ ἔχει δὲ καὶ δύναμιν, ἢ πάντες ὁμοίως ὀρώμεν'—ἐν Ἀσίᾳ ἐστὶ ποταμὸς Διάρης, οὗ τὸ εὖρος πλέθρου'—ὧν ἔχεις, τούτων ἄλλοις παρέχου'—τὸ λέγειν τοῦ πράττειν οὐ ταῦτόν ἐστιν'—ἐνιοὶ περὶ τῶν αὐτῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας οὐ ταῦτά γνωσκουσιν'—οὐ μόνον ὁ πλεῖστος τυρ-λός, ἀλλὰ καὶ ἡ δδραγοῦσα αὐτὸν τύχη'—οὐδὲν θαλάσσης ἀπιστότερον' πλοῦτον γὰρ διδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἀραιεῖται καὶ μετ' αὐτοῦ ἀραιεῖται τὰς ψυχάς'—ἐφ' οἷς γὰρ μὴ φρονῶ. σιγᾶν μιλῶ.

ΣΗΜ. Ἡ ὄς, ῆ, ὄ, λαμβάνει ἐπίστα καὶ τὸ περ' οἷον ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ, καὶ τότε τὸ περ' εἰς τὴν κλίσην μένει ἀμετάβλητον.

Ἐ. Αὐταπαθεῖς ἢ σύνθετοι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα διὰ νὰ φανερώσωμεν ὅτι τῶν ὑποκειμένων ἡ ἐνέργεια ἐπιστρέφει εἰς αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα' εἶνε δὲ αὐταί

Ἐνικός ἀριθμός.

	Α'. πρόσωπον			Β'. πρόσωπον.		
Γεν.	ἐμαυτοῦ	ἐμαυτῆς	σ(ε)κυτοῦ	σ(ε)κυτῆς		
Δοτ.	ἐμαυτῶ	ἐμαυτῆ	σ(ε)κυτῶ	σ(ε)κυτῆ		
Αἰτ.	ἐμαυτόν.	ἐμαυτήν.	σ(ε)αυτόν.	σ(ε)αυτήν.		
	Πληθυντικός ἀριθμός.					
Γεν.	ἡμῶν αὐτῶν	—	ὑμῶν αὐτῶν	—		
Δοτ.	ἡμῖν αὐτοῖς	ἡμῖν αὐταῖς	ὑμῖν αὐτοῖς	ὑμῖν αὐταῖς		
Αἰτ.	ἡμᾶς αὐτούς	ἡμᾶς αὐτάς	ὑμᾶς αὐτούς.	ὑμᾶς αὐτάς.		

Ἐνικός ἀριθμός.

Γ'. πρόσωπον.

Γεν.	ἐ)κυτοῦ	ἐ)κυτῆς	ἐ)κυτοῦ
Δοτ.	ἐ)κυτῶ	ἐ)κυτῆ	ἐ)κυτῶ
Αἰτ.	ἐ)αυτόν.	ἐ)αυτήν.	ἐ)αυτό.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Γεν.	σφῶν	αὐτῶν	ἢ ἐξουτῶν	—	—	—
Δοτ.	σφίσιν	αὐτοῖς	ἢ ἐξουτοῖς	σφίσιν	αὐταῖς	ἢ ἐξουταῖς
Αἰτ.	σφας	αὐτούς	ἢ ἐξουτούς	σφας	αὐτάς	ἢ ἐξουτάς.
		Οὐδ.	σφέα	αὐτά	ἢ ἐξουτά.	

Φράσεις.

Ὁ βίος πολλὰ λυπηρὰ ἐν ἐξουτῷ φέρει—γίνωσκε σ(ε)κυτόν—βούλου ἀρέσκειν πᾶσι μὴ σαυτῷ μόνον—ἀρετὴ καθ' ἐαυτὴν ἐστὶ καλή—οἱ πλεονέκται ἐκυτούς μὲν πλουτίζουσιν, ἄλλους δὲ βλάπτουσιν—οὐχ οἱ ἀκρατεῖς τοῖς μὲν ἄλλοις βλαβεροὶ ἐκυτοῖς δὲ ὠφέλιμοι εἰσιν, ἀλλὰ κκαυθαγοὶ μὲν τῶν ἄλλων, ἐκυτῶν δὲ πολὺ κκαυργότεροι—ὁ φθονῶν ἐαυτὸν ὡς ἐχθρὸν λυπεῖ—μηδέποτε φρονήσης ἐπὶ σαυτῷ μέγα, ἀλλὰ μηδὲ καταφρονήσης σαυτοῦ.

ΣΤ'. Ἀλλήλοπαθεῖς, αἱ ὁποῖαι φανερόνουνσι τὴν ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν δύο ἢ περισσοτέρων προσώπων εἶνε δὲ αὐταί.

Δυϊκός ἀριθμός.

Αἰτ.	ἀλλήλω	ἀλλήλα	ἀλλήλω
Γεν. Δοτ.	ἀλλήλοιν.	ἀλλήλαιν.	ἀλλήλοιν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Γεν.	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Δοτ.	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
Αἰτ.	ἀλλήλους.	ἀλλήλας.	ἀλλήλα

Φράσεις.

Οἱ κακοὶ ἀλλήλους βλάπτουσι—κορῶναι ἀλλήλαις εἰσι πιστόταται—ἀγαπάτε, ὦ παῖδες, ἀλλήλους—τοῖς ἀληθῶς φίλοις οὔτε ζήλος οὐδέτις ἐστὶ πρὸς ἀλλήλους οὔτε φθόνος (α).

Ζ'. Ἀόριστοι, αἱ ὁποῖαι φανερόνουντι ὅτι πρὸς ἄλλων ἢ πρὸς ἑαυτῶν εἶνε εἶνε προσδιωρισμένον· εἶνε δὲ αὐταί

Ἄρσ. καὶ θηλ.	οὐδ.	Ἄρσ. καὶ Θηλ.	Οὐδ.
Ὀν.	τίς	τί	ὅ, ἢ δεῖνα
Γεν.	τινός	τινός	δεῖνας
Δοτ.	τινὶ	τινὶ	δεῖναι
Αἰτ.	τινά.	τί.	δεῖνα.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὀν Αἰτ.	τινὲ	τινὲ
Γεν. Δοτ.	τινοῦν,	τινοῦν

(α) Εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν αὐταί δὲν ἀφ' ἑαυτῶν δι' ἀλλήλων ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλων (=ἀλλήλοις) βοηθοῦμεν.

Πληθυντικός ἀριθμός

Ὀν.	τινές	τινά	δεῖνες ἢ δεῖναι	δεῖνα
Γεν.	τινῶν	τινῶν	δεῖνων	δεῖνων
Δοτ.	τισὶ	τισὶ	—	—
Αἰτ.	τινάς.	τινά.	δεῖνας ἢ δεῖνα.	δεῖνα.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὀν.	ὅστις	ἥτις	ὅ,τι
Γεν.	οὗτινος	ἥτινος	οὗτινος
Δοτ.	ὅτινι	ἥτινι	ὅτινι
Αἰτ.	ὄντινα	ἥντινα	ὅ,τι.

Δυνικός ἀριθμός.

Ὀν. Αἰτ.	ὄντινι	ἄντινι	ὄντινι
Γεν. Δοτ.	οὐντινοιν.	ἄντιναιν.	οὐντινοιν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν.	οἵτινες	αἵτινες	ἅτινα
Γεν.	ὄντινων	ὄντινων	ὄντινων
Δοτ.	οἷςτισι	αἷςτισι	οἷςτισι
Αἰτ.	οὐςτινας	ἄςτινας	ἅτινα

ΣΗΜ. Αἱ ἀντωνομαίαι μοῦ μοί, μέ, σοῦ, σοί, σέ, οὖ, οἶ, ἐ, τίς οἶοι καὶ τὰ ἐπιρρήματα πῶς, ποῦ, πῶθεν, τέ, γέ, δέ, περ κατ. ἀναθεβάξουσι τὸν τόνον των εἰς τὴν λήγουσαν τῆς προηγουμένης λέξεως, ὅταν αὐτὴ ᾖ προπαροξύτονος ἢ προπερισπωμένη ὡς ἀνθρωπός τις· ἐὰν δὲ εἶνε ἡ προηγουμένη δεῦτονος ἢ περισπωμένη, τότε ὅλα ταῦτα ἀποβάλλουσι τὸν τόνον των ὡς καλός τις, καλοῦ τινος. Ἄποβάλλουσι δὲ τὸν τόνον των καὶ ὅταν ᾖ παροξύτονος ἢ προηγουμένη λέξις· ἢ δ' ἐπομένη μονοσύλλαβος· ὡς φίλος τις· ἐὰν δ' ἡ ἐπομένη εἶνε δυσύλλαβος, τότε φυλάττει τὸν τόνον τῆς ὡς φίλου τινός.

Φράσεις.

Δεινὸν ἦγού των μὲν ἰδιωτῶν ἐθέλειν τινὰς ἀποθνήσκειν, ἵνα τελευτήσαντες ἐπαινεθῶσι, τοὺς δὲ βασιλέας μὴ τολμᾶν χρῆσθαι τοῖς ἐπισηδεύμασι τούτοις. ἔξ ὧν ζῶντες εὐδοκίμησουσιν· εἰπόντος τινός των στεκνωπῶν παῖδ' Ἠελοπίδαν, ἐμπεπτῶκαμεν εἰς τοὺς πολέμους· τί μᾶλλον εἶπαν ἢ εἰς ἡμᾶς ἐκεῖνοι; — οὐδαίς ἐλεύθερος ἐστίν, ὅστις ἑαυτοῦ μὴ κρατῆ — Ἀριστοτέλης λέγει πάντα τὰ χερσαῖα ἀναπνεῖν· — εἰ φίλιν τινὸς διώκει, τὴν τρόπον ἐξέταξε· — λέγε μοι ὅστις γράφει ταύταν τὴν ἐπιστολήν· — σοφὸν τι χρεῖμα ἔανθρωπός ἐστι· — ψεύδονται πολλοί, οἱ δανείζοντες, γράφοντες ὅτι τῷ δεῖνι τοσοῦτον διδάσκειν ἔλαττον διδόντες.

ἢ. Ἐρωτηματικῆ, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα ὅταν ἐρωτᾶμεν περὶ προσώπου ἢ πράγματος· εἶνε δὲ οὗται.

Ἄρσ. καὶ θηλ.	ὄδδ.	Ἄρσ. καὶ θηλ.	οὄδ.
Ὀν.	τίς	τί	τίνας
Γεν.	τίνος	τίνος	τίνων
Δοτ.	τίνι	τίνι	τίσι
Αἰτ.	τίνα.	τί.	τίνας.

ΣΗΜ. Ἡ ἐρωτηματικὴ τίς καὶ τί πάντοτε δξύνεται· πρώτη· καὶ αἱ γενικαὶ καὶ αἱ δοτικαὶ καὶ αἰτιατικαὶ τοῖζονται εἰς τὴν περὶ αὐτῶν, ἐν ᾧ αἱ τῆς ἀφίετου τοῖζονται εἰς τὴν λήγουσαν.

Φράσεις.

Τί τὸν νεκρὸν ὁ κακὸς ὠφελεῖ, — Χίλων ἐρωτήθεις πὶ χαλεπώτατον· τὸ γινώσκων ἑαυτὸν ἔφη· — Τριποτόλεμος μὲν ἰσραὶ καὶ βωμοδὸς ἐνέστησαν ὅτι τὰς ἡμέρας προφῶς ἡμῖν ἔδωκε, τῷ δὲ τὴν ἀλήθειαν εὐρόντι τίς ἡμῶν βωμὸν ἰδρύσατο;

θ'. Ἐπιμεριστικοί, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα ὅταν θέλωμεν νὰ ἐπιμερισώμεν· εἶνε δὲ αὐταὶ ἡ ἔτεροι, ἐπίτεροι, ἐμιστοί, ἀλλοί, καὶ κλίνονται ὁμαλῶς κατὰ τὴν δευτέραν κλίσειν, τὸ δὲ ἠηλικὸν κατὰ τὴν πρώτην.

Φράσεις.

Ὁ σὺ μισοὶς ἔτερω μὴ ποιήσης· — ἄλλους μεμφόμενος σκόπει μὴ αὐτὸς ἀξιόμμεπτα πρότερος· — λέοντα νοσοῦντα οὐδὲν ἄλλο ὠφελεῖ φάρμακον εἰμὴ βρωθεὶς πίθηκος· — φρίγες ὄρκοις οὐ χροῶνται, οὔτε ὀμνύοντες, οὔτε ἄλλους ἐξορκούντες· — νόμος αὐτοῦ Περσικὸς· ὅταν εἰς ἀγροὺς ἐλαχῆ ὁ βασιλεὺς, πάντες Πέρσαι κατὰ τὴν ἐκαστοῦ δίκναμιν ἕκαστος δῶκε αὐτῷ προσκομίζουσι.

ι'. Σοσμητικοί, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἐπιθετικά τινα, τὰ ὁποῖα φανεροῦνται σχεῖν τινα πρὸς ἄλληλα· εἶνε δὲ αὐταί.

Ἐρωτηματικά.

Δεικτικά.

πόσος	πόση	πόσον.	τόσος	τοσῆδε	τοσοῦτος.
ποῖος	ποῖη	ποῖον.	τοῖος	τοιῆδε	τοιουτός.
πηλίκος	πηλίκη	πηλικόν.	τηλίκος	τηλικῆδε	τηλικούτος.
πότερος	ποτέρα	πότερον.			

Ἀναφορικά.

Ἀόριστοι.

ὅσος	ὅση	ὅσον.	ποσὸς	ποσῆ	ποσόν.
ὅποσος	ὅποση	ὅποσον.	ποῖος	ποῖῆ	ποῖόν.
ὅποτος	ὅποῖα	ὅποῖον.	ἡλίκος	ἡλίκη	ἡλικόν.

Πρὸς ποῖον κτῆμα τῶν ἄλλων παραβαλλόμενος φίλος ἀγαθὸς οὐκ ἂν πολλῷ κρεῖττον φανείη; ὃ ᾧ ἂν τις τοὺς φίλους ἰσχυροτέρους ποιῆ τοσοῦτῳ αὐτῷ ἰσχυρότερος γίγνεται· — ἐὰν ἐμμένῃς τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τοσοῦτον ἐπιδίδῃς ὅσον νῦν περ, ταχέως γενήσῃ τοιοῦτος, οἷόν σε προσήκει· — ὅσον ἐστὶν ἰσχύς ἀνθρώπου τῆς τῶν ἄλλων ζώων δυνάμει· — ὅστις ἐρυθριαὶ τηλικούτος ὧν ἔτι πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ γονεῖς οὐκ ἔστι κακός· — οἷον τὸ ἔθος ἐκαστοῦ τοιοῦτος ὁ βίος· — ποῖα τῶν θηρίων ἐστὶ χαλεπώτατα; ἐν ταῖς πόλεσιν οἱ τελώναι καὶ οἱ συκοφάνται· — οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἠρώτων πόσοι εἰσὶν, ἀλλὰ ποῦ εἰσὶν οἱ πολέμιοι.

ΣΗΜ. Εἰς τὰς συσχετικὰς ἀνιφορικὰς ἀντωνυμίας καὶ εἰς τὴν ὅστις πολλὰίς προστίθενται οἱ προσχηματισμοὶ οὖν, δήποτε, δηποτοῦν· ὡς ὁστισοῦν, ὁστιδήποτε, ὁσιδήποτε, ὁσιδηποτοῦν.

Γ. Περὶ Ῥήματος.

400. Ῥήματα λέγονται αἱ λέξεις αἱ ὅποιοι φανερώνουσι τὰς ἐνεργείας τὰ πάθη καὶ τὰς καταστάσεις τῶν προσώπων καὶ πραγμάτων.

401. Τῶν ῥημάτων ἄλλα μὲν σημαίνουν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ καὶ λέγονται *ἐνεργητικά*, ὡς *τύπτω*· ἄλλα δὲ ὅτι πάσχει καὶ λέγονται *παθητικά*, ὡς *τύπτομαι*· ἄλλα ὅτι οὔτε ἐνεργεῖ οὔτε πάσχει καὶ λέγονται *οὐδέτερα*, ὡς *κοιμῶμαι*, καὶ ἄλλα ὅτι τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ καὶ τὸ αὐτὸ πάσχει, καὶ λέγονται *μέσα*, ὡς *λοῦομαι*.

402. Ἡ ἐνέργεια αὐτῆ, τὸ πάθος, ἡ οὐδετερότης καὶ ἡ μεσότης τοῦ ῥήματος λέγονται *διαθέσεις*.

403. Τὰ παρεπόμενα τοῦ ῥήματος εἶνε *ἐγκλίσις*, *διάθεσις*, *χρόνος*, *ἀριθμὸς*, *πρόσωπον*, *συζυγία*.

404. Ἐγκλίσεις εἶνε πέντε *ὀριστική*, *προστακτική*, *εὐχτική*, *ὑποτακτική*, *ἀπαρέμφατος*.

405. Διαθέσεις εἶνε τέσσαρες *ἐνεργητική*, *παθητική*, *οὐδέτερα*, *μέση*.

406. Χρόνοι εἶνε ἕξ *ἐνεστώς*, *παρατατικός*, *μέλλων* *ἀόριστος*, *παρακείμενος*, *ὑπερσυντελικός*.

ΣΗΜ. Ὁ ἐνεστώς, παρακείμενος καὶ μέλλων λέγονται *ἀρχικοί*, ὁ δὲ παρατατικός, ὑπερσυντελικός, ἀόριστος *παράρρητοι*. Πολλὰ δὲ ῥήματα ἔχουσι καὶ δευτέρους μέλλοντας, ἀόριστους, παρακείμενους καὶ ὑπερσυντελικούς, οἱ ὅποιοι δὲν διαφέρουσι τῶν πρώτων κατὰ τὴν σημασίαν.

407. Ἀριθμοὶ εἶνε τρεῖς *ἐνικός*, *δυϊκός*, *πληθυντικός*.

408. Πρόσωπα εἶνε τρία *πρῶτον γράφω*, *δεύτερον γράφεις*, *τρίτον γράφει*.

ΣΗΜ. Τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν ῥημάτων τὰ λέγοντα εἰς εἴς ἐπομένου φωνήεντος λαμβάνουσι ν· ὡς ἔγραψεν ὁ Γεώργιος, γράφουσιν ἐξένοι.

409. Συζυγία εἶνε ὁκτὼ *μὴ τῶν βαρυτόνων*, τρεῖς τῶν *περιπλωμένων*, καὶ τέσσαρες τῶν εἰς *μι* (α).

410. Φωναὶ εἶνε δύο *ἐνεργητική*, *λήγουσα* εἰς-ω καὶ *παθητική* *λήγουσα* εἰς-μαι· καὶ κατὰ μὲν τὴν -ω φωνὴν *σχηματίζονται* τὰ ἐνεργητικά καὶ οὐδέτερα, κατὰ δὲ τὴν -μαι, τὰ παθητικά, τὰ οὐδέτερα καὶ τὰ μέσα.

Γ. Περὶ ἀξίσεως.

411. Ὁ παρατατικός, παρακείμενος, ὑπερσυντελικός καὶ ἀόριστος ὡς σημαίνοντες τὸ παρελθὸν λέγονται *παρωχημένοι* καὶ *ιστορικοί*,

(α) Αἱ συζυγίαι τῶν εἰς μὲν τῇ Γραμματικῇ ταύτῃ παραλείπονται, τῶν ῥημάτων αὐτῶν συνημιθέτων ἐν ταῖς ἀνομασίαις.

λαμβάνοντες ἐν ἀρχῇ αὐξήσιν, ἢ δὲ αὐξήσις εἶνε συλλαβικὴ καὶ χρονικὴ.

122. Συλλαβικὴ αὐξήσις εἶνε τὸ ε, τὸ ὅποιον λαμβάνουσιν ἐν ἀρχῇ εἰς τοὺς παρρηχήμενους χρόνους ὅλα τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχίζοντα ῥήματα ὡς γράφω, ἐγραφοῦ, ἐγραψα, ἐγεγράφη.

113. Χρονικὴ αὐξήσις εἶνε ἡ τροπὴ τοῦ ἀρκτικοῦ βραχέος φωνήεντος τῶν ῥημάτων εἰς μακρόν· γίνεται δὲ τοῦτο εἰς τοὺς παρρηχήμενους χρόνους ὅπου τὸ α καὶ ε τρέπονται εἰς η, τὸ αἰ εἰς η, τὸ ο εἰς ω, τὸ οἰ εἰς ω, καὶ τὸ αυ καὶ ευ ἔτι εἰς ηη πρὸ συμφώνου ἐπίστα. ὡς ἀκούω, ἤκουον, ἐλπίζω, ἤλπιζον, αἰτέω, ἤτεον, ὀμιλῶ ὀμιλοῦν, οἰκίζω, ὤκισον, αὐλῶ ἠύλουν, εὐχομαι ἠύχομαι.

ΣΗΜ. α. Τὸ εἶω καὶ ἄλλα τινὰ ῥήματα ἀρχόμενα ὀπὸς τριπλοῦσιν αὐτὰ εἰς τοὺς ἐπιπλάτους χρόνους εἰς εἰ ὡς εἶω εἶχον, (εἶω) εἶρακα, εἶβω εἶβον, εἶλω εἶλων, εἶραζομαι εἶραζομαι κτλ.

β. Τοῦ εἶραζομαι πρέπει τὸ ο εἰς ω ὡς εἶραζον· τὸ δὲ ὠρῶω, αἰνοῦμαι καὶ ἀνοίγω εἶχοντι καὶ τὰς δύο αὐξήσεις ὡς ὠρῶω, ὠρῶομαι, ἀνοίγω.

γ. Τοῦ βούλομαι, ἔδναμαι καὶ μέλλω λαμβάνουσι καὶ τὰς δύο αὐξήσεις ὡς εἶβουλόμαι καὶ ἔδναλόμαι, ἔδναλον καὶ ἔδναλον, ἔδναμαι καὶ ἔδναμαι.

δ. Τὰ σύνθετα ἀπὸ προθέσεων συνήθως αὐξάνουσι μετὰ τῆς προθέσεως καὶ τοῦ ῥήματος, καὶ τότε τὸ τελικὸν φωνήεν τῆς προθέσεως ἀποβάλλεται, πλὴν τῆς πρὸ καὶ περὶ ὡς ἐκκλησιάζω ἐκκλησιάζον, ἀφωπλίζω ἀφωπλίζον.

Κ'. Περὶ ἀναδιπλασιασμοῦ.

114. Ἀναδιπλασιασμοδὲ λέγεται ἡ ἐπανάληψις τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τῆς ρίζης τοῦ ῥήματος πρὸ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως· γίνεται δὲ τοῦτο εἰς τὸν παρρηχήμενον καὶ ὑπερσυντελικόν, ὅταν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ ἀπλοῦ συμφώνου ἢ ἀπὸ ἀφώνου πρὸ ἀμεταβόλου ὡς λέγω, λέλεγα, ἐλελέγειν, πρῶτω πέπραγα ἐπεπράγειν.

ΣΗΜ. α. Τὰ ἀρχίζοντα ἀπὸ ρ καὶ γη δὲν ἀναδιπλασιάζονται ὡς ῥῥῶτω ἐρῥῶα, γηγίζω ἐγηγίζα· ἔτι δὲ καὶ τὸ γρηγορέω ἐρηγηγίζα.

β. Τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ὁ παρρηχήμενος φυλάττει εἰς ὅλας τὰς ἐγκλίσεις καὶ εἰς αὐτὴν τὴν μετατόχην.

γ. Τὰ ἄλλα ῥήματα τὰ ἀρχίζοντα ἀπ' ἄλλων συμφώνων ἢ ἀπὸ διπλοῦ δὲν ἀναδιπλασιάζονται, ἐκπερδονται τὸ κτῆμαι κτῆτμαι, μῶμαι μῶνμαι.

115. Γὰ ἀρχίζοντα ἀπὸ τῶν δασέων θ, φ, ρ, εἰς τὸν ἀναδιπλασιασμὸν τρέπουσιν αὐτὰ εἰς τὰ ἀντίστοιχα τῶν φίλα κ, π, τ' ὡς γοιτέω πεφόντευκα, θεωρῶ τεθεώρικα, χοιτέω τεχόνευκα.

116. Τὰ ἔχοντα ρίζην μονοσύλλαβον ἢ δυσσύλλαβον καὶ ἀρχίζοντα ἀπὸ α, ε, ο, ἐπαναλαμβάνουσι πρὸ τῆς αὐξήσεως τὰ δύο ἀρκτικὰ γράμματα τοῦ ἐνεστώτος καὶ συστέλλουσι τὴν λέγουσιν ὡς ἀκούω ἀκούα, ἐγείρω ἐγείρωκα, ὄδω ὄδωδα (α).

(α) Ὁ διδασκαλὸς τὰ περὶ αὐξήσεως καὶ ἀναδιπλασιασμοῦ δύναιται γὰρ διδάξαι καὶ μετὰ τοὺς τύπους τῶν ῥημάτων.

117. Ένεργητικόν παράδειγμα

Χρ.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
Ενεστώς.	λείπω, λείπεις, λείπει λείπομεν, λείπετον, λεί- πετον. λείπομεν, λείπετε, λεί- πουσιν.	λείπω, λείπης, λείπη. λείπομεν, λείπητον, λεί- πητον. λείπομεν, λείπητε, λεί- πουσιν.	λείπα, λειπέτω. λείπετον, λει- πέτων. λείπατε λειπέ- τωσαν.
Παράτακτικός.	ἔλειπον, ἔλειπες, ἔλειπε. ἐλείπομεν, ἐλείπετον, ἐλειπέτην ἐλείπομεν, ἐλείπατε, ἔλειπον		
Παρεκκείμενος.	ἠλείψα, ἠλείψας ἠέ- λειψε. ἠλείψαμεν, ἠλείψατον ἠλείψατον ἠλείψαμεν, ἠλείψατε, ἠλείψασι.	ἠλείψω, ἠλείψης, ἠε- λείψη. ἠλείψωμεν, ἠλείψη- τον, ἠλείψητον ἠλείψωμεν, ἠλείψητε, ἠλείψωσι.	ἠλείψε, ἠλειπέτω ἠλείπετον, ἠλει- πέτων ἠλείφατε ἠλειφέ- τωσαν.
Υπερσυντέλικός.	ἔλελειψον, ἔλελείψεις, ἔλελείπει. ἔλελείψομεν, ἔλελείπει- τον ἔλελειπέτην ἔλελείψομεν, ἔλελείπει- τε, ἔλελεψισαν		
Μέλλων ἄ.	λείψω, λείψεις, λείψει. λείψομεν, λείψετον, λεί- ψετον. λείψομεν, λείψετε, λεί- ψουσιν.		
Ἀόριστος ἄ.	ἔλειψα, ἔλειψας ἔλειψε. ἐλείψαμεν, ἐλείψατον, ἐλειπέτην. ἐλείψαμεν, ἐλείψατε, ἔλειψαν.	λείψω, λείψης, λείψη. λείψωμεν, λείψητον, λεί- ψητον. λείψωμεν, λείψητε, λεί- ψωσι.	λείψαν, λειψάτω. λείπατον, λειψά- των. λείπατε, λειψά- τωσαν.
Ἄορ. ἑ.	ἔλιπον, ἔλιπες, ἔλιπε. ἐλίπομεν, ἐλίπετον, ἐλι- πέτην. ἐλίπομεν, ἐλίπατε, ἔλιπον.	λίπω, λίπης, λίπη. λίπομεν, λίπητον, λί- πητον.	λίπω, λιπέτω λίπετον, λιπέτω λίπατε, λιπέτωσαν

τῶν βουτόνων.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ	ΜΕΣΟΧΗ.
λείποιμι, λείποις, λείποι. λείπομεν, λείποιστον, λει- ποίτην. λείπομεν, λείποιτε, λεί- ποιεν.	λείπειν.	ὁ λείπων λείποντος. ἡ λείπουσα λειπούσης, τὸ λείπον λείποντος.
λελείφοιμι, λελείφοις, λε- λείφοι. λελείφομεν, λελείφοιστον λελείφοίτην. λελείφομεν, λελείφοιτε. λελείφοιεν.	λελείφονται	ὁ λελείφος λελειφός, ἡ λελείφουσα λελειφούσα, τὸ λελείφος λελειφός.
λείψοιμι, λείψοις, λείψοι, λείψομεν, λείψοιστον, λει- ψοίτην. λείψομεν, λείψοιτε, λεί- ψοιεν.	λείψειν.	ὁ λείψων λείψαντος, ἡ λείψουσα λειψούσης, τὸ λείψων λείψαντος.
λείψαιμι, λείψαις, λείψαι. λείψαιμεν, λείψαιστον, λει- ψαίτην. λείψαιμεν, λείψαιτε, λεί- ψαιεν.	λείψαι.	ὁ λείψας λείψαντος, ἡ λείψασα λειψάσης, τὸ λείψαν λείψαντος.
λίποιμι, λίποις, λίποι. λίπομεν, λίποιστον, λι- ποίτην. λίπομεν, λίποιτε, λίποιεν.	λίπειν.	ὁ λίπων λιπόντος, ἡ λιπούσα λιπούσης, τὸ λίπων λιπόντος.

118. Παθητικόν παράδειγμα

Σφ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΓΑΓΓΕΛΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
Ενεστώ.	λείπ-μαι, λείπει, λείπεται. λείπόμενος, λείπασθον, λείπασθον. λείπόμεθα, λείπεσθε, λείπονται.	λείπομαι, λείπη, λείπεται. λείπόμενος, λείπασθον, λείπασθον. λείπόμεθα, λείπεσθε, λείπονται.	λείπου, λείπασθω λείπεσθον, λείπασθων. λείπεσθε, λείπασθωσαν
Παρεσ.	λείπομαιν, έλειπό: έλείπετο λείπόμενος, έλείπασθον, έλειπασθην. λείπόμεθα, έλείπεσθε, έλείποντο		
Παρεσμί.	λείπ-μαι, λείψι, λείπεται. λείπόμενος, λείψασθον, λείψασθον. λείπόμεθα, λείψασθε, λείψασθαι.	λείπ-μαι, λείψι, λείπεται. λείπόμενος, λείψασθον, λείψασθον. λείπόμεθα, λείψασθε, λείψασθαι.	λείψω, λείψασθω. λείψασθον, λείψασθων. λείψασθε, λείψασθωσαν.
Υπερσυντ.	έλειπ-μαιν, έλειψι, έλειπετο έλειπόμενος, έλειψασθον, έλειψασθην. έλειπόμεθα, έλειψασθε, έλειψασθαι.		
Μεσ. άρ. έ. Μέσ. Μεσ. άρ. έ. Μέσ.	λείψομαι, λείψι, λείψεται. λείψόμεθα, λείψασθον, λείψασθον. λείψόμεθα, λείψασθαι, λείψονται.		
Μεσ. άρ. έ. Μέσ. άρ. έ. Μέσ.	λείψ-μαιν, έλειψι, έλειψατο. λείψόμενος, έλειψασθον, έλειψασθην. έλειψόμεθα, έλειψασθε, έλειψασθαι.	λείψομαι, λείψι, λείψεται. λείψόμενος, λείψασθον, λείψασθον. λείψόμεθα, λείψασθε, λείψονται.	λείψαι, λείψασθω. λείψασθον, λείψασθων. λείψασθε, λείψασθωσαν
Προσ. άρ. έ. Προσ. άρ. έ. Προσ.	λείψ-θεν, έλειψ-θης, έλειψ-η έλειψ-θμενος, έλειψ-θητον, έλειψ-θησθην. έλειψ-θμενος, έλειψ-θητε, έλειψ-θησαν.	λείψ-θεν, λείψ-θης, λείψ-θης. λείψ-θόμενος, λείψ-θητον, λείψ-θησθην. λείψ-θόμενος, λείψ-θητε, λείψ-θησαν.	λείψ-θητι, λείψ-θητω. λείψ-θητον, λείψ-θητων. λείψ-θητε, λείψ-θητωσαν
Προσ. Μεσ. άρ. έ. Προσ. Μεσ. άρ. έ. Προσ.	λείψ-θσομαι, λείψ-θησθε, λείψ-θησθεσται. λείψ-θησόμενος, λείψ-θησασθον, λείψ-θησασθον. λείψ-θησόμεθα, λείψ-θησασθε, λείψ-θησάσθαι.		
Μεσ. άρ. έ. Προσ. άρ. έ. Προσ.	έλιπ-μαιν, έλιπ-ου, έλιπ-οιτο. έλιπόμενος, έλιπ-οσθον, έλιπ-οσθην. έλιπόμεθα, έλιπ-οσθε, έλιπ-οντο	έλιπ-μαι, έλιπ-η, έλιπ-εται. έλιπόμενος, έλιπ-οσθον, έλιπ-οσθον. έλιπόμεθα, έλιπ-οσθε, έλιπ-ονται.	έλιπ-ου, έλιπ-οσθω. έλιπ-οσθον, έλιπ-οσθων. έλιπ-οσθε, έλιπ-οσθωσαν.

τῶν βαρυτόνων.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
λείποιμιν, λείποις, λείποιτο. λείπομεθον, λείποσθην, λείποισθην. λείποιμθα, λείποισθε, λείποιντο.	λείπασθαι.	ὁ λειπόμενος λειπομένου, ἡ λειπομένη λειπομένης, τὸ λειπομένον λειπομένου.
λελειμμένος εἶπν, εἶπς, εἶπν. λελειμμένοι εἶπμεν, εἶπτον. εἶπτον. λελειμμένοι εἶπμεν, εἶπατε, εἶ- σαν.	λελειπθαι.	ὁ λελειμμένος λελειμμένου, ἡ λελειμμένη λελειμμένης, τὸ λελειμμένον λελειμμένου.
λείψομιν, λείψοις, λείψοιτο. λείψομεθον, λείψοισθον, λείψοι- σθην. λείψομθα, λείψοισθε, λείψοιντο.	λείψασθαι.	ὁ λειψόμενος λειψομένου, ἡ λειψομένη λειψομένης, τὸ λειψόμενον λειψομένου.
λείψαίμιν, λείψαις, λείψαιτο. λείψαίμεθον, λείψαισθον, λείψαι- σθην. λείψαίμθα, λείψαισθε, λείψαιντο.	λείψασθαι.	ὁ λειψόμενος λειψαμένου, ἡ λειψομένη λειψαμένης, τὸ λειψόμενον λειψαμένου.
λειφθῆναι, λειφθῆναις, λειφθῆναι. λειφθῆμεν, λειφθῆμεθον, λειφθῆ- ναι. λειφθῆμεν, λειφθῆτε, λειφθῆ- ναι.	λειφθῆναι.	ὁ λειφθείς λειφθέντος, ἡ λειφθείσα λειφθείσας, τὸ λειφθέν λειφθέντος.
λειφθῆσιν, λειφθῆσαις, λειφθῆ- σαιτο. λειφθῆσοίμεθα, λειφθῆσαισθον, λει- φθῆσαισθην. λειφθῆσόμεθα, λειφθῆσαισθε, λει- φθῆσαισντο.	λειφθῆσασθαι.	ὁ λειφθῆσόμενος λειφθῆσο- μένου. ἡ λειφθῆσομένη λειφθῆσο- μένης. τὸ λειφθῆσόμενον λειφθῆ- σομένου.
λίπειμιν, λίπεις, λίπειτο. λίπομεθον, ληπιόσθον, λίποι- σθην. λίποιμθα, λίποισθε, λίποιντο.	λίπασθαι.	ὁ λιπόμενος λιπομένου, ἡ λιπομένη λιπομένης, τὸ λιπομένον λιπομένου.

ΣΗΜ. Αἱ δίφθογγοι αἰ καὶ οἱ ἐν τέλει λέξεως δίχως ἰληκτικὸν σύμφωνα ἔσιν εἰς τὴν εὐκτικὴν ἐγκλίσειν εἶναι μακροί.

Φράσεις τῶν βαρυτόνων.

Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων. — Σωκράτης, ὡσπερ ἐγίνωσκεν, οὕτως ἔλεγεν — ὅτε οἱ Ἕλληνες ἐπλησίαζαν, οἱ βάρβαροι ἀπέφευγον. — ἑταῖρος ἑταίρου φροντίζεται — ἀπότερε, ὦ θεέ, τὸ δεινὸν ἀπ' ἡμῶν. — οἱ στρατιῶται τὴν πόλιν ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀπαλύσουσιν. — οἱ Ἕλληνες ἀνδρεία πολλὰ ἴσχυσαν. — τὰς τῶν φαύλων συνθηαί, ὀλίγος χρόνος διαλύει. — πρὶν ἀμφωτέρων μῦθον ἀκούσης μὴ διατάξαι. — τίς ἀν πιστεύσει ψεύστη; — τὴν Ἀθηναίων πόλιν λέγουσι μέγαν κίνδυνον κινδυνεύουσαι.

Γενναίως μαχόμεθα περὶ πατρίδος — Ἀναγκαῖόν ἐστι τὸν υἱὸν παιδεσθαι τῷ πατρί — πολλοὶ ἀγαθοὶ πέπονται — μὴ ἀποδέχου τῶν φίλων τοὺς πρὸς τὰ φαυλά σοι χαριζομένους — ἐάν βούλη καλῶς πράττειν, ἐργάζου — οἱ Λακεδαιμόνιοι μετ' αὐτῶν ἐστρατεύοντο — εἴθε πάντες ἄνευ ὀργῆς βολεύοντο — Ἡ Οἰνῶν, οὐσα ἐν τοῖς μεθορίοις τῆς Ἀστικῆς καὶ Βιωτίας, ἐστειχίστο, καὶ αὐτῇ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο — οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τοὺς Πέρσας ἐστρατεύοντο — πάντες τιμῶν γεύσασθαι βούλονται — Ἐκτωρ ὑπ' Ἀχιλλέως ἐφρονεῦθη — εἴθε πάντες νεανῖαι καλῶς παιδευθεῖεν — οἱ στρατιῶται εἰς τὴν πολεμίαν γῆν πορευθῆναι λέγονται — ὁ ληστής ἀξίως τῶν ἔργων φρονεῦθήσεται.

Παρατηρήσεις τινὲς τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης
ἐπὶ τῶν βαρυτόνων.

Ἐνεργητικά.

Τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως κοινῶς λήγει εἰς οὐν ὡς λείπουν.

Τὸ πρῶτον πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ λήγει κοινῶς εἰς -α ὡς ἔλειπα, καὶ τὰ πληθυντικά εἰς -αμέν· ατε· αν' ὡς ἐλείπαμεν ἐλείπατε ἔλειπαν.

Κοινῶς ὁ παρακείμενος σχηματίζεται διὰ τοῦ ἔχω καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς ἀπαρεμφάτου ἔχω λείψει, ἔχεις λείψει, ἔχει λείψει· ὁ δὲ παρακείμενος διὰ τοῦ εἶχα ὡς εἶχας λείψει, εἶχες λείψει, εἶχε λείψει· πολλάκις δὲ διὰ τοῦ ἔχω καὶ εἶχα καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου· ὡς ἔχω ἢ εἶχα γραμμένον.

Ὁ μέλλον μονολεκτικῶς εἰς τὴν λαλουμένην γλώσσαν δὲν ὑπάρχει· σχηματίζει δὲ αὐτὸν περιφραστικῶς διὰ τοῦ θέ καὶ τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἀορίστου τῆς ὑποτακτικῆς, θέ λείπω, θέ λείψω, ἤδη καὶ διὰ τοῦ θέλω μετ' ἀπαρεμφάτου, θέλω λείπει, θέλω λείψει.

Τοῦ ἀορίστου ἄ. ἐν τῇ ὀριστικῇ τὸ δεύτερον πρόσωπον κοινῶς λήγει εἰς-εσ-ἔ-

M

λείψα ελείψες, εἰς τινα δὲ μέρη λέγουσι καὶ τὸν τρίτον πληθυντικὸν εἰς -ασι: ἐ-
λείψαμεν, ελείψατε, ελείψασιν ἀντὶ ελείψαν.

Ἡ ὑποτακτικὴ κοινῶς τὸν πληθυντικὸν ἔχει εἰς -οιμεν ὡς ἡ ὀριστικὴ ὡς
νὰ εἰποῦμεν τὴν ἀλήθειαν.

Τὸ τρίτον ἐνικόν, καὶ τὸ τρίτον πληθυντικὸν τῆς προστακτικῆς κοινῶς δανείζο-
μαθα ἀπὸ τὴν ὑποτακτικῆς ὡς λέιπω, ἄς λέιπῃ, λέιπωμεν, λέιπετε, ἄς λέι-
πωσι, ἄς λέιψωσι, ἄς λέιψῃ, ἄς λέιψῃ, ἄς λέιψωμεν, λέιψατε, ἄς λέιψωσιν.

Ἡ εὐκτικὴ εἰς τὴν λαλουμένην γλῶσσαν δὲν σάζεται, ἀντ' αὐτῆς δὲ λέγομεν
εἶθε νὰ λέιπω ἢ λέιψω, ἢ μόνον νὰ λέιπω καὶ εἶθε νὰ ελείπην, εἶθε νὰ εἶχα λέι-
ψει, εἶθε νὰ ἔγραφα, ἀλλὰ καὶ νὰ εἶχα γράψῃ ἢ νὰ εἶχα γραμμένα ἀνευ τοῦ εἶθε.

Τῆς ἀπαρεμφάτου μόνον λέιψανα ἤδη σιζονται ὀνομαστικῶς ὡς εἰς τὸ ἄμε
ἢ ἄγε καὶ εἰς τὸ ἔλα=εἰς τὸ, ἄγειν καὶ εἰς τὸ ἔρχεσθαι· τὸ φαγεῖ καὶ τὸ πιεῖ=
τὸ φαγεῖν καὶ πιεῖν τοῦ ἔρριξεν νὰ δεῖ=τοῦ ἔρριξεν ἐν ἰδεῖν.

Παθητικά.

Ὁ παθ. παρατατικὸς κοινῶς λήγει εἰς -οιμον ἢ -οιμου· ὡς λειπό-
ιμον ἢ ἐγράφουιμον.

Κοινῶς σχηματίζεται συνήθως ὁ παρακείμενος διὰ τοῦ εἶμαι καὶ
τῆς παθητικῆς μετοχῆς εἶμαι γραμμένος· ὁ δὲ ὑπερσυντελικὸς διὰ
τοῦ ἦμιον γραμμένος, ἦσιν γραμμένος, ἦτο γραμμένος.

Ὁ ἄοριστος ἄ. κοινῶς σχηματίζεται οὕτως ἐγράφθηκα, ἐ-
γράφθηκες, ἐγράφθηκε.

Ὁ μέλλων κοινῶς σχηματίζεται διὰ τοῦ θά καὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ
ἄοριστου πρώτου τῆς ὑποτακτικῆς ὡς θά τρώγωμαι, θά γρα-
φῶ ἢ θέλω γραφῆ.

Τῆς ὑποτακτικῆς ὁ ἐνεστώς κοινῶς δὲν φυλάττει τὸ η καὶ ω τῆς
καταλήξεως, ἀλλὰ σχηματίζεται ὡς ὁ ἐνεστώς τῆς ὀριστικῆς λεί-
πεται, λέιπεται.

Τὸ γ' ἐνικ. καὶ τὸ ἄ. καὶ γ'. πληθ. τῆς προστακτικῆς ἢ κοινὴ
γλῶσσα δανείζεται ἐκ τῆς ὑποτακτικῆς ὡς λέιπου, ἄς λεί-
πεται ἄς γραφῶσιν.

Ἡ εὐκτικὴ σχηματίζεται κοινῶς μετὰ τοῦ εἶθε νὰ ὡς εἶθε
νὰ ἐγράφῃν, εἶθε νὰ γραφῆ ἢ καὶ μόνον νὰ γραφῆ.

Τὸν ἐνεστώτα τῆς ἀπαρεμφάτου μεταχειρίζομαθα ἤδη περιφρα-
στικῶς, σχηματίζοντες δι' αὐτοῦ καὶ τοῦ θέλω τὸν ἐνεστώτα τῆς
ὀριστικῆς θελω γράφεσθαι· οὕτω δὲ καὶ τὸν ἄοριστον, ἀποκόπτον-
τες τὸ ναι τοῦ παθ. ἄορ. ἄ. θέλω γραφῆ ἀντὶ τοῦ θέλω
γραφῆναι.

Ὁ παρακείμενος τῆς μετοχῆς κοινῶς δὲν φυλάττει τὸν ἀναδι-
πλασιασμόν ὡς ὁ γραμμένος. ὁ βρεγμένος.

149. Περισπόμενα ἢ συνηρημένα λέγονται τὰ ῥήματα ὅσα
ἔχουσι χαρακτῆρα α, ε, ο, καὶ αὐτὸ συναίρουσι μετὰ τῆς καταλή-
ξεως ὡς τιμάω—τιμῶ, ποιῶ—ποιῶ, δηλώω—δηλῶ.

120. Ένεργητικὸν παράδειγμα

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΓΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
Κινησις.	(τιμάω, τιμῶ, (τιμάεις) τιμάς, (τιμάει) τιμά, (τιμάομεν) τιμάομεν, (τιμάετε) τιμάετε, (τιμάομεν) τιμάομεν, (τιμάετε) τιμάετε, (τιμάετε) τιμάετε, (τιμάοσι) τιμάοσι.	(τιμάω) τιμῶ, (τιμάεις) τιμάς, (τιμάει) τιμά, (τιμάομεν) τιμάομεν, (τιμάετε) τιμάετε, (τιμάομεν) τιμάομεν, (τιμάετε) τιμάετε, (τιμάοσι) τιμάοσι.	(τίμαε) τίμα, (τιμάετω) τιμάτω. (τιμάετον) τιμάτον. (τιμάειτον) τιμάτων. (τιμάετε) τιμάτε, (τιμάετωσαν) τιμάτωσαν.
Παρακλισις.	(ἐτιμῶν) ἐτίμων, (ἐτίμας) ἐτίμας, (ἐτίμα) ἐτίμα (ἐτιμάομεν) ἐτιμάομεν, (ἐτιμάετε) ἐτιμάετε, (ἐτιμάομεν) ἐτιμάομεν, (ἐτιμάετε) ἐτιμάετε, (ἐτιμάετε) ἐτιμάετε, (ἐτιμάοσι) ἐτιμάοσι.		
Μέλλων.	τιμάω, τιμάεις, τιμάει. τιμάομεν, τιμάετε, τιμά- οσιν. τιμάσω, εν, τιμάσετε, τιμά- σουσι.		
Λογι- σμός.	ἐτιμάω, ἐτιμάεις, ἐτιμάει. ἐτιμάομεν, ἐτιμάετε, ἐτι- μάοσιν. ἐτιμάωμαι, ἐτιμάεσθε ἐτι- μάεσθαι.	τιμάω, τιμάεις, τιμάει. τιμάομεν, τιμάετε, τι- μάοσιν. τιμάωμαι, τιμάεσθε, τι- μάεσθαι.	τίμασον, τιμάσατε, τιμάσθε, τιμάσθε. τιμάσθε. τιμάτωσαν.
Παρακλισις.	τετιμάω, τετιμάεις, τετί- μα. τετιμάομεν, τετιμάοσιν, τετιμάομεν. τετιμάωμαι, τετιμάεσθε, τε- τιμάεσθαι.	τετιμάω, τετιμάεις, τε- τιμάει. τετιμάομεν, τετιμάοσιν, τετιμάομεν. τετιμάωμαι, τετιμάεσθε, τετιμάεσθαι.	τετίμαχε, τετιμάχεται. τετιμάχεται, τετιμά- χεται. τετιμάχεσθε, τετιμά- χέσθαι.
Υπερθε- τικόν.	ἐτετιμάωμαι, ἐτετιμάεσθε, ἐτε- τιμάει. ἐτετιμάομεν, ἐτετιμάοσιν, ἐτετιμάομεν. ἐτετιμάωμαι, ἐτετιμάεσθε, ἐτετιμάεσθαι.		

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα ταῦτα συγκροτοῦσι τὸ ~~χρηστηρικόν~~ ἀμετὰ τοῦ ~~α~~ ἢ εἰς α, ~~α~~ μετὰ τοῦ ο, οι, ου, ω, εἰς ω. ἐξαιρεῖται τὸ πεινάω, δαΐω, ζάω κτλ. ἀνεκ συγκροτοῦσαν τὸ εἰς η: ~~η~~: πεινῆς, διψῆς, ζῆς, κτλ. ~~καί~~ ~~η~~ πειναίς, διψαίς, ζοίς.

(α.) Συνήθειν εἰς τὴν λολουμένην γλῶσσαν τὰ ἀσυναίρετα. ὡς ἀγαπάω, ἀγαπάεις, ἀλλὰ καὶ τὰ συνηθμένα· οἶον ἀγαπῶ, ἀγαπᾷς, ἀγαπᾶ.

(β.) Ὁ παρακλιτικός· λέγει κοινῶς εἰς-ουσι, -ουσαι, -ουσαι· -ουσαμεν, -ουσατε, -ουσαν· ὡς ἀγαπῶσθε, ἀγαπῶσαι, ἀγαπῶσθε· ἀγαπῶσθε, ἀγαπῶσθε, ἀγαπῶσθε.

τῶν περισπωμένων εἰς ἄω.

ΕΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ	ΜΕΤΟΧΗ.
(τιμάμι) τιμῶμι, (τιμάοι) τιμῶς, (τιμασι) τιμῶ, (τιμῶμεν) τιμῶμεν, (τιμασῶτον) τιμῶσθον, (τιμασῶσιν) τιμῶσθην, (τιμῶμεν) τιμῶμεν, (τιμασῶτε) τιμῶτε, (τιμῶμεν) τιμῶμεν.	(τιμάειν) τιμῶν.	ὁ (τιμάων) τιμῶν, ἢ (τιμασῶσα) τιμῶσα, τὸ (τιμάων) τιμῶν.
τιμῶσαιμι, τιμῶσαις, τιμῶσαι. τιμῶσαιμεν, τιμῶσαιτον, τιμῶσαισιν. τιμῶσαιμεν, τιμῶσαιτε, τιμῶσαισιν.	τιμῶσαιν.	ὁ τιμῶσων ἢ τιμῶσουσα, τὸ τιμῶσων.
τιμῶσαιμι, τιμῶσαις, τιμῶσαι. τιμῶσαιμεν, τιμῶσαιτον, τιμῶσαισιν. τιμῶσαιμεν, τιμῶσαιτε, τιμῶσαισιν.	τιμῶσαι.	ὁ τιμῶσαις, ἢ τιμῶσαισα, τὸ τιμῶσαιν.
τετιμῶσαιμι, τετιμῶσαις, τετιμῶσαι. τετιμῶσαιμεν, τετιμῶσαιτον, τετιμῶσαισιν. τετιμῶσαιμεν, τετιμῶσαιτε, τετιμῶσαισιν.	τετιμῶσαιν.	ὁ τετιμῶσαις, ἢ τετιμῶσαισα, τὸ τετιμῶσαις.

Φράσεις.

Πολλάκις γνώμην ἐξαπατῶσιν ἰδέει·—μή σέ νικᾷ τὸ κέρδος·—πολλάκις νικᾷ καὶ κακὸν ἄνδρα ἀγαθόν·—ἢ σιώπα ἢ λέγε σιγῇ ἀμείνονα·—ἀνάγκη ἐστὶ πάντας ἀνθρώπους τελευτᾶν·—πρὶν μὲν περὶ νῆν πολλοὶ ἐσθίουσι ποὶν διψῆν, πίνουσιν·—Περικλῆς ἤστραπτεν, ἐθρόντα, συνεκόκα τὴν Ἑλλάδα·—εἶθε ἅπαντες οἱ παῖδες τοὺς γονεῖς ἀγαπῶεν·—πῶς ἂν τολμῶσι τὸν φίλον βλέπεσθαι;

121. Ποθητικὸν παράδειγμα

Χρ.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
9 Ἐνεστώσ.	(τιμῶμαι) τιμῶμαι, (τιμάε) τιμᾶ, (τιμάσθαι) τιμᾶται. (τιμώμεθα) τιμώμεθα, (τιμάεσθον) τιμᾶσθον, (τιμώμεθα) τιμώμεθα, (τιμάεσθε) τιμᾶσθε, (τιμῶνται) τιμῶνται.	(τιμῶμαι) τιμῶμαι, (τιμάη) τιμᾷ, (τιμᾶται) τιμᾶται, (τιμώμεθα) τιμώμεθα, (τιμᾶσθον) τιμᾶσθον, (τιμῶσθε) τιμῶσθε, (τιμῶνται) τιμῶνται.	(τιμᾶω) τιμῶ, (τιμάεσθω) τιμᾶσθω. (τιμάεσθον) τιμᾶσθον, (τιμάεσθον) τιμᾶσθον, (τιμάεσθε) τιμᾶσθε, (τιμᾶσθωσαν) τιμᾶσθωσαν
Παρεπτατικός.	(ἐτιμώμεθα) ἐτιμώμεθα, (ἐτιμᾶω) ἐτιμᾶω, (ἐτιμᾶτο) ἐτιμᾶτο. (ἐτιμώμεθα) ἐτιμώμεθα, (ἐτιμᾶσθον) ἐτιμᾶσθον, (ἐτιμᾶσθον) ἐτιμᾶσθον, (ἐτιμώμεθα) ἐτιμώμεθα, (ἐτιμᾶσθε) ἐτιμᾶσθε. (ἐτιμῶντο) ἐτιμῶντο.		
Προσ. Μεθ. ἄ.	τιμηθήσομαι, τιμηθήσῃ, τιμηθήσεται. τιμηθήσομεθα, τιμηθήσεσθον τιμηθήσομεθα, τιμηθήσεσθε τιμηθήσονται.		
Προσ. Αορ. ὁ.	ἐτιμῆθον, ἐτιμῆθης, ἐτιμῆθη ἐτιμῆθμεν, ἐτιμῆθητον, ἐτιμῆθητε. ἐτιμῆθμεν, ἐτιμῆθητε, ἐτιμῆθησαν.	τιμῆθω, τιμῆθῃς, τιμῆθη. τιμῆθῶμεν, τιμῆθητον, τιμῆθητε. τιμῆθῶμεν, τιμῆθητε, τιμῆθησαν.	τιμῆθητι, τιμῆθητω. τιμῆθητον, τιμῆθητων τιμῆθητε, τιμῆθητωνσαν
Παρεπτατικ.	τετιμῆμαι, τετιμῆσαι, -ηται, τετιμῆμεθα, τετιμῆσθον, τετιμῆσθε. τετιμῆμεθα, τετιμῆσθε, τετιμῆνται.	τετιμῆμένος, ὦ, ἦς, ἦ. τετιμῆμένος, ὦμεν, ἦτον, ἦτον. τετιμῆμένοι, ὦμεν, ἦτε, ὦσαι.	τετιμῆσο, τετιμῆσθω, τετιμῆσθον, τετιμῆσθον τετιμῆσθε τετιμῆσθωσαν.
Ἐνεστώσ.	ἐτετιμῆμην, ἐτετιμῆσο ἐτετιμῆστο. ἐτετιμῆμεθα, ἐτετιμῆσθον, ἐτετιμῆσθον. ἐτετιμῆμεθα, ἐτετιμῆσθε ἐτετιμῆσαντο.		
Προσ. Μεθ. ἄ.	τιμῆσομαι τιμῆσει τιμῆσεται, τιμῆσομεθα τιμῆσεσθον, τιμῆσεσθον. τιμῆσομεθα, τιμῆσεσθε τιμῆσονται.		
Προσ. Αορ. ἄ.	ἐτιμῆσαμην, ἐτιμῆσω, ἐτιμῆσατο. ἐτιμῆσαμεθα, ἐτιμῆσασθον, ἐτιμῆσασθον. ἐτιμῆσαμεθα, ἐτιμῆσασθε, ἐτιμῆσαντο.	τιμῆσωμαι, τιμῆση, τιμῆσηται. τιμῆσώμεθα τιμῆσησθον τιμῆσησθον. τιμῆσώμεθα, τιμῆσησθε, τιμῆσησονται.	τιμῆσαι, τιμῆσασθω, τιμῆσασθον τιμῆσασθωσαν τιμῆσασθε, τιμῆσασθωσαν.

τῶν περιπωμένων εἰς ΑΩ.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΔΙΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
(τιμώμενη) τιμώμενη, (τιμώσο) τιμώσο, (τιμώσῃτο) τιμώσῃτο, (τιμώσομεθον) τιμώσομεθον, (τιμώσοισθον) τιμώσοισθον, (τιμώσοισθην) τιμώσοισθην, (τιμώσοιμεθα) τιμώσοιμεθα, (τιμώσοισθε) τιμώσοισθε, (τιμώσονται) τιμώσονται.	(τιμώσοσθι) τιμώσοσθι,	ὁ (τιμώσομενος) τιμώσομενος ἢ (τιμώσομένη) τιμώσομένη, τὸ (τιμώσομενον) τιμώσομενον
τιμῆθησομένη, τιμῆθησοίσο, τιμῆθησοίσοιτο. τιμῆθησοίσομεθον, τιμῆθησοίσοισθον, τιμῆθησοίσοιμεθα, τιμῆθησοίσοισθε, τιμῆθησοίσοιτο.	τιμῆθησοσθι.	ὁ τιμῆθησοίσομενος, ἢ τιμῆθησοίσομένη, τὸ τιμῆθησοίσομενον.
τιμῆθειν, τιμῆθεισ, τιμῆθειῖ. τιμῆθειήμεν, τιμῆθειήσθον, τιμῆθειήσθην. τιμῆθειήμεν, τιμῆθειήσθε, τιμῆθειήσθον.	τιμῆθειῖναι.	ὁ τιμῆθειῖς, ἢ τιμῆθειῖσα, τὸ τιμῆθειῖν.
τετιμῆμένος, εἶην, εἶης, εἶη. τετιμῆμένοιο, εἶήμεν, εἶητον, εἶητην. τετιμῆμένοι, εἶήμεν, εἶητε, εἶησαν.	τετιμῆσθαι.	ὁ τετιμῆμένος, ἢ τετιμῆμένη, τὸ τετιμῆμένον
τιμῆσομένη, τιμῆσοίσο, τιμῆσοίσοιτο, τιμῆσοίσομεθον, τιμῆσοίσοισθον, τιμῆσοίσοισθην. τιμῆσοίσοιμεθα, τιμῆσοίσοισθε, τιμῆσοίσοιτο.	τιμῆσοσθι.	ὁ τιμῆσοίσομενος, ἢ τιμῆσοίσομένη, τὸ τιμῆσοίσομενον.
τιμῆσαιμένη, τιμῆσαισο, τιμῆσαισῃτο τιμῆσαιήμεν, τιμῆσαιήσθον, τιμῆσαιήσθην. τιμῆσαιήμεθα, τιμῆσαιήσθε, τιμῆσαιήσθον.	τιμῆσαισθε.	ὁ τιμῆσαιμένος, ἢ τιμῆσαιμένη, τὸ τιμῆσαιμένον.

122. Παθητικὸν παράδειγμα

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
Επιστός.	(ποιῶ) ποιῶ (α), (ποιεῖς) ποιεῖς, (ποιεῖ) ποιεῖ. (ποιῶμεν) ποιῶμεν, (ποιεῖτον) ποιεῖτον, (ποιεῖτον) ποιεῖτον, (ποιῶμεν) ποιῶμεν, (ποιεῖτε) ποιεῖτε, (ποιήσῃσι) ποιήσῃσι.	(ποιῶ) ποιῶ, (ποιεῖς) ποιεῖς, (ποιεῖ) ποιεῖ. (ποιῶμεν) ποιῶμεν, (ποιεῖτον) ποιεῖτον, (ποιεῖτον) ποιεῖτον. (ποιῶμεν) ποιῶμεν, (ποιεῖτε) ποιεῖτε, (ποιήσῃσι) ποιήσῃσι.	(ποιεῖ) ποιεῖ, (ποιεῖτω) ποιεῖτω, (ποιεῖτον) ποιεῖτον, (ποιεῖται) ποιεῖται, (ποιεῖτε) ποιεῖτε, (ποιεῖτωσαν) ποιεῖτωσαν.
Παρατατική.	(ἐποιεῖον) ἐποιεῖον, (ἐποιεῖς) ἐποιεῖς, (ἐποιεῖ) ἐποιεῖ. (ἐποιεῖμεν) ἐποιεῖμεν, (ἐποιεῖτον) ἐποιεῖτον, (ἐποιεῖτην) ἐποιεῖτην. (ἐποιεῖμεν) ἐποιεῖμεν, (ἐποιεῖτε) ἐποιεῖτε, (ἐποιεῖον) ἐποιεῖον.		
Μέλιον.	ποιήσω, ποιήσεις, ποιήσει. ποιήσομεν, ποιήσατον, ποιή- σατον. ποιήσομεν, ποιήσατε, ποιή- σασι.		
Αόρ. ἁ.	ἐποίησα, ἐποίησας, ἐποίησα. ἐποίησμεν, ἐποίησατον, ἐποίησάτην. ἐποίησάμεν, ἐποίησατε, ἐποίησαν.	ποιήσω, ποιήσης ποιήσῃ ποιήσωμεν, ποιήσατον, ποι- ήσῃτην. ποιήσωμεν, ποιήσατε, ποιή- σασι.	ποιήσον, ποιήσαται, ποιήσατον, ποιήσα- των, ποιήσατε, ποιήσατω- σαν.
Παρακείμε.	πεποιήκα, πεποιήκας, πεποιήκαε. πεποιήκαμεν, πεποιήκατον, πεποιήκατην. πεποιήκαμεν, πεποιήκατε, πεποιήκασι.	πεποιήκω, πεποιήκης, πε- ποιήκη. πεποιήκωμεν, πεποιήκητον, πεποιήκητον. πεποιήκωμεν, πεποιήκητε, πεποιήκωσι.	πεποιήκα, πεποιήκέτω πεποιήκατον, πεποι- ήκέτων. πεποιήκατε, πεποιή- κέτωσαν.
Υπερθετική.	ἐπεποιήκειν, ἐπεποιήκεις, ἐ- πεποιήκει. ἐπεποιήκειμεν, ἐπεποιήκειτον, ἐπεποιήκειτην. ἐπεποιήκειμεν, ἐπεποιήκειτε, ἐπεποιήκεισαν.		

Φράσεις.

Ὁμοίως ἀμφοτέρων ἀκροῦσθαι δεῖ — ὅταν ἀδυνατῆς τῷ πλούτῳ χρῆ-
σθαι, τί διαφέρεις τοῦ πένης; — εὖνους λόγος λύπην εἰσφέρει — τιμῶμε-
νοι πάντες ἡδοναί βροτοί! — οἱ ἄνθρωποι πολλὰ μηχανῶνται! — γλώττη
περὶ κρατεῖν! — Περικλῆς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἡγαπάτο καὶ ἐτιμᾶτο· εἴθι
πάντες γονεῖς ὑπὸ τῶν τέκνων ἡγαπῶντο.

(α) Ἡ εἰς ἠὲ ἀσυνκρίτος δὲν εἶνε ἐν γράμματι εἰς τὴν λαλομένην γλῶσσαν, ἀλλὰ
θεταὶ. Ἐπιρροπήθηκέν ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς τῶν συνηρημέων.

τῶν περισπωμένων εἰς ΕΩ.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
(ποιέομαι) ποιόμαι, (ποιέοις) ποιοίς, (ποιέοι) ποιοῖ. (ποιέομεν) ποιούμεν, (ποιέοιτον) ποιοίτον, (ποιεοίτην) ποιοίτην. (ποιέομεν) ποιοίμεν, (ποιέοιτε) ποιοίτε, (ποιέοιεν) ποιοίεν.	(ποιεῖν) ποιεῖν.	ὁ (ποιέων) ποιῶν, ἡ (ποιέουσα) ποιούσα, τὸ (ποιέον) ποιούν.
	A A	A A
ποιήσομαι, ποιήσοις, ποιήσοι. ποιήσομεν, ποιήσοιτον, ποιήσοίτην. ποιήσομεν, ποιήσοιτε, ποιήσοιεν.	ποιήσειν.	ὁ ποιήσων, ἡ ποιήσουσα, τὸ ποιήσον.
ποιήσασμαι, ποιήσασις, ποιήσασι. ποιήσασμεν, ποιήσασιτον, ποιήσασίτην. ποιήσασμεν, ποιήσασιτε, ποιήσασιεν.	ποιήσασι.	ὁ ποιήσας, ἡ ποιήσασα, τὸ ποιήσαν.
πεποιήκομαι, πεποιήκοις, πεποιήκοι. πεποιήκομεν, πεποιήκοιτον, πεποιήκοίτην. πεποιήκομεν, πεποιήκοιτε, πεποιήκοιεν.	πεποιήκέναι.	ὁ πεποιηκώς, ἡ πεποιηκυῖα, τὸ πεποιηκός.

ΣΗΜ. Εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα τὸ χαρακτηριστικὸν εἰ συναίρεται μετὰ τοῦ εἰ εἰς εἰ, μετὰ δὲ τοῦ ο εἰς ου, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων φωνηέντων καὶ διφθόγγων καταπίνεται.

Φράσεις.

Ἄνθρωπος πονηρὸς δυστυχεῖ καὶ ἂν εὐτυχῇ — βίος κράτιστος, ἂν θυμὸν κρατῆς — σιγῆν μάλῃον ἢ λαλεῖν πρέπει — ὅ,τι ἂν ποιήτε, νομίζετε ὅραν θεόν — φίλος ἡ φίλος συμπεριγών ἐσὶ τῷ ποιεῖν

120. Ένεργητικὸν παράδειγμα

Υ.	ΘΡΗΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
Ενεστώ.	(ποιῶμαι) ποιοῦμαι, (ποιῶ) ποιεῖ, (ποιεῖται) ποιεῖται. (ποιῶμεθον) ποιούμεθον, (ποιεῖσθον) ποιεῖσθον. (ποιεῖσθον) ποιεῖσθον. (ποιεῖσθε) ποιεῖσθε, (ποιεῖσθε) ποιεῖσθε, (ποιεῖσθε) ποιεῖσθε.	(ποιῶμαι) ποιῶμαι, (ποιῶ) ποιῶ, (ποιεῖται) ποιῆται. (ποιῶμεθον) ποιῶμεθον, (ποιεῖσθον) ποιῆσθον. (ποιεῖσθον) ποιῆσθον. (ποιεῖσθε) ποιῆσθε, (ποιῶμεθα) ποιῶμεθα, (ποιῆσθε) ποιῆσθε, (ποιῶνται) ποιῶνται.	(ποιῶ) ποιῶ, (ποιεῖσθω) ποιεῖσθω. (ποιεῖσθον) ποιεῖσθον. (ποιεῖσθον) ποιεῖσθον. (ποιεῖσθε) ποιεῖσθε, (ποιεῖσθωσαν) ποιεῖσθωσαν.
Παρεστώ.	(ἐποιῶμαι) ἐποιῶμαι, (ἐποιῶ) ἐποιῶ, (ἐποιεῖτο) ἐποιεῖτο. (ἐποιῶμεθον) ἐποιούμεθον, (ἐποιεῖσθον) ἐποιεῖσθον, (ἐπιεισθῆν) ἐποιεῖσθην. (ἐποιῶμεθα) ἐποιούμεθα, (ἐπιεισθε) ἐποιεῖσθε, (ἐποιῶντο) ἐποιῶντο. (α).		
Πηλ. Μέλ. χ.	ποιήσασμαι, ποιήσῃσαι, ποιή- θήσασται. ποιήσασμεθον, ποιήσασθον, ποιήσασθε. ποιήσασμεθα, ποιήσασθε, ποιήσονται.		
Πηλ. Δορ. χ.	ἐποιήθημι, ἐποιήθησθε, ἐποιήθη, ἐποιήθημεν, ἐποιήθητον, ἐποι- ήθητον. ἐποιήθημαι, ἐποιήθητε, ἐποι- ήθησαν.	ποιήθη, ποιήθησθε, ποιήθη, ποιήθημεν, ποιήθητον, ποιή- θητον. ποιήθημαι, ποιήθητε, ποιή- θησαι.	ποιήθητι ποιήθηθω, ποιήθητον, ποιήθηθων. ποιήθητε, ποιήθηθωσαν.
Παρεστώμεν.	πεποιήκαμι, πεποιήκασι, πεποι- ήκαται. πεποιήμεθον, πεποιήσθον, πε- ποιήσθον. πεποιήμεθα, πεποιήσθε, πε- ποιήσονται.	πεποιήμενος, ὦ, ῆς, ῆ. πεποιήμενος, ὦμεν, ἦτον, ἦτον. πεποιήμενοι, ὄμεν, ἦτε, ὄσαι.	πεποιήσω, πεποιήσθω. πεποιήσθον, πεποιήσθων, πεποιήσαθε, πεποιήθωσαν.
Υπερσώ.	ἐπεποιήκην, ἐπεποιήσα, ἐπε- ποιήσατο. ἐπεποιήμεθον, ἐπεποιήσθον, ἐπεποιήσθην. ἐπεποιήμεθα, ἐπεποιήσαθε, ἐ- πεποιήσαντο.		
Μέσ. μέλ. χ.	ποιήσασμαι, ποιήσῃσαι, ποιήσε- σται. ποιήσασμεθον, ποιήσασθον, πο- ήσασθον. ποιήσασμεθα, ποιήσασθε, ποι- ήσονται.		
Μέσ. ἀρ. &	ἐποιήσασμαι, ἐποιήσασω, ἐποιή- σατο. ἐποιήσασμεθον, ἐποιήσασθον, ἐποιήσασθην. ἐποιήσασμεθα, ἐποιήσασθε, ἐ- ποιήσαντο.	ποιήσασμαι, ποιήσασ, ποιήσα- ται. ποιήσασμεθον, ποιήσασθον, ποι- ήσασθον. ποιήσασμεθα, ποιήσασθε, ποι- ήσονται.	ποιήσασω, ποιήσασθω, ποιήσασθον, ποιήσασθων, ποιήσασθε, ποιήσασθωσαν.

τῶν περισπωμένων εἰς ΕΩ.

ΕΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ	ΜΕΤΟΧΗ.
(ποιέωμι) ποιέωμι, (ποιέω) ποιέω, (ποιέοιτο) ποιέοιτο. (ποιέοιμεθον) ποιέοιμεθον, (ποιέοισθον) ποιέοισθον, (ποιέοισθην) ποιέοισθην. (ποιέοιμεθα) ποιέοιμεθα, (ποιέοισθε) ποιέοισθε, (ποιέοίντο) ποιέοίντο.	(ποιέεσθε) ποιέεσθαι.	ὁ (ποιέόμενος) ποιούμενος, ἢ (ποιεομένη) ποιουμένη, τὸ (ποιεούμενον) ποιούμενον.
ποιηθήσονται, ποιηθήσασθε, ποιηθήσοιμεθον, ποιηθήσοισθον, ποιηθήσοισθην. ποιηθήσοιμεθα, ποιηθήσοισθε, ποιηθήσονται.	ποιηθήσασθαι.	ὁ ποιηθήσομενος, ἢ ποιηθησομένη, τὸ ποιηθηούμενον.
ποιηθήσονται, ποιηθήσασθε, ποιηθήσοιμεθον, ποιηθήσοισθον, ποιηθήσοισθην. ποιηθήσοιμεθα, ποιηθήσοισθε, ποιηθήσονται.	ποιηθήσασθαι.	ὁ ποιηθήσόμενος, ἢ ποιηθησόμενη, τὸ ποιηθηούμενον.
πεποιημένος εἶην, εἶχε, εἶη. πεποιημένω εἶχεν, εἶχον, εἶχτην. πεποιημένοι εἶμεν, εἶτε, εἶσαν.	πεποιήσασθαι.	ὁ πεποιημένος, ἢ πεποιημένη, τὸ πεποιημένον.
ποιήσωμι, ποιήσω, ποιή- σαιτο. ποιήσοιμεθον, ποιήσοισθον, ποιήσοισθην. ποιήσοιμεθα, ποιήσοισθε, ποι- ήσονται.	ποιήσεσθαι.	ὁ ποιησόμενος, ἢ ποιησομένη, τὸ ποιησόμενον.
ποιήσωμι, ποιήσω, ποιή- σαιτο. ποιήσοιμεθον, ποιήσοισθον, ποιήσοισθην. ποιήσοιμεθα, ποιήσοισθε, ποι- ήσονται.	ποιήσεσθαι.	ὁ ποιησόμενος, ἢ ποιησομένη, τὸ ποιησόμενον.

λέγομεν καὶ περὶ τῆς ἰσοπληθείας τῶν ἰσοπληθῶν ἐκ τῆς ἰσοπληθείας τῶν ἰσοπληθῶν, ἢ περὶ τῆς ἰσοπληθείας τῶν ἰσοπληθῶν, ἢ περὶ τῆς ἰσοπληθείας τῶν ἰσοπληθῶν.

124. Ένεργητικὸν παράδειγμα

Χρ.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΓΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
Ενεστώσ.	(δηλώω) δηλώ, (δηλόεις) δηλοῖς, (δηλόει) δηλοῖ. (δηλόομεν) δηλοῦμεν, (δηλόετον) δηλοῦτον, (δηλόετον) δηλοῦτον. (δηλόομεν) δηλοῦμεν, (δηλόεστε) δηλοῦτε, (δηλόουσι) δηλοῦσι.	(δηλώω) δηλοῖ, (δηλόης) δηλοῖς, (δηλόη) δηλοῖ. (δηλόωμεν) δηλώμεν, (δηλόητον) δηλώτον, (δηλόητον) δηλώτον. (δηλόωμεν) δηλώμεν, (δηλόητε) δηλώτε, (δηλόουσι) δηλώσι.	(δήλοε) δήλου, (δηλοέτω) δηλούτω. (δηλόετον) δηλοῦτον, (δηλοέτων) δηλούτων. (δηλόετε) δηλοῦτε, (δηλοέτωσαν) δηλού- τωνσαν.
Παρατατικός.	(ἐδήλων) ἐδήλουν, (ἐδήλοες) ἐδήλους, (ἐδήλοε) ἐδήλου. (ἐδηλόομεν) ἐδηλοῦμεν, (ἐδηλόετον) ἐδηλοῦτον, (ἐδηλοέτην) ἐδηλούτην. (ἐδηλόομεν) ἐδηλοῦμεν, (ἐδηλόεστε) ἐδηλοῦτε, (ἐδήλοον) ἐδήλουν.		
Μελλών ά.	δηλώσω, δηλώσεις, δηλώσει, δηλώσομεν, δηλώσετε, δη- λώσεται. δηλώσομεν, δηλώσετε, δη- λώσουσι.		
Αόριστος ά.	ἐδήλωσα, ἐδήλωσας, ἐδήλωσε, ἐδήλωσαμεν, ἐδήλώσατον, ἐδη- λώσατην. ἐδήλωσαμεν, ἐδήλωσατε, ἐδη- λώσαν.	δηλώσω, δηλώσης, δηλώση. δηλώσωμεν, δηλώσητον, δη- λώσητον. δηλώσωμεν, δηλώσητε, δη- λώσουσι.	δήλωσον, δηλώσάτω, δήλώσατον, δηλώσά- των. δήλώσατε, δηλώσά- σαν.
Πρόσθετος μέ.	δεδήλωκα, δεδήλωκας, δεδή- λωκα. δεδηλώκαμεν, δεδηλώκατον, δεδηλώκατον. δεδηλώκαμεν, δεδηλώκατε, δε- δηλώκασι.	δεδηλώκα, δεδηλώκης, δε- δηλώκα. δεδηλώκαμεν, δεδηλώκατον, δεδηλώκατον. δεδηλώκαμεν, δεδηλώκατε, δεδηλώκασι.	δεδήλωκε, δεδηλώκέ- τω. δεδηλώκετον, δεδηλω- κέτων. δηδηλώκατε, δεδηλω- κέτωσαν.
Υπερθετικός.	ἑδεδηλώκειν, ἑδεδηλώκεις, ἑδε- δηλώκει. ἑδεδηλώκειμεν, ἑδεδηλώκειτον, ἑδεδηλώκειτην. ἑδεδηλώκειμεν, ἑδεδηλώκειτε, ἑδεδηλώκεισαν.		

Φράσεις.

Αἰδοῦ τὸν Θεόν.— τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα ποιοῦ ἑταῖρον.— φίλοῦντες θιλοῦνται, μισθοῦντε, μισοῦνται.— τὸν ἰσχυρὸν δεῖ πρῶτον εἶνε, ὅπως οἱ πλησίον αἰδῶνται μάλλον ἢ φοβῶνται.— οἱ Πέρσαι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐμισοῦντο καὶ κατεφρονούντο.— οἱ πολῖται ἐφροῦντο, μὴ ἡ πόλις πολιορκητοῖτο.— αἰδεῖσθαι δεῖ φίλους.— λοιδορούμενος φέρε.

ΣΗΜ. Τὰ ο ο ἢ λαλούμενη γλώσσα κάμνει εἰς ὧ νω εἶεν χρυσάω χρυσάων ἢ δὴ ὅμως ἢ χρυσάων γὰρ μετακλινομένη καὶ οὐκ ἔκμαθαι εἰς χρυσάων ἢ χρυσάων.

ΥΕΙΣ) ἀφ' ἡμῶν, ἀλλ.

των περισπωμένων εἰς ΟΩ.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
(δηλόμι) δηλοῖμι, (δηλόεις) δηλοῖς, (δηλόει) δηλοῖ. (δηλόομεν) δηλοῖμεν, (δηλόοιτον) δηλοῖτον, (δηλοοίτην) δηλοῖτην, (δηλόομεν) δηλοῖμεν, (δηλόοιτε) δηλοῖτε, (δηλόοιεν) δηλοῖεν.	(δηλόεν) δηλοῦν.	ὁ (δηλών) δηλών, ἡ (δηλούσα) δηλούσα, τὸ (δηλόον) δηλοῦν.
δηλώσοιμι, δηλώσοις, δηλώσοι. δηλώσοιμεν, δηλώσοιτον, δη- λώσοιτην. δηλώσοιμεν, δηλώσοιτε, δηλώ- σοιεν.	δηλώσειν.	ὁ δηλώσων, ἡ δηλώσουσα, τὸ δηλώων.
δηλώσαιμι, δηλώσαις, δηλώσαι. δηλώσαιμεν, δηλώσαιτον, δη- λώσαιτην. δηλώσαιμεν, δηλώσαιτε, δη- λώσαιεν.	δηλώσαι	ὁ δηλώσας, ἡ δηλώπασα, τὰ δηλώσαν.
δεδηλώκοιμι, δεδηλώκοις, δε- δηλώκοι. δεδηλώκοιμεν, δεδηλώκοιτον, δεδηλωκοίτην. δεδηλώκοιμεν, δεδηλώκοιτε, δεδηλώκοιεν.	δεδηλωκέανι.	ὁ δεδηλωκώς, ἡ δεδηλωκυία, τὸ δεδηλωκώς.

ΣΗΜ. Εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα τὸ χαρακτηριστικὸν σ συναιρεῖται μετὰ τοῦ ε ἢ ο εἰς ου, μετὰ δὲ τοῦ η εἰς ω, καὶ μετὰ τῶν διφθόγγων καταπίνεται.

Φράσεις.

Αἱ φίλιαί τὰ ἦθη ζητοῦσι συνεξομοιοῦν — εὐνομία ἀμαυροῖ ὕβριν —
 τοῦ, ὦ παῖ, τοὺς σώφρονας ἄνδρας — αἰπερί τι σφοδραὶ ἀρέξεις τυφλοῦ-
 ριν εἰς τὰ ἄλλα τὴν ψυχὴν — τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σοφίαν ζητοῦμεν —
 χρυσός ἐστιν ἡ δουλῶν θνητῶν φρένας — οἱ πολέμιοι τὸ στράτευμα ἡμῶν
 ὀδύουσι — οἱ νεανίαι τὴν σοφίαν ζηλοῦσιν.

125. Παθητικόν παράθεγμα

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
Ενεστώς.	(δπλωμαι) δπλωμαι, (δπλω) δπλω. (δπλωσαι) δπλωσαι. (δπλωμεθον) δπλωμεθον, (δπλώσθου) δπλώσθου, (δπλώσθου) δπλώσθου, (δπλώσθη) δπλώσθη, (δπλώσθε) δπλώσθε, (δπλῶνται) δπλῶνται.	(δπλώμαι) δπλώμαι, (δπλω) δπλω, (δπλώηται) δπλώηται. (δπλώμεθον) δπλώμεθον, (δπλώσθου) δπλώσθου, (δπλώσθου) δπλώσθου, (δπλώσθη) δπλώσθη, (δπλώσθε) δπλώσθε, (δπλῶνται) δπλῶνται.	(δπλῶ) δπλῶ. (δπλώσθω) δπλώσθω. (δπλώσθου) δπλώσθου (δπλώσθων) δπλώσθων (δπλώσθε) δπλώσθε, (δπλώσθεσιν) δπλώσθεσιν.
Παρακειμένος.	(εδπλωμην) εδπλωμην, (εδπλώ) εδπλώ, (εδπλώτο) εδπλώτο. (εδπλώμεθον) εδπλώμεθον, (εδπλώσθου) εδπλώσθου, (εδπλώσθου) εδπλώσθου. (εδπλώμεθα) εδπλώμεθα, (εδπλώσθε) εδπλώσθε, (εδπλώτο) εδπλώτο.		
Παθ. Μέ. α.	δπλωθήσομαι, δπλωθήσεται, δπλωθήσεσθε. δπλωθήσεσθεσιν, δπλωθήσεσθων, δπλωθήσεσθων. δπλωθήσεσθεσιν, δπλωθήσεσθεσιν, δπλωθήσονται.		
Παθ. ζήρ. α.	δπλωθήσων, δπλωθήσας, εδπλωθήσονται. δπλωθήσων, εδπλωθήσων, εδπλωθήσονται. δπλωθήσων, εδπλωθήσων, εδπλωθήσονται.	δπλωθήσῃ, εδπλωθήσῃ, δπλωθήσῃ. δπλωθήσῃ, δπλωθήσῃ, δπλωθήσῃ. δπλωθήσῃ, δπλωθήσῃ, δπλωθήσῃ.	δπλωθήτω, δπλωθήτωσιν, δπλωθήτωσιν, δπλωθήσονται, δπλωθήτωσιν, δπλωθήσονται.
Παρεκκλιτικός.	δεδπλωμαι, δεδπλωσαι, δεδπλώσθω. δεδπλωμεθον, δεδπλώσθου, δεδπλώσθου. δεδπλώμεθα, δεδπλώσθε, δεδπλώσθη.	δεδπλωμαι, δεδπλώσθω, δεδπλώσθω. δεδπλωμεθον, δεδπλώσθου, δεδπλώσθου. δεδπλωμεθα, δεδπλώσθη, δεδπλώσθη.	δεδπλώσθω, δεδπλώσθωσιν, δεδπλώσθων, δεδπλώσθων. δεδπλώσθε, δεδπλώσθωσιν.
Υπερθετικός.	εδεδπλωμην, εδεδπλώσθω, εδεδπλώσθη. εδεδπλώμεθον, εδεδπλώσθου, εδεδπλώσθου. εδεδπλώμεθα, εδεδπλώσθη, εδεδπλώσθη.		
Μετ. Μέ. α.	δπλωσομαι, δπλώσσαι, δπλώσσεσθε. δπλώσσεσθεσιν, δπλώσσεσθων, δπλώσσεσθων. δπλώσσεσθεσιν, δπλώσσεσθεσιν, δπλώσσεσθονται.		
Μετ. ζήρ. α.	δπλώσσω, δπλώσσει, δπλώσσεισθε. δπλώσσεισθεσιν, δπλώσσεισθων, δπλώσσεισθων. δπλώσσεισθεσιν, δπλώσσεισθων, δπλώσσεισθονται.	δπλώσσω, δπλώσσει, δπλώσσει. δπλώσσεισθων, δπλώσσεισθων, δπλώσσεισθων. δπλώσσεισθεσιν, δπλώσσεισθεσιν, δπλώσσεισθεσιν.	δπλώσσαι, δπλώσσαισθων, δπλώσσαισθων, δπλώσσεισθων, δπλώσσαισθεσιν, δπλώσσαισθων, δπλώσσαισθεσιν, δπλώσσαισθων.

των περισπομένων εις Ω.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
(δηλόσιμην) δηλοίμην, (δηλόσιο) δηλοίο, (δηλόσιτο) δηλοῖτο. (δηλοσίμεθον) δηλοῖμεθον, (δηλόσισθον) δηλοῖσθον, (δηλοσίσθην) δηλοῖσθην. (δηλοσίμεθα) δηλοῖμεθα, (δηλοσίσθε) δηλοῖσθε, (δηλόσιντο) δηλοῖντο.	(δηλόσεσθαι) δηλοῦσθαι.	ὁ (δηλοῦμενος) δηλούμενος, ἡ (δηλοῦμένη) δηλούμένη, τὸ (δηλοῦμενον) δηλούμενον.
δηλωθισίμην, δηλωθῆσιο, δηλωθῆσιτο. δηλωθισίμεθον, δηλωθῆσι- σθον, δηλωθῆσισθην. δηλωθῆσιμεθα, δηλωθῆσισθε, δηλωθῆσιντο.	δηλωθῆσεσθαι.	ὁ δηλωθῆσόμενος, ἡ δηλωθῆσομένη, τὸ δηλωθῆσόμενον.
δηλωθείμην, δηλωθείης, δηλωθείη. δηλωθείμεν, δηλωθείητον, δη- λωθείητην. δηλωθείμεν, δηλωθείητε, δη- λωθείησαν.	δηλωθῆναι.	ὁ δηλωθείς, ἡ δηλωθείσα, τὸ δηλωθέν.
δεδηλωμένος εἶην, εἶης, εἶη. δεδηλωμένος εἶημεν, εἶητον, εἶητην. δεδηλωμένοι εἶμεν, εἶητε, εἶησαν.	δεδηλωσθαι.	ὁ δεδηλωμένος, ἡ δεδηλωμένη, τὸ δεδηλωμένον.
δηλωσοίμην, δηλωσοίο, δηλω- σοίτο. δηλωσοίμεθον, δηλωσοίσθον, δηλωσοίσθην. δηλωσοίμεθα, δηλωσοίσθε, δη- λώσοιντο.	δηλώσεσθαι.	ὁ δηλώσομενος, ἡ δηλωσομένη, τὸ δηλώσομενον.
δηλωσαίμην, δηλώσαιο, δσλώ- σαιτο. δηλωσαίμεθον, δηλώσαισθον, δηλώσαισθην. δηλωσαίμεθα, δηλώσαισθε, δη- λώσαιντο.	δηλώσασθαι.	ὁ δηλωσόμενος, ἡ δηλωσαμένη, τὸ δηλωσόμενον.
δηλωσαίμην, δηλώσαιο, δσλώ- σαιτο. δηλωσαίμεθον, δηλώσαισθον, δηλώσαισθην. δηλωσαίμεθα, δηλώσαισθε, δη- λώσαιντο.	δηλώσασθαι.	ὁ δηλωσόμενος, ἡ δηλωσαμένη, τὸ δηλωσόμενον.

Φράσεις.

δουλούμεθα τῇ σαρκί καὶ τοῖς πάθεσιν·—ὕπὸ τῆς ἀνάγκης πάντα δουλοῦται ταχὺ—τοὺς μὲν φίλους ἐλευθερώμεν τοὺς δὲ ἐχθροὺς χειρώμεθα·—μὴ γαυριοῦ σοφία·—ὁ ὑπέρφων ταπεινοῖτο·—τοὺς ἀγαθοὺς ἐναντιούμενοι ἄξιοί εἰσι ζημειούσθε οὐδὲν ἄνευ ἀσκήσεως κτηροδοῦσθαι, δυνατὴ δὲ αὕτη πᾶν ἐκνικῆσαι.

12 ΚΑ'. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων.

126. Ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστώτος σχηματίζονται ὁ ἐνεστώσ τῆς παθητικῆς καὶ ὁ παρατατικός τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς ὡς λέω *λοομαι*, ἔλυο *ἐλύομαι*.

127. Ὁ ἐνεργητικὸς καὶ μέσος μέλλων καὶ ἀόριστος πρῶτος τῶν ἐχόντων χαρακτηριστῆρα φωνῆν ἢ ἀφώνων σχηματίζονται ἐκ τῆς πρωτοθέτου ρίζης προσληκθῆσονται εἰς αὐτὴν π ὡς *τιπτω τίψω τίψομαι ἐπιψα ἐπιψάμην*, λέω λέωμαι λέωμαι ἐλευσάμην. Τῶν ἐχόντων ὄμως χαρακτηριστῆρα τ, θ, φ, ἀποβάλλουσι τοῦτο πρὸ τοῦ σ ὡς αἰῖθω αἰῖσθω ἐπεισάμην.

128. Ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικὸς σχηματίζονται ἐκ τῆς πρωτοθέτου ρίζης ὡς ἐξῆς.

α. Ὄταν ὁ ἐνεστώσ ἔχη χαρακτηριστῆρα π, β, φ, ὁ παρακείμενος ἔχει σ ὡς *τέπειω τέπειρα*, τρέβω *τρέπειρα*, γράφω *γράφω*.

β. Ὄταν ὁ ἐνεστώσ ἔχη χαρακτηριστῆρα κ, γ, χ, ὁ παρακείμενος ἔχει χ ὡς *λέγω λέλεχα*, πλέω *πέπλεχα*, τρέχω *τέτρεχα*.

γ. Ὄταν ὁ ἐνεστώσ ἔχη χαρακτηριστῆρα τ, θ, φ, φωνῆν ἢ ὑγράν, ὁ παρακείμενος ἔχει κ' ὡς *μένω μεμύνηκα*, ἐρέω *ἐρέκηκα*, ἐρέλω *ἠθέληκα*, ἀνίσω *ἠήκα* αἰῖθω *αἰῖτεικα*, αἰῖω *ἠκα*.

129. Ὁ παθητικὸς πρῶτος ἀόριστος καὶ μέλλων προσθέτει τὴν κατάληξιν ἡμέτως εἰς τὴν πρωτοθέτου ρίζαν ὡς *λέω, ἐλύθη, ἐλύθησομαι, τίπτω ἐτύθη, ἐτύθησομαι*.

130. Ὁ παθητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικὸς σχηματίζονται ἐκ τῆς πρωτοθέτου ρίζης ἀν προσθέσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν κατάληξιν μι καὶ μῆν ὡς *λέω λέλειμαι ἐλελύμην, τρέβω τέτρεμαι ἐτετέριμην*.

131. Ὄταν ὁ χαρακτηριστῆρ τοῦ ρήματος ἦνε π, β, φ, τρέπεται οὗτος εἰς τὸν παθητικὸν παρακείμενον ἢ ὑπερσυντελικὸν πρὸ τοῦ μ εἰς μ' ὅταν δὲ ἦνε κ, γ, χ, τότε πρὸ τοῦ μ τρέπεται εἰς γ' ὅταν δὲ ἦνε τ, θ, φ' τότε τρέπεται πρὸ τοῦ μ εἰς σ' ὡς *ερίθω τέτριμαι ἐτετριμην, πέπωω πέπεμαι ἐπεπέμην, ἀλείφω ἠλείμμαι ἠλείμην, πλέω πέπλεμαι ἐπεπέμην, βρέθω βέβρηγμαι ἐβεβρήμην, ὀρέω ὀράργμαι ὀραρήμην, κείθω κέπειμαι*.

ΣΗΜ. Τὰ λήγοντα εἰς ου καὶ ου καὶ τὰ φωνητολόγητα λαμβάνουσι πρὸ τῆς μι καὶ μῆν σ' ὡς *κέλευω κέκλεισομαι, ἀκούω ἠκούσομαι, τέλειω τέτλεισομαι*.

132. Οἱ δεύτεροι ἀόριστοι καὶ μέλλοντες σχηματίζονται ἐκ τῆς πρωτοθέτου ρίζης, ἂν θέσωμεν εἰς τὴν ρίζαν τοῦ μὲν ἐνεργητικοῦ τὴν κατὰληξιν -ον καὶ ω- ὡς τύπτω ἔτεπον τυπῶ, τοῦ δὲ παθητικοῦ τὴν -ην ὡς τύπτομαι εἵπαην, τοῦ δὲ μέσου ἀόριστου τὴν -ομην ὡς τύπτομαι εἵπαομην.

133. Τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα λ, μ, ν, ρ, εἰς τὴν ἐνεργητικὴν καὶ μέσση φωνὴν σχηματίζουσι τὸν μέλλοντα δεύτερον περισπώμενον ὡς γαίρω γαίω, σπείρω σπερώ, τὸν δὲ ἀόριστον χωρὶς σ, τρέποντες τῆς ρίζης τὸ α εἰς η, τὸ ε εἰς ει καὶ τὸ ι καὶ υ βραχέα εἰς ι καὶ υ μακρά ὡς γαίρω ἔγην, σπείρω ἐσπείραμαι, κρῖνω ἔκρινα ἐκρίσθην, πλύνω ἐπλύνα ἐπλύθη.

134. Τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα λ, ν, ρ, καὶ ρίζαν μονοσύλλαβον τρέπουσι τῆς ρίζης τὸ ε καὶ ει εἰς α εἰς τὸν ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν παρακείμενον καὶ εἰς τοὺς παθητικούς ἀόριστους καὶ μέλλοντας. ὡς στέλλω ἐστάλαξα ἐσταλάμαι ἐστάλαθην ἐστάλαξαι ἐσταλάσσομαι ἐσταλάσσομαι, στείρω ἐσπορικα ἐσπάρην ἐσπαρήσομαι.

135. Τὰ εἰς -ειω, -ιω καὶ υω δισύλλαβα εἰς τὸν ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν παρακείμενον καὶ εἰς τοὺς παθητικούς ἀόριστους καὶ μέλλοντας ἀποβάλλουσι τὸ ν ὡς τείνω τέτακα τέταμαι ἐτάθην ταθήσομαι, κέρνω κέρρικα ἐκρίθην κριθήσομαι, πλύνω πέπλυκα ἐπλύθην πλυθήσομαι.

ΚΒ'. Περὶ τονισμοῦ τῶν ῥημάτων.

136. Εἰς τὰ ῥήματα ὁ τόνος συνήθως εὐρίσκεται εἰς τὴν παραλήγουσαν· τονίζονται δὲ εἰς τὴν λήγουσαν.

α. Ὁ ἐνεργητικὸς ἐνεστὼς τῶν συνηρημένων τῆς ὀριστικῆς καὶ ὑποτακτικῆς ὡς τιμῶ, ποιῶ, δηλῶ.

β'. Οἱ ἐνεργητικοὶ δεύτεροι ἀόριστοι τῆς προστακτικῆς εἰδὲ εἶρι, εἰπέ, λαβέ, ἴδε (ἀλλὰ καὶ λάβε ἴδε).

γ. Ὁ ἐνεργητικὸς δεύτερος μέλλων τῆς ὀριστικῆς ὡς μενῶ, τεύθω.

δ'. Ὁ ἐνεργητικὸς δεύτερος ἀόριστος καὶ μέλλων τῆς ἀπαρεμφάτου. ὡς λιπέειν, μενεῖν ἐρεῖν.

ε. Ὁ ἐνεργητικὸς δεύτερος ἀόριστος καὶ παρακείμενος τῆς μετοχῆς ὡς τυπῶν, λιπῶν, γεγραφῶς, τετυχῶς.

ΚΓ'. Κατάλογος τῶν εὐχρηστοτέρων ἀνωμάτων καὶ ἑλλειπῶν ῥημάτων.

A.

137. Ἄγω (φέρω), παρατ. ἤγον, μέλ. ἄξω. παρακ. ἀγίχοχα. ἀόρ. β' ἤγαγον.

Αἰρέω-ῶ (κυριεύω), παρατ. ἤρουν-ἤρουσι, μέλ. αἰράσω, παρακ. ἤρηκα ἀόρ. β' ἤρουν.

Αἰσθάνομαι παρατ. ἤσθάνομην, μέλ. αἰσθήσομαι, παρακ. ἤσθημαι, μέσ. ἀόρ. β'. ἤσθόμην. (Αἰσθάνομαι)

Ἀκούω παρατ. ἤκουον μέλ. ἀκούσω, παρακ. ἀκήσομαι, ἀόρ. ἀ. ἤκουσα.

Ἀμαρτάνω, παρατ. ἤμαρτατον, μέλ. ἀμαρτήσομαι παρακ. ἤμαρτηκα, ἀόρ. ἀ. ἤμαρτησα, ἀόρ. β'. ἤμαρτον.

Ἀνοίγω, παρατ. ἤνοιγον, μέλ. ἀνοίξω, παρακ. ἀνέωγα, ἀόρ. ἀ. ἤνοιξα, καὶ ἠνέωξα.

Ἀνορθῶ, παρατ. ἠνώρθουν, μέλ. ἀνορθώσω, παρακ. ἠνώρθωκα, ἀόρ. ἀ. ἠνώρθωσα.

Αὐξάνω, παρατ. ἠύξανον, μέλ. αὐξήσω, παρακ. ἠύξημαι παθ. ἀόρ. ἀ. ἠύξηθην.

B.

Βαίω, παρατ. ἔβαινον, μέσ. μέλ. βήσομαι, παρακ. βέβηκα, ἀόρ. β'. ἔβην ἔβης ἔβη ἔβημεν ἔβητον ἔβήτην, ἔβημεν ἔβητε ἔβησαν, μετοχ. βάς.

Βάλλω, παρατ. ἔβαλλον, μέλ. βαλῶ, παρακ. βέβληκα, ἀόρ. β'. ἔβαλον, παθ. παρακ. βέβλημαι, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐβλήθην.

Βιώω-βιῶ, παρατ. ἐβίουν ἐβίουν, μέλ. βιώσω, μέσ. μέλ. βιώσομαι, παρακ. βεβίωκα, ἀόρ. ἀ. ἐβίωσα, ἀόρ. β'. ἐβίω.

Βλαστάνω, παρατ. ἐβλάστανον, μέλ. βλαστήσω, παρακ. βεβλάστηκα, ἀόρ. ἀ. ἐβλάστησα ἀόρ. β'. ἐβλαστον.

Βούλομαι (θέλω), βούλει βούλεται, μέλ. βουλήσομαι, παρακ. βεβούλημαι, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐβουλήθην.

Γ.

Γί(γ)νομαι, παρατ. ἐγι(γ)νόμην, μέλ. γενήσομαι, παρακ. γεγένημαι, μέσ. ἀόρ. β'. ἐγενόμην, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐγενήθην, παθ. μέλ. γενηθήσομαι.

Γι(γ)νώσκω (γνωρίζω), παρατ. ἐγίγνωσκον, μέσ. μέλ. ἀ. γνώσομαι, παρακ. ἔγνωκα καὶ ἔγνωσμαι, ἀόρ. β'. ἔγνω ἔγνωσ ἔγνω, ἔγνωμεν ἔγνωτον ἔγνώτην, ἔγνωμεν ἔγνωτε ἔγνωσαν.

Δ.

Δάκνω (δακνάνω), παρατ. ἔδακνον. μέλ. δήξομαι, παρακ. δέδηχα, ἀόρ. β'. ἔδακον, παθ. ἀ. ἐδήχθην.

Δεῖ (εἶνε χρεια) ἀπαρέμφ. δεῖν μετοχ. δέον, παρατ. ἔδει, μέλ. δεήσει, ἀόρ. ἐδέησε.

Δεικνύω καὶ δείκνυμι δείκνυς δείκνυσι, δείκνυμεν δείκνυτον δείκνυτον, δείκνυμεν δείκνυται δείκνυσι, παρατ. ἐδείκνυν ἐδείκνυς ἐδείκνυ, ἐδείκνυμεν ἐδείκνυτον ἐδείκνυτην, ἐδείκνυμεν ἐδείκνυται ἐδείκνυσαν, μέλ. δείξω, παρακ. δέδειχα, ἀόρ. ἀ. ἐδειξα' προσ. ἐνεστ. δείκνυ δεικνύτω, δεικνυτον δεικνύτων, δείκνυτε δεικνύτωσαν, εὐδακτ. δεικνύοιμι ὑπέρτ. δεικνύω' ἀπαρ. δεικνύναι' μετοχ. δεικνείς δεικνύσα δεικνύν. Παθ. δείκνυμαι δεικνύται δεικνύσαι, δεικνύμεθα δεικνύσθω δεικνύσθω δεικνύ-

μεθα δείκνυσθε δείκνυνται παρατ. ἐδεικνύμην, ἐδείκνυσο ἐδείκνυτο, ἐ-
δεικνύμεθον ἐδείκνυσθον ἐδεικνύσθην, ἐδεικνύμεθα ἐδείκνυσθε ἐδείκνυ-
το μέσ. μέλ. δείξομαι παρακ. δέδειγμαί μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐδειξάμην παθ.
ἀόρ. ἀ. ἐδείχθην παθ. μέλ. ἀ. δειχθήτομαι προστ. ἐνεστ. δείκνυσσ
δεικνύσθω, δείκνυσθον δεικνύσθων, δείκνυσθε δεικνύσθωσαν εὐκτ. δει-
κνυσοίμην ὑποτ. δεικνύομαι ἀπαρ. δείκνυσθαι μετοχ. δεικνύμενος

Δέω (δένω) ὡς τὸ πλέω παρ. ἔδωον μέλ. ἀ. δήσω παρακ. δέδεκα
ἀόρ. ἔδησα παθ. ἀόρ. ἀ. ἐδέθην παθ. μέλ. ἀ. δεθήσομαι.

Διδράσκω (δραπετεύω, φεύγω) παρατ. ἐδίδρασκον μέλ. δράσομαι
παρακ. δέδρακα ἀόρ. ἀ. ἔδρασα ἀόρ. β'. ἔδραν ἔδρας ἔδρα, ἔδραμεν
ἔδρατον ἐδράτην, ἔδραμεν ἔδρατε ἔδρασαν προστ. δρᾶθι εὐκτ. δρᾶ-
νι ἀπαρ. δρᾶναι μετ. δράς.

Δίδω καὶ δίδωμι δίδως δίδωσι, δίδομεν, δίδοτον δίδοτον δίδομεν
δίδοτε δίδουσι παρατ. ἐδίδων ἐδίδως ἐδίδω, ἐδίδομεν ἐδίδοτον ἐδιδό-
την, ἐδίδομεν ἐδίδοτε ἐδίδοσαν μέλ. δώσω παρακ. δέδωκα ἀόρ. α.
ἔδωκα ἀόρ. β'. ἔδων ἔδως ἔδω, ἔδομεν ἔδοτον ἐδότην, ἔδομεν ἔδοτε
ἔδοσαν προστ. ἐνεστ. δίδου δίδότη, δίδοτον δίδότην, δίδοτε δίδό-
τωσαν ἀόρ. β'. δὴς δότη, δότην δότην, δάτε δότωσαν εὐκτ. ἐνεστ.
διδάειν διδοίης διδοίη, διδοίημεν διδοίητον διδοίητην, διδοίημεν δι-
δοίητε διδοίησαν ἀόρ. β'. δοίην δοίης δοίη, δοίημεν δοίητον δοίητην,
δοίημεν δοίητε δοίησαν ὑποτ. ἐνεστ. διδώ διδώς διδώ, διδώμεν δι-
δώτον διδώτον, διδώμεν διδώτε διδώσι ἀόρ. β'. δῶ δῶς δῶ, δῶμεν
δῶτον δῶτον, δῶμεν δῶτε δῶσι ἀπαρ ἐνεστ. διδάναι ἀόρ. β'. δοῦναι
μετοχ ἐνεστ. διδούς, διδοῦσα, διδόν, ἀόρ. β'. δούς, δοῦσα, δόν. Παθ.
δίδομαι δίδομαι δίδοται παρατ. ἐδιδόμην ἐδίδοσο ἐδίδοτο μέλ. δό-
σομαι παρακ. δέδομαι μέσ. ἀόρ. β'. ἐδέμην ἔδοσο ἔδοτο παθ. ἀόρ. ἀ.
ἐδόθην παθ. μέλ. δοθήτομαι προστ. ἐνεστ. δίδου δίδοσθω μέσ. ἀόρ.
β'. δοῦ δόσθω εὐκτ. ἐνεστ. διδοίμην διδοῖο διδοίτο μέσ. ἀόρ. β'.
δοίμην δοῖο δοίτο ὑποτ. ἐνεστ. διδώμαι διδώ διδώται μέσ. ἀόρ. β'.
δώμαι, δῶ δῶται ἀπαρ. ἐνεστ. δίδοσθαι μέσ. ἀόρ. β'. δόσθαι μετοχ.
ἐνεστ. δίδόμενος μέσ. ἀόρ. β'. δόμενος.

Ε.

Ἐγείρω (σηκώνω) παρατ. ἤγειρον μέλ. β'. ἐγερῶ παρακ. ἐγήγερα
καὶ ἐγρήγορα ἀόρ. ἀ. ἤγειρα παθ. ἀόρ. ἀ. ἠγέρθην.

Εἶμι (ὑπάρχω) εἶς ἢ εἶ ἐστί, ἐσμεν ἐστὸν ἐστόν, ἐσμεν ἐστέ εἰσί,
παρατ. ἦν ἦς ἢ ἢ ἦν, ἦμεν ἦτον ἦτην, ἦμεν ἦτε ἦσαν μέλ. ἔσομαι
προστ. ἔσθι ἢ ἔσο ἔστω ἢ ἔτω, ἔστον ἔστων, ἔστε ἔστωσαν. εὐκτ. εἶην
εἶης εἶη. εἶημεν εἶητον εἶήτην, εἶημεν εἶτε εἶησαν ὑποτ. ὦ ἦς ἢ ὦμεν
ἦτον ἦτον, ὦμεν ἦτε ὦσι ἀπαρ. εἶναι μετοχ ὦν οὔσα ὄν.

Εἶμι (πορεύομαι) εἶς εἶσι, ἔμεν, ἔτον ἔτον, ἔμεν ἔτε ἔασι προστ. ἔθι
ἔτω, ἔτον ἔτων, ἔτε ἔτωσαν εὐκτ. ἔημι, ἔοις, ἔοι, ἔοιμεν ἔοιτον ἔοίτην,

ἴοιμεν ἴοιτε ἴοιεν ὑποτ. ἴω ἴησῆ, ἴωμεν ἴητον ἴητον, ἴημεν ἴητε ἴωσιν· ἀπαρ. ἴεναί μετοχ. ἴων ἴουσα ἴον.

Ἐπίσταμαι (γνωρίζω) παρατ. ἤπισάμην μέσ. μέλ. ἀ. ἐπισήσομαι·

Ἐπομαι (ἀκολουθῶ) παρατ. εἰπόμην μέλ. ἐφομαι μέσ. ἀόρ. β'. ἐπόμην.

Ἐργάζομαι παρακτ. ἐργάζομην μέλ. ἐργάσομαι παρακτ. ἐργασμαι παθ. ἀόρ. ἀ. ἐργάσθην.

Ἐρχομαι παρατ. ἤρχομην μέλ. ἐλεύσομαι (ποιητ καὶ μεταχ.) παρακτ. ἐλήλυθα ἀόρ. β'. ἤλθον προστ. ἐλθέ.

Ἐσθίω (τρώγω) παρατ. ἤσθιον μέλ. φαγοῦμαι ἀόρ. β'. ἐφαγον.

Εὐρίσκω παρατ. εὐρίσκον μέλ. εὐρήσω παρακτ. εὐρηκα καὶ εὐρημαι ἀόρ. β'. εὐρον. προστ. εὐρέ παθ. ἀόρ. ἀ. εὐρέθην.

Ἐχω παρατ. εἶχον μέλ. ἔξω παρακτ. ἔσχηκα ἀόρ. β'. ἔσχον· προστ. σγῆς σγῆτ' εὐκτ. σχοίην σχοίης σχοίη. ὑποτ. σχω σγῆς σγῆ· ἀπαρ. σχείν· μετ. σχών σχόντος.

Z.

Ζῶ ζῆ; ζῆ· προστ. ζῆθι καὶ ζῆ ζῆτω· ἀπαρ. ζῆν παρατ. ἔζων ἔζης ἔζη μέλ. ζήσω παρακτ. ἔζηκα ἀόρ. ἀ. ἔζησα (ἴδε καὶ βιώω).

Η.

Ἠττάομαι ὄμαι (νικῶμαι) παρατ. ἠττάομην-όμην μέλ. ἠττήσομαι παρακτ. ἠττήμαι παθ. ἀόρ. ἀ. ἠττήθην.

Θ.

Θνήσκω (ἀποθνήσκω) παρατ. ἔθνησκον μέσ. μέλ. β'. θανοῦμαι ἀόρ. β'. ἔθικον παρακτ. τέθνηκα εὐκτ. τεθναίνην προστ. τέθναθι τεθνάτω, ἀπαρ. τεθνάνα; μετοχ. τεθνεώς-ότος, τεθνεῶσα-ώτης, τεθνεός-ότος.

Ι.

Ἰστημι (σταίνω) ἴστης ἴστησι, ἴσταμεν ἴστατον ἴστατον, ἴσταμεν, ἴστατε ἴστασι, παρακτ. ἴστην ἴστης ἴστη, ἴσταμεν ἴστατον ἴστάτην, ἴσταμεν ἴστατε ἴστασαν μέλ. στήσω παρακτ. ἔστηκα ἀόρ. β'. ἔστην ἔστης ἔστη, ἔστημεν ἔστητον ἔστήτην, ἔστημεν ἔστητε ἔστησαν· προστακτ. ἐνεστ. ἴστα ἴστάτω, ἴστατον ἴστάτων, ἴστατε ἴστάτως, ἀόρ. β'. στήθι, στήτω, στήτον, στήτων, στήτες στήτως, εὐκτ. ἐνεστ. ἴσταίνην ἴσταίης ἴσταίη, ἴσταίημεν ἴσταίητον ἴσταίητην. ἴσταίημεν ἴσταίητε ἴσταίην, ἀόρ. β'. σταίην σταίης σταίη, σταίημεν σταίητον σταίητην, σταίημεν σταίητε σταίηην ὑποτακ ἐνεστ. ἰσῶ ἰσῆς ἰσῆ, ἰσῶμεν ἰσῆτον ἰσῆτον ἰσῶμεν ἰσῆτε ἰσῶσιν, ἀόρ. β'. σῶ σῆς σῆ, σῶμεν σῆτον σῆτον, σῶμεν σῆτε σῶσιν ἀπαρ. ἐνεστ. ἰστάνα; ἀόρ. β'. σῆναι· μετοχ ἐνεστ. ἰστάς ἰστάσα ἰσάν, ἀόρ. β'. σῆς σῆσα σταν. Παθ. ἴσταμαι ἴστασαι ἴσταται παρατ. ἰστάμην ἴστασα ἴστατο μέσ. μέλ. ἀ. ἰστήσομαι παρακτ. ἔσταμαι μέσ ἀόρ. ἀ. ἔστησά-

μην, παθ. άόρ. ά. έσθήην, παθ. μέλ. ά. στήθησμαι· προστ. ένεστ. έστασο έσθήσθω· εύκτ. έσταίμην έσταίσο έσταίσο ύποτακ. έσθήμαι έσθήμαι· άπαρ' έστασθαι· μετ. έστάμενος.

Κ.

Καίω, παρ.τ. έκαιον, μέλ. ά. κούσω, παρ.κ. κέκαυκα, άόρ. ά. έκαυσα, παθ. άόρ. ά. εκούθην και β'. εκάην.

Καλέω ώ, παρ.τ. εκάλειν-ουν, μέλ. κελέσω, παρ.κ. κέκληκα, άόρ. ά. εκάλεσα, παθ. παρ.κ. κέκλημαι, παθ. μέλ. κληθήσμαι, παθ. άό. εκλήθην.

Κάμνω (προσπαθώ, κοπιάζω), παρ.τ. εκαμον, μέσ. μέλ. β'. κάμωμαι, παρ.κ. κέμηκα, άόρ. β'. εκαμον.

Κείμαι κείσαι κείται, κείμεθον κείθον κείσθον, κείμεθα κείσθε κείνται, παρ.τ. εκείμην εκείσο εκείσο εκείμεθον εκείσθον εκείσθην, εκείμεθα εκείσθε εκείντο, μέλ. κείσομαι· προστ. κείσο κείσθω κείσθον κείσθων, κείσθε κείσθωσάν· εύκτ. κείμην ύποτακ. κέωμαι· άπαρ. κείσθαι· μετοφ. κείμενος.

Κλαίω παρ.τ. εκλαιον, μέλ. κλαύσω και κλαύσομαι, παρ.κ. κέκλαυσμαι, άόρ. ά. εκκλαυσα, παθ. άόρ. εκλαύθην, παθ. μέλ. κλαυθήσμαι.

Κτείνω (ρονεύω), παρ.τ. εκτεινον, μέλ. β'. κτενώ, παρ.κ. εκτακκα και εκτονα, άόρ. ά. εκτεινα, άόρ. β'. εκτανον.

Λ.

Λαμβάνω. παρ.τ. έλάμβανον, μέσ. μέλ. ά. λήψομαι, παρ.κ. είληφα και είλημμαι, άόρ. β'. έλαβον, παθ. άόρ. ά. έλήφην.

Λαθάνω (είμι, άγνωστος), παρ.τ. έλάνθανον, μέλ. λήσω και λήσομαι, παρ.κ. λέληθα και λέλισμαι, άόρ. β'. έλαθον.

Λέγω, παρ.τ. έλεγον, μέλ. ά. λέξω, μέλ. β'. έρω, άόρ. έλεξα, άόρ. β'. είπον· προστ. είπέ, παρ.κ. λέλεχα και είρηκα, ύπερσ. είρήκειν, παθ. άόρ. ά. έλέχθην και έρρέθην, παθ. παρ.κ. λέλεγμαι και είρημαι.

Μ.

Μαθάνω, παρ.τ. έμάθανον, μέσ. μέλ. ά. μαθήσομαι, παρ.κ. μεμάθηκα, άόρ. ά. έμαθα, άόρ. β'. έμαθον.

Μέλει: (μέ μέλει άπρόσ. μέλ. μελήσει, άόρ. έμέλησε, παρ.κ. μεμέληκα.

Μέλλω, παρ.τ. έμελλον και ήμελλον, μέλ. μελήσω, άόρ. έμέλλησα και ήμέλλησα.

Μένω παρ.τ. έμενον, μέλ. β'. μενώ, παρ.κ. μεμένηκα, άόρ. ά. έμεινα.

Μίγνυω και μίγνυμι (άνακατώνω), παρ.τ. έμίγνυον, μέλ. ά. μίξω, παρ.κ. μέμιχα και μέμιγμα, άόρ. ά. έμιξα, παθ. άόρ. ά. έμίχθην, παθ. άόρ. β'. έμίγην, μέσ. άόρ. ά. έμιζάμην.

Μιμήσκομαι (ένθυμούμαι) παρ.τ. έμιμνησκόμην, μέλ. μνησθήσομαι, άόρ. έμνησα, παθ. άόρ. ά. έμνήσθην, παρ.κ. άντι· ένεστ. μέμνημαι.

Ν.

Νέμω (διανέμω), μέλ. νεμώ, άόρ. ά. ένιμα, παρ.κ. νενέμηκα και νενέμημαι, παθ. άόρ. ά. ένειθήην.

Ο.

Ὀῶμαι καὶ οἶμι (νομίζω), οὔει οἶεται, παρατ. ὄομην καὶ οἶμην
 ὄου ὄετο, μέλ. οἶσομαι, παθ. ἄορ ἄ. ὄήτην.

Ὀλισθαίνω (γλιστρώ), παρατ. ὄλισθαίνων, μέλ. ἄ. ὄλισθήσω, ἄορ.
 ἄ. ὄλισθησα, ἄορ. β'. ὄλισθον.

Ὀμνύω (ὀρκίζομαι). παρατ. ὄμνυον, μέλ. ἄ. ὀμώσω καὶ ὀμοῦμαι,
 παρακ. ὀμώμοκα, ἄορ. ἄ. ὄμοσα

Ὀράω-ᾶ (βλέπω), παρατ. ἑώραον-ων, μέλ. ὄψομαι, παρακ. ἑώρα-
 κα β'. εἶδον, προστ. ἴδε καὶ ἰδέ, μετ. ἰδών.

Π.

Πάσχω, παρατ. ἔπασχον, μέλ. πείσομαι ἢ πήσομαι, παρακ. πέ-
 πονθα, ἄορ. β'. ἔπαθεν.

Πίνω, παρατ. ἔπινον, μέλ. πίομαι καὶ πιούμαι, παρακ. πέπωκα
 καὶ πέπομαι, ἄορ. β'. ἔπιον, παθ. ἄορ. ἄ. ἐπίθην.

Πίπτω παρατ. ἔπιπτον- μέλ. πέσω καὶ πεσοῦμαι, παρακ. πέπτω-
 κα, ἄορ. ἄ. ἔπεσα, ἄορ. β'. ἔπεσον.

Πλέω πλείεις-εἶς πλείει εἶ, παρατ. ἔπλεον ἔπλεες-εις ἔπλεε-ει,
 μέλ. ἄ. πλεύσω, παρακ. πέπλευκα, ἄορ. ἄ. ἔπλευσα.

Πλήττω (κτυπῶ) παρατ. ἔπληττον, μέλ. πλήξω, παρακ. πέπληγα καὶ
 πέπληγμα, ἄορ. ἄ. ἐπληξα, παθ. ἄορ. β'. ἐπλήγην καὶ συνθ. ἐξεπλάγην.

Πυθάνομαι (ἔρωτῶ) παρατ. ἐπυθανόμην, μέλ. πεύσομαι, παρακ.
 πέψυμαι, μέσ. ἄορ. β'. ἐπυθόμην.

Ρ.

Ρέω (ὡς τὸ πλέω), παρατ. ἔρρευον, μέλ. ρεύσω καὶ ρεύσομαι, παρακ.
 ἐρρύηκα, ἄορ. ἄ. ἔρρευσα, παθ. ἄορ. β'. ἔρρῆην.

Ῥήγνυμι καὶ Ῥηγνύω (σπῶ), παρατ. ἐρρήγνυν, μέλ. ἄ. ῤήξω, παρακ.
 ἔρρηγα καὶ ἔρρωγα, ἄορ. α. ἔρρηξα, παθ. ἄορ. β'. ἔρράγην.

Σ.

Σθενύω καὶ σθένυμι (σθύνω), παρατ. ἐσθένυν, μέλ. ἄ. σθέσω
 καὶ σθήτομαι. παρακ. ἐσθηκα κα ἔσθεσμαι, ἄορ. ἄ. ἐσθεσα, ἄορ. β'.
 ἐσθην, παθ. ἄορ. ἄ. ἐσθέσθην.

Στρέφω, παρατ. ἔστρεφον, μέλ. στρέψω καὶ στραφήσομαι, παρακ.
 ἔστραμμαι, ἄορ. ἄ. ἔστρεψα, παθ. ἄορ. β'. ἐστράφην.

Σφάλλω, παρατ. ἔσφαλλον, μέλ. σφαλῶ καὶ σφαλήσομαι, παρακ.
 ἔσφαλμαι, ἄορ. β'. ἔσφαλον, παθ. ἄορ. β'. ἐσφάλην.

Τ.

Τέμνω (κόπτω). παρατ. ἔτεμνον, μέλ. β'. τεμῶ, παρακ. τέτμηκα
 καὶ τέτμημαι, ἄορ. β'. ἔταμον καὶ ἔτεμον, παθ. ἄορ. ἄ. ἐτμήθην,
 μέσ. ἄορ. β'. ἐτεμόμην.

Τίθημι (θέτω) τίθησι, τίθεμεν τίθετον τίθετον, τίθεμεν τίθετε
 τιθέσαι, παρατ. ἐτίθην ἐτίθης ἐτίθη, ἐτίθεμεν ἐτίθετον ἐτίθετε, ἐτίθε-

μεν ἐτίτε ἐτίθεσαν μελ. ἀ. θήσω παρακ. τέθεικα ἀόρ. β'. ἔθην ἔθης ἔθη, ἔθεμεν ἔθετον ἔθέτην, ἔθεμεν ἔθετε ἔθεσαν' προστ. ἐνεστ. τίθει τιθέτω ἀόρ. β'. θές θέτω εὐκτ. ἐνεστ. τιθεῖν τιθείης τιθείη ἀόρ. β'. θεῖν θείης θεῖη' ὑποτ. ἐνεστ. τιθῶ τιθῆς τιθῆ ἀόρ. β'. θῶ θῆς θῆ' ἀπαρ. ἐνεστ. τιθέμαι ἀόρ. β'. θεῖμαι' μετ ἐνεστ. τιθείς τιθείσα τιθέν ἀόρ. β'. θεῖς θεῖσα θέν. Παθ. τίθεμαι τίθεσαι τίθεται παρατ. ἐτιθέμην ἐτίθεσο ἐτίθετο' μελ. θήσομαι παρακ. τίθειμαι μέσ. ἀόρ. β'. ἐθέμην ἔθεσο ἔθετο' προστ. ἐνεστ. τίθεσο τίθεσθω μέσ. ἀόρ. β'. θού θέσθω' εὐκτ. ἐνεστ. τιθείμεν τιθείτο τίθειτο μέσ. ἀόρ. β'. θεῖμην θειο θείτο' ὑποτ. ἐνεστ. τιθῶμαι τιθῆ τιθῆται μέσ ἀόρ. θῶμαι θῆ θῆται' ἀπαρ. ἐνεστ, τίθεσθαι μέσ ἀόρ. β' θέσθαι μετοχ. ἐνεστ, τιθέμενος τιθεμένη τιθέμενον μέσ. ἀόρ β'. θέμενος θεμένη θέμενον.

Τίκτω (γεννώ) παρατ. ἔτικτον μελ. τέξομαι ἀόρ. ἀ. ἔτεξα ἀόρ. β'. ἔτεκον παρατ. τέτοκα μέσ. ἀόρ. β', ἐτεκόμην.

Τρέφω παρατ. ἔτρεπον μελ. θρέψω παρακ. τέθραμμαι ἀόρ. ἀ. ἔθρεψα παθ. ἀόρ. β'. ἐτράφην.

Τρέχω παρατ. ἔτρεχον μελ. δραμοῦμαι παρακ. δεδράμηκα ἀόρ. β'. ἔδραμον.

Τρώγω παρατ. ἔτρωγον μελ. φαγοῦμαι ἀόρ. β'. ἔφαγον.

Τυγχάνω (τυχαίνω) παρατ. ἐτύγγανον μελ. τεύξομαι ἀόρ. β'. ἔτυχον παρακ. τετύχηκα.

Υ'

Υπισχνέομαι-οῦμαι (ὑπόσχομαι βάρβαρ) παρατ. ὑπισχνέομην σύμνην παρακ. ὑπέσχημαι μέσ. ἀόρ. β'. ὑπεσχόμην.

Φ'

Φαίνομαι παρατ. ἐφαινόμην μελ. φανοῦμαι παρακ. πέφνηκα καὶ πέφασμαι ἀόρ. β'. ἐφάνην.

Φέρω παρατ. ἔφερον μελ. οἴσω παρακ. ἐνήνοχα ἀόρ. β'. ἤνεγκον παθ. ἀόρ. ἀ. ἠνέχθην παθ μελ. ἀ. ἐνεχθήσομαι.

Φεύγω παρατ. ἔφευγον μελ. φεύξομαι καὶ φεύξομαι παρακ. πέφουγα ἀόρ. β'. ἔφουγον.

Φημί (λέγω) φῆς φησί, φαμέν φατὸν φατὸν, φαμέν φατέ φασί, παρατ. ἔφην ἔφης ἔφη ἔφαμεν ἔφατον ἐφάτην, ἔφαμεν ἔφατε ἔφασαν, μελ. φῆσω ἀόρ. ἔφρησα, προστ. ἐνεστ. φᾶθι φάτω, φάτον φάτων, φάτε φάτωσαν' εὐκτ. φαίην φαίης φαίη' ὑποτακ. φῶ φῆς φῆ, φῶμεν φῆτον φῆτον, φῶμεν φῆτε φῶσι' ἀπαρ. φάναι μετοχ. φᾶς φᾶσα φάν.

Φθείρω παρατ. ἐφθείρον μελ. φθαρήσομαι παρακ. ἐφθαρηκα καὶ ἐφθαρημαι παθ. ἀόρ. β'. ἐφθάρην.

Χ'

Χαίρω παρατ. ἔχαιρον μελ. χαρήσω παρακ. κεχάρηκα καὶ κεχάρημαι ἀόρ. ἀ. ἐχάρησα παθ. ἀόρ. β'. ἐχάρην.

Χάσκω μελ. χανόμμαι ἀόρ. β'. ἔχανον παρακ. κέχηνα μετοχ. κελήνως.

ΚΔ'. Περὶ προθέσεων.

138. Προθέσεις λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι προσδιορίζουσι τὴν μεταξὺ δύο ἀντικειμένων σχέσιν ὡς οὗτος ἐκ πόλεως — ὁ διὰ τοῦ δάσου ποταμὸς ἔρχεται.

139. Αἱ κυρίαί προθέσεις εἶνε δεκαοκτώ, τῶν ὁποίων ἕξ εἶνε μονοσύλλαβοι, ἐν, εἰς, ἐκ, ἤ, ἐξ, σύν, πρός, πρό, καὶ δώδεκα δισύλλαβοι ἀνά, κατά, διὰ, μετά, παρά, ἀντί, ἐπί, περί, ἀμφί, ἀπό, ὑπό, ὑπέρ.

140. Προθέσεις θεωροῦνται καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἄχρι, μέχρι, ἀνευ, πλήρ, χωρὶς, ἔνεκα, ὡς γῆ, μά ἔτι δὲ καὶ τὰ παραγόμενα ἐξ ἄλλων προθέσεων ἄνω, κάτω, πύρρω, ἔνδορ, ὑπερθερ κτλ.

Φράσεις.

Κακῆς ἀπ' ἀρχῆς γίνεται τέλος κακόν· Τῷ Κύρῳ τὴν ἀρχὴν ὠρίζε πρὸς ἑω μὲν ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα, πρὸς ἐσπέραν δὲ Κύπρος καὶ Αἴγυπτος πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπία· αὐτὸς δὲ τὸν ἀμφὶ τὸν χειμῶνα χρόνον διήγειν ἐν Βαβυλῶνι, ἑπτὰ μῆνας· τὸν δὲ ἀμφὶ τὸ ἔαρ τρεῖς μῆνας ἐν Σούσις· τὴν δὲ ἀκμὴν τοῦ θέρους, δύο μῆνας ἐν Ἐκβατάνοις.

ΚΕ'. Περὶ ἐπιρρημάτων.

141. Ἐπιρρήματα λέγονται αἱ λέξεις, διὰ τῶν ὁποίων προσδιορίζομεν πολλαχῶς καὶ ποικιλοτρόπως τὰ ῥήματα, τὰ ἐπίθετα καὶ ἄλλα ἐπιρρήματα κατὰ χρόνον, τόπον, τρόπον, κτλ. ὡς γράφω ἐνταῦθα. Μαρ ταχύς, πάνυ ταχέως· διὸ καὶ εἶνε.

α. Χρονικά· ὡς σήμερον, αὔριον, γθές, γῦν, τότε, πρῶτ, ὀψέ, πάλαι, ἄρι, ἀεί, πρίν, εἴτα κτλ.

β. Τοπικά· ὡς ἄνω, κάτω, ἔνδορ, ἔξω, χαμαί, δεῦρο κτλ.

γ. Τριπτικά· ὡς εὖ, καλῶς, πανδημεί, ἡσυχῆ, ἐλ. ἡγησιότι κτλ.

δ. Ποσότητος ὡς ἅπαξ, δις, τρίς, τετράκις, πο. ἑλ. ἑλ. κτλ.

ε. Τυκτικά· ὡς δεύτερον, τρίτον, τέταρτον κτλ.

ς. Πραθητικά· ὡς μάλιστα, κάλλιστο, κάλλιστο κτλ.

ζ. Βεβαιωτικά· ὡς γαί, δῆ.

η. Ἀρνητικά· ὡς οὐ, οὔτε οὐδέ, οὐδαμῶς.

θ. Ἀπαγορευτικά· ὡς μὴ, μήτε, μηδέ, μηδαμῶς.

ι. Διπλαστικά· ὡς ἕως, τάχα.

κ. Ἐπιταστικά· ὡς ἴσως, ἄγαρ, πάνυ κτλ.

λ. Ἐξηγητικά· ὡς ἦτοι, ἦγουν, οἶον, δηλοῦσθε κτλ.

μ. Ἐξαιρετικά· ὡς πλήρ, ἔκτος, χωρὶς.

νδ. Ἀθροιστικά· ὡς ὁμοῦ, συ. ἡλιθίην, ἀθρόως, ἅμα.

νε. Ομοτικά· ὡς γῆ, μά.

ςτ. Δεικτικά· ὡς ἰδὸν, ἴδε κτλ.

ςζ. Ἐδοτικά· ὡς ὠφείλον, εἶθε.

Φράσεις.

Ἔως ἂν σώζηται τὸ σκάφος, τότε χρῆται ναύτην καὶ κυβερνήτην προθύμους εἶνε — ὅπταν στρατοπεδεύονται οἱ βάρβαροι βασιλεῖς

τάφρον περιβάλλονται εὐπετῶς διὰ τὴν πολυχειρίαν — Σωκράτης πολλάκις ἔπαιζεν ἄμκσπουδάζων — οἱ στρατιῶται ἐνταῦθα τὴν νύκτα πᾶσαν ἐγρηγόρουν — καὶ κακὸς πολλάκις τιμῆς καὶ δόξης ἔλαχεν.

ΚΣΤ'. Περὶ συνδέσμων.

142. Σύνδεσμοι λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι χρησιμεύουσι πρὸς σύνδεσμον τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν ὡς ἐγὼ καὶ σὺ ἐπολέμησαμεν — πο. λεμεῖ ἵνα δοξασθῇ εἶνε δὲ οἱ ἐξῆς.

α'. Συμπλεκτικοί· ὡς *τέ, καί, οὔτε, μήτε.*

β'. Διαζευκτικοί· ὡς *ἢ, ἢτοι,*

γ'. Ἰποθετικοί· ὡς *εἰ, ἐάν, ἂν ἢν.*

δ'. Ἀντιθετικοί· ὡς *μέν, δέ, ἀλλά, ὅμως.*

ε'. Ἐναντιωματικοί· ὡς *καίτοι, καίπερ.*

ς'. Ἀντιλογικοί· ὡς *δίστε, γάρ.*

ζ'. Εἰδικοί· ὡς *οἶον, ὡς, ὅτι.*

η'. Τελικοί· ὡς *ἵνα, ὅπως,*

θ'. Συλλογιτικοί· ὡς *ἄρα, δή, οὖν, οὐκοῦν, τοιούτῳ, ὥστε.*

ι'. Ἀπορηματικοί· ὡς *ἄρα, μῶν, μὴ* κτλ.

ια'. Ἐλαττωτικοί· ὡς *γούν, γέ.*

ιβ'. Δυνητικοί· ὡς *ἄν.*

Φράσεις.

Κόνων ἐκ τῆς Ἀσίας ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας πολὺ τοῦ τείχους ὤρθωσε τὰ τε αὐτοῦ πληρώματα παρέχων καὶ τέκτοσι καὶ λιθολόγοις μισθὸν διδούς, καὶ ἄλλο εἴ τι ἀναγκαῖον δαπνῶν ἦν μέντοι τοῦ τείχους, ὃ καὶ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι καὶ Βοιωτοὶ καὶ ἄλλαι πόλεις ἐθελοῦσιν συνετείχισαν.

ΚΖ'. Περὶ ἐπιφωνημάτων.

143. Ἐπιφωνήματα λέγονται αἱ λέξεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐκφράζομεν μεγάλην λύπην, θαυμασμὸν κτλ. εἶνε δὲ αἱ ἐξῆς.

α'. Κλητικὸν ᾧ.

β'. Σχετλιαστικά· ὡς *ιού, οὐαί, αἶ, οἶ, οἴμοι, φεῦ, ἰὼ* κτλ.

γ'. Ἐκπληκτικά· ὡς *ᾶ*

δ'. Θειαστικά· ὡς *εὔγε, εὐοί, εὐάν.*

ε'. Γελαστικά· ὡς *ᾶ, ἄ.*

ς'. Προτρεπτικά· ὡς *ἄγε, δεῦτε.*

ζ'. Ἀποτρεπτικά· ὡς *ἄπαγε.*

Φράσεις.

Σκέψασθε, ᾧ πολιτῆι δσον πρόνοιαν περὶ εὐφροσύνης ἐποιήσατο ὁ Σόλων ἐκεῖνος ὁ παλαιὸς νομοθέτης καὶ ὁ Δράκων καὶ οἱ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους νομοθέται — ᾧ οἶα κεφαλή καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει — ᾧ Ζεῦ βασιλεῦ· τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον ἀπέραντον, οὐδέποτε ἡμέρα γενήσεται.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΗ'. Περὶ παραγωγῆς λέξεων.

144. Ἐτυμολογικὸν λέγεται τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξετάζει περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν λέξεων.

145. Πρωτότυποι λέξεις λέγονται, ὅσας μετεχειρίσθησαν τὸ πρῶτον οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἔκφρασιν ἰδέας τινός· ὡς ποῦς, μῦς, χεῖρ.

146. Παράγωγοι λέγονται αἱ λέξεις, ὅσαι γίνονται ἐκ πρωτοτύπων ἢ ἄλλων λέξεων ὡς ἡγεμονία ἐκ τοῦ ἡγεμῶν.

ΚΘ'. Οὐσιαστικὰ ἐξ οὐσιαστικῶν παραγόμενα.

147. Οὐσιαστικὰ ἐξ οὐσιαστικῶν παραγόμενα εἶνε τὰ ὑποκοριστικά, μεγεθυντικά, ἐθνικά, πατρωνυμικά, περιεκτικά, τεμενικά κτλ.

148. Τὰ ὑποκοριστικά σημαίνουσι σμίκρυναι προσώπου ἢ πράγματος, τὸ ὁποῖον φανερόναι ἢ ῥίξ'· καὶ τὰ μὲν ἀρσενικά καταλήγουσιν εἰς-ισκος· ὡς ρεατῖσκος, ἀνθρωπίσκος· τὰ δὲ θηλυκὰ εἰς -ισκη, -ισ-υλλίς, καὶ -ίγη· ὡς ἀκατα ἀκαθυλλίς, θεράπαινα, θεραπαινίς, παιδὸς παιδίσκη, πόλις πολίγη· τὰ δὲ οὐδέτερα εἰς-ιον ὡς παιδίον, ἐχθύδιον, ἱπάριον, νηούδιον, εἰδύλιον, ζωύφιον, κοράσιον (α).

149. Τὰ μεγεθυντικά σημαίνουσι σκωπτικῶς αὐξήσιν τοῦ ὑπὸ τῆς ῥίξης δηλουμένου καὶ καταλήγουσιν εἰς -ων ἢ -ιας ὡς χεῖλων γάστρων, μετωπίας, καψίας (ε).

150. Τὰ ἐθνικά σημαίνουσι τὸ πόθεν εἶνέ τις, καὶ ἔχουσι διαφορῶν καταλήξεις· ὡς Κόρινθος, Κορίθιος, Κορινθία· Ἀθηναί, Ἀθηναῖος· Ἀθηναία, Μίλητος Μιλήσιος, Μηλιαία, Ἀμαθοῦς Ἀμαθούσιος· Ἀμαθουσία, Σπάρτη Σπαρτιάτης Σπαρτιάτις, Κύκιος Κυζικηνὸς Κυζικηνή, Ἀσία Ἀσιαρὸς Ἀσιαρῆ, Δῆλος Δήλιος Δηλιάς, Μέγαρα Μεγαρεὺς Μεγαρίς, Σικελία Σικελιώτης.

151. Τὰ πατρωνυμικά σημαίνουσιν υἱόν, θυγατέρα, ἀπόγονόν τινὸς καὶ ἔχουσι καταλήξεις-αδης-ιδης-ιάδης· τὰ δὲ θηλυκὰ -ας, -ας, -ης, ὡς Αἰνεῖας Αἰνεϊάδης Αἰνεΐας, Κρόνος Κρονίδης, Δημήτριος Δημητριάδης Δημητριάς, Κωνσταντῖνος Κωνσταντινίδης Κωνσταντινίς, Θησεὺς Θησεΐδης Θησεΐς.

152. Τὰ περιεκτικά σημαίνουσι τόπον περιέχοντα πολλὰ πρόσωπα ἢ πράγματα· ὡς ὄαφρη ὄαφρῶν, ἄμπελος ἄμπελῶν, ῥόδον ῥοδώτια.

153. Τὰ τεμενικά σημαίνουσι τόπον καθιερωμένον εἰς θεὸν ἢ ἥρωα καὶ καταλήγουσιν εἰς-ιον. ὡς Ἡρακλῆς Ἡρακλείον, Θησεὺς Θησεῖον, Ἡρα Ἡραίων, Ἀφροδίτη Ἀφροδίσιον.

(α) Κοινῶς δὲ λέγομεν παιδάκι ψυχίτσα κτλ.

κτλ.

(ε) Κοινῶς χειμαρῶς, κοίλαρῆς, μετωπῆς κτλ.

454. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ τινὰ σημαίνοντα τέκνα ζῶων καὶ λήγουσιν εἰς-ιδεὺς ὡς *λύκος λυκιδεὺς, λέων λεοτιδεὺς.*

Λ'. Οὐσιαστικὰ ἐξ ἐπιθέτων παραγόμενα. 17

155. Οὐσιαστικὰ παράγονται ἐξ ἐπιθέτων καὶ σημαίνουσιν ἀφρημένως τὴν ποιότητα καταλήγουσι δὲ εἰς-ια, -εια -οια, -της γεν. -τητος καὶ -συνη ὡς *σοφός σοφία, ἀκριτος ἀκρισία, ἀμαθής ἀμάθεια, εὐνοῦς εὐνοία, ταχύς ταχύτης, σώζων σωφροσύνη.*

ΣΗΜ. Τὰ λήγοντα εἰς οσύνη, ἐὰν προηγῆται φωνὴν βραχύ, γράφονται μὲ ὦ ὡς ἅγιος ἁγιωσύνη.

ΛΑ'. Οὐσιαστικὰ ἐκ ῥημάτων παραγόμενα.

159. Τὰ οὐσιαστικὰ τὰ παραγόμενα ἐκ ῥημάτων σημαίνουσι

α. Τὸν ἐργαζόμενον ἢ τὸν μετερχόμενον τὴν ἐνέργειαν τοῦ ῥήματος ὡς *μαρθάνω μαθητὴς μαθήτρια, αὐλέω αὐλητὴς αὐλήτρια, καὶ αὐλητρίς, βασιλεύω βασιλεὺς βασίλισσα καὶ βασίλις. σῶζω σωτὴρ σώτειρα. βέω ῥήτωρ, αὐτοκράτωρ αὐτοκράτειρα.*

β'. Τὰ πράγματος σημαντικά, ὡς *βάλλω βολή, φέρω φόρος, πίνω πότος, ὀδύρομαι ὀδυρμός, ὀρέγω ὀργυία.*

γ'. Τὰ σημαίνοντα τὴν ἐνέργειαν ἢ πράξιν ὡς *πράττω πράξις, ἐπιστάω ἐπίστασις καὶ ἐπιστάσις, συνθέω σύνθεσις καὶ συνθεσία.*

δ'. Τὰ σημαίνοντα τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας ὡς *πράττω πρᾶγμα.*

ΛΒ'. Παραγωγὴ ἐπιθέτων.

157. Ἐπιθέτα παραγόμενα ἐξ οὐσιαστικῶν ἢ ἐπιθέτων εἶνε τὰ ἐξῆς.

α. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀνήκοντα ἢ ἀρμόζοντα εἰς τὸ δηλούμενον ὑπὸ τῆς ῥίζης ὡς *οὐρανός οὐράνιος, πατὴρ πάτριος καὶ πατρῷος.*

β'. Τὰ σημαίνοντα τὴν ὕλην ἐκ τῆς ὁποίας ἐγινέτι ὡς *χρυσός χρύσεος-οῦς, ξύλον ξύλιος.*

γ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν χρόνον ἢ τὴν ἀφθονίαν τοῦ φανερωμένου ὑπὸ τῆς ῥίζης ὡς *ἑσπέρα ἑσπερινός, ὄρος ὄρειός.*

δ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀνήκοντα ἢ ἐπιτήδειον εἰς τὸν φανερωνόμενον ὑπὸ τῆς ῥίζης ὡς *βασιλεὺς βασιλικός, θῆλυ θηλικός.*

ε. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἐπιτήδειον νὰ ἐνεργήσῃ ἢ νὰ πάθῃ τὸ ὑπὸ τῆς ῥίζης φανερωνόμενον ὡς *ὄφελος ὀφέλιμος, ποτὸν πότιμος.*

ς'. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἔχοντα κλίσην εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ῥίζης φανερωνόμενον ὡς *ἀπάτη ἀπατηλός, ἀμαρτία ἀμαρτωλός.*

ζ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἐργαζόμενον εἰς ἑαυτὸν ἢ εἰς ἄλλον. ὅπερ φανερώνει ἡ ῥίζα ὡς *κόσος κοσμερός, μάχθος μοχθηρός.*

η. Τὰ σημαίνοντα πλησμονὴν τοῦ δηλούμενου ὑπὸ τῆς ῥίζης ὡς *ψώρα ψωραλέος, ῥώμη ῥωμαλέος, χάρις χαρίεις.*

θ. Τὰ σημαίνοντα τὸν παθόντα ἢ δυνάμενον νὰ πάθῃ ὡς *ἀκούω ἀκουστός ὡς καὶ τὰ σημαίνοντα τὸν χρεωτοῦντα νὰ πάθῃ ἀκουσέος.*

ι. Τὰ σημαίνοντα τὸν πρᾶττοντα τὸ ὑπὸ τῆς ῥίζης δηλούμενον ὡς *ροέω τοίμων.*

18 ΑΓ'. Παραγωγή ρημάτων.

458. Τὰ ρήματα τὰ παραγόμενα ἐξ ὀνομάτων καταλήγουσι.

α. Εἰς *αω*, *-εω*, *-εω* καὶ σημαίνουσι ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἔχει τὸ ὑπὸ τοῦ ὀνόματος σημαίνόμενον ἢ εἶνε τοιοῦτον ὡς *κόμη κομάω*, *κοινωνὸς κοινωνῶ*, *πόμπος πομπεύω*.

β. Εἰς *-οω* ἢ *-ίζω* καὶ σημαίνουσι ὅτι τὸ ὑποκείμενον κἀμνει τὸ σημαίνόμενον ὑπὸ τοῦ ὀνόματος ὡς *πτερόν πτερόω*, *ἀγρὸς ἀγρίζω*.

159. Τὰ ρήματα τὰ παραγόμενα ἐξ ἄλλων ρημάτων ἔχουσι τὰς ἀκολουθούς καταλήξεις.

α. *σειω* *σειάω*, καὶ σημαίνουσι τὸν ἔχοντα ἐπιθυμίαν τοῦ δηλουμένου ὑπὸ τῆς ρίζης ὡς *γελασεῖω* *κλαυσιάω*.

β. *ίζω* καὶ σημαίνουσι ὅτι συχνὰ κἀμνουσιν τὸ δηλούμενον ὑπὸ τῆς ρίζης ὡς *στενάζω*, *ριπτάζω*.

ΑΔ'. Παραγωγή ἐπιρρημάτων.

160. Πολλὰ ἐπιρρήματα σημαίνοντα τρόπον παράγοντα ἐξ ὀνομάτων καὶ ρημάτων καὶ καταλήγουσιν εἰς *ως*, *-οον*, *-οον*, *-οον*, *-οον*, *-οον*, *-οον* ὡς *καλῶς*, *κυριῶν*, *σοφῶν*, *δογμασί*, *αὐτολεξεί*, *οδάξ*.

ΑΕ'. Περὶ συνθέσεως λέξεων.

161. *Σύνθεσις* λέξεων λέγεται ἡ ἐνωσις δύο ἢ περισσοτέρων ἄλλων λέξεων εἰς σχηματισμὸν νέας λέξεως ὡς *νομοθέτης* (νόμον — θέτων).

162. Ὄταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν ἦνε ὄνομα, ἡ κατάληξις τῆς γενικῆς του εἰς τὴν σύνθεσιν τρέπεται εἰς *ο*, τὸ ὅποσον ἀποβάλλεται πρὸ φωνήεντος ὡς *δικογράφος* (δική — γράφω), *παιδονόμος* (παιδὸς — νόμος), *νομάρχης* (νομὸς — ἄρχω).

ΣΗΜ. α. Ἐὰ λήγοντα εἰς *ις*, *αυς*, *ους*, *υς*, *ν*, σχηματίζουσι τὸ σύνθετον ἐκ τῆς ὀνομαστικῆς ὡς *πολιτορχῶ*, *εὐθῦδικος*, *βουκόλος*.

ΣΗΜ. β. Τὰ σύνθετα ἀπὸ τοῦ γέα *γῆ* τρέπουσι τὸ αἰεὶ τὴν σύνθεσιν εἰς *ω* ὡς *γεωγραφος*, *γεωμέτρης* καὶ τὰ λεγόμενα Ἄττικα *νεωκῶρες*, *λεωφόρος*.

163. Ὄταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶνε ῥῆμα, ἐὰν τὸ σύνθετον γίνετα ἀπὸ τὸν ἐνεστώτα, τρέπεται τὸ *ω* εἰς *ε*, ἐὰν δὲ ἀπὸ τὸν μέλλοντα, τότε τρέπεται τὸ *ω* εἰς *ι* ὡς *φερέπορος* (φέρω — πόνος), *λυσιμαχος* (λύω — μάχη).

164. Ὄταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶνε ἐπίρρημα ἢ πρόθεσις, τότε εἰς αὐτὸ δὲν γίνεται καμμία μεταβολὴ καὶ ἡ τοιαύτη σύνθεσις λέγεται *παράθεσις* ὡς *πυρέχω*, *ἀναβαίρω*, *υπερβολή*, *εὐτακτος*.

165. Ὄταν τὸ δεύτερον συνθετικὸν ἀρχίζῃ ἀπὸ τῶν φωνηέντων *α*, *ε*, *ο*, τὸ *α* καὶ *ε* τρέπεται εἰς *η*, ἐνίοτε καὶ τὸ *ο* εἰς *ω* ὡς *στρατηγός* (στρατὸς — ἄγω), *δυσήλατος* (δύς — ἐλάινω), *ἀνώματος* (ἀ — ὀμαλός), *ἐξώλης* (ἐξ — ὄλλυμι), *τριώβολος* (τρὶς — ὀβολός).

166. Ἡ λέξις ὄνομα, ὅταν ἦνε δεύτερον συνθετικὸν, τρέπει τὸ πρῶτον *ο* εἰς *ω* καὶ τὸ δεύτερον εἰς *υ* ὡς *συνώνυμος*, *εὐώνυμος*.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΑΣΤ'. Περὶ Προτάσεως.

167. *Σύνταξις* λέγεται ἡ κατὰ κανόνας καὶ ὀρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου.

168. *Συντακτικόν* δὲ λέγεται τὸ μέρος τῆς Γραμματικῆς, τὸ ὁποῖον διδάσκει τοὺς κανόνας, κατὰ τοὺς ὁποίους γίνεται ἡ πλοκὴ αὐτῆ τῶν λέξεων.

169. Ὁ μικρότατος τῶν λόγων εἶνε ἡ λεγομένη ἀπλή πρότασις· αὕτη δὲ συνίσταται ἐκ τριῶν μερῶν υποκειμένου, κατηγορουμένου καὶ συνδετικοῦ· ὡς ὁ ἀνὴρ ἐστὶ πλούσιος, ὁ ἀνθρωπός ἐστι θνητός· τὸ ἀνὴρ καὶ ἀνθρωπος εἶνε τὰ υποκείμενα, τὸ πλούσιος καὶ θνητός εἶνε τὰ κατηγορούμενα, καὶ τὸ ἐστὶ συνδετικόν.

ΣΗΜ. Τὸ υποκείμενον σημαίνει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται ὁ λόγος· τὸ κατηγορούμενον σημαίνει τὴν ιδιότητα ἢ ὑπαρξίν τοῦ υποκειμένου, καὶ τὸ συνδετικόν ἀποδίδει εἰς τὸ υποκείμενον τὴν ιδιότητα ἢ ὑπαρξίν.

170. Ὑποκείμενον τῆς προτάσεως τίθεται κυρίως τὸ οὐσιαστικόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπίθετον καὶ πᾶν μέρος τοῦ λόγου λαμβάνον ἔννοιαν οὐσιαστικοῦ· ὡς οἰκός ἐστιν εὐάερος·—ὁ ἀληθής ἐστι βλαπτικός·—ἐγὼ εἶμι ὑγιής·—τὸ πράττειν ἐστὶ δύσκολον.

171. Κατηγορούμενον τῆς προτάσεως τίθεται κυρίως τὸ ἐπίθετον, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἄλλο μέρος τοῦ λόγου λαμβάνον ἐπιθετικὴν ἔννοιαν ὡς ὁ ἀνθρωπός ἐστι ζῷον.

172. Τὸ υποκείμενον συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κατηγορουμένου κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· ὡς ὁ Φίλιππος οὐκ ἦν δίκαιος·—αἱ γυναῖκες εἰσιν εὐαίσθητοι·—τὰ παιδιά εἰσι ζῶμα.

173. Τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μετὰ τοῦ υποκειμένου κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον· ὡς ἐγὼ εἶμι ἀθ.λίω·—ἡμεῖς ἐστέ γέλοι·—Σωκράτης ἦν φιλόσοφος.

ΣΗΜ. Ἐνίοτε πληθυντικόν υποκείμενον συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος ὡς τὰ παιδιά παίξει· ἡ ἐνικὸν υποκείμενον μετὰ πληθυντικοῦ ῥήματος ὡς ὁ λαός εἶπαν.

174. Πολλάκις τὸ κατηγορούμενον συγχωνεύεται μετὰ τοῦ συνδετικοῦ εἰς μίαν λέξιν, καὶ οὕτω σχηματίζεται τὸ λεγόμενον κατηγορηματικὸν ῥῆμα· ὡς οἱ Ἑ.λ.θες φιλοσοφοῦσιν·—Σωκράτης σωφρονεῖ.

175. Τὸ υποκείμενον τίθεται πάντοτε κατ' ὀνομαστικὴν, καὶ εἰς αὐτὸ ἔτι τὸ ἀπαρέμφατον ἐπὶ ταυτοπροσωπίας· ὡς βούλομαι ποιεῖν (ἐγώ).

176. Ὑποκείμενον τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου εἶνε αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι, αἱ ὁποῖαι παραλείπονται ὅταν δὲν ᾖνε χρεῖα

ἐμφάσεως ἢ δικστολῆς ὡς πορεύσομαι εὐθύς πρὸς τὰ βασιλῆα, καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται (ὁ βασιλεύς)—ἄγωμεν—τίμα τοὺς γονεῖς.

177. Τὸ υποκείμενον τοῦ τρίτου προσώπου τῶν ῥημάτων παραλείπεται.

α. Ὄταν ἐξυπακούηται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὡς ὅταν τις ἐξήρτης οἰκίας ζητεῖτω τί μέλει πράττειν, καὶ ὅταν εἰσέλθῃ ζητεῖτω πάλιν τί ἔπραξαν.

β. Ὄταν δύναται νὰ ἐννοηθῇ τὸ τίς, ἀνθρωποῖ ὡς ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

γ. Ἐπὶ πράξεως γενομένης ὑπ' ἀδρός ἔχοντος τοῦτο ὡς ἴδιον ἔργον ὡς ἐκήρυξεν (ὁ κήρυξ), ἐσάλπιγξεν (ὁ σάλπιγξ).

178. Ὄταν πολλὰ ὑπάρχωσι τὰ υποκείμενα τὸ ῥῆμα τίθεται συννήθως εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν ὡς Σωκράτης, Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης εἰσὶ σοφοί.

179. Τὸ κατηγορούμενον παραλείπεται ὅταν εὐκόλως ἐννοηται ἐκ τῶν προηγουμένων ὡς ἐγὼ μὲν ἰατρός εἰμι, σὺ δὲ οὐκ εἶ (ἰατρός).

180. Καὶ τὸ συνιδεϊκὸν ἔτι παραλείπεται, ὅταν εὐκόλως ἐννοηται ὡς Ἐλλήν ἐγὼ (εἰμι), καὶ δεῦτερον ὅταν παραλαμβάνηται ἢ τὸ ἴδιον ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐκ τῶν προηγουμένων ὡς αἱ γυναῖκες αἱ μὲν χρησταί εἰσι, αἱ δὲ κακαί.

ΛΖ. Περὶ προσδιορισμῶν τῆς προτάσεως.

181. Προσδιορισμοὶ τῆς προτάσεως λέγονται αἱ λέξεις, τὰς ἑποίας προσθέτομεν εἰς τὴν ἀπλὴν πρότασιν διὰ νὰ τὴν πλατύνωμεν ἐλίγον· οὗτοι προσδιορίζουσι τὸ υποκείμενον ὡς Ἀριστείδης ὁ δίκαιος ἦν Ἀθηναῖος ἢ τὸ κατηγορούμενον ὡς οὗτός ἐστιν ἀγαθὸς γεωργός ἢ καὶ αὐτὸ τὸ ῥῆμα ὡς ἔρθως ἔλεξας ἢ τέλος προσδιορίζουσιν ἄλλον προσδιορισμὸν καὶ οὗτος πάλιν ἄλλον Ἀλέξανδρος ὁ φιλέτου υἱὸς Ἀμύτου βασιλέως τῆς Μακεδονίας ἦν μέγας ἡγεμών.

182. Οἱ προσδιορισμοί, ἐν εἶνε οὐσιαστικά, ἐπίθετα, ἀντωνυμῖαι, μετοχά. λέγονται ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ καὶ προσδιορίζουσι, τὸ υποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον.

α. Κατὰ τὸ αὐτὸ μὲ αὐτὰ γένος, ἀριθμὸν, πτώσιν, καὶ λέγονται κατ' ἐπεξήγησιν προσδιορισμοί ὡς Σωκράτης ὁ σοφός ἦν Ἀθηναῖος.

β. Δι' ὀλοκλήρου παρεθδικῆς προτάσεως ὡς ἀνελεύθερος πᾶς δοτικὸς εἰς δοκὴν βλέπει.

γ. Διὰ πλάγιον, πώσεων, καὶ πρὸς τοῦτο τίθεται γενική, δοτική, αἰτιατική καὶ τότε λέγομεν ὅτι συντάσσεται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς, αἰτιατικῆς ὡς ἀγρός Περικλέους μαθητῆς Σωκράτους· πηγὴ καλοκαγαθίας· εὐγενέστατοι τῶν ἀνθρώπων· ἀστυγείτορες Ἀθηναῖοι· πορηροὶ τοὺς τρότους.

183. Εάν δὲ οἱ προσδιορισμοὶ εἶνε ἐπιρρήματα λέγονται ἐπιρρηματικά, καὶ προσδιορίζουσι τὰ ῥήματα ὡς γράφει καλῶς, ὀρθῶς.

ΔΗ. Ἀντικείμενα τῆς προτάσεως.

184. Ἀντικείμενα λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι δέχονται τὴν ἐνέργειαν τοῦ ῥήματος· τίθενται δὲ κατὰ γενικὴν, δοτικὴν αἰτιατικὴν καὶ διὰ τοῦτο λέγονται συντόμως ὅτι συντάσσεται τὸ ῥῆμα μετὰ μιᾶς τῶν τριῶν αὐτῶν πτώσεων ὡς κτίζω οἶκον, ἀμηχάνων ἐρέει, οἱ ἰδιῶται ἄγουσι δῶρα τοῖς βασιλεῦσιν.

185. Μετὰ γενικῆς συντάσσονται τὰ ἐνεργητικὰ ὅσα σημαίνουν ἀρχήν, παῦσιν, ἀπαλλογήν, ἀντάλλαγμα ἐπιτυχίας, ἀποτυχίας, πλήρωσιν, κέρωσιν, μνήμην, λήθην, φειδῶ, ἀφειδίαν καὶ τὰ τοιαῦτα· γαστρὸς ἄρχει· ἄλλων δεσπόζει· ἀπαλλάττεσθαι τοῦ ζῆν· τιμᾶται δραχμῆς· τυχεῖν καλῆς παιδείας· ἀτυχεῖν τῶν δικαίων· γέμει κακῶν· τῆς σωφροσύνης ἐπιλαθέσθαι τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν ψυχῆς ἀφειδήσαρτες· φείσασθέ μου ὑπερορᾶ τῶν παρεστώτων κτλ.

186. Μετὰ δοτικῆς συντάσσονται τὰ σημαίνοντα ἐναντιότητα, συμφωνίαν, ὑπακοήν, προσέγγισιν, περιποίησιν, ἔριδα κτλ ὡς οὐ μὲν ἀπειλεῖς ἐμοὶ τὸν θάνατον, σοὶ δὲ ἡ γούκι· τὰ ἔργα συμφωνεῖ τοῖς λόγοις· πειθαρχεῖν πατρὶ καὶ μητρὶ ὅμοιος ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει· βοηθεῖν τινὶ ἐρίζειν τῷ γείτονι.

187. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται τὰ σημαίνοντα ἀμιγῆ καὶ καθαρὰν τὴν ἐνέργειαν καὶ τότε τὸ ἀντικείμενον σημαίνει ἐκείνο, εἰς τὸ ὁποῖον μεταβαίνει τοῦ ὑποκειμένου ἢ ἐνέργειας ὡς ῥίπτε τὸ πρόσωπον· δόξα δίακε· ἔχθραν διάλυε· οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας θεραπεύουσιν.

188. Πολλὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα συντάσσονται μετὰ δύο πτώσεων· α. μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς· ζεύγη καὶ ὑποζύγια σίτου γεμίσαρτες· β. μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς· τὰ ἀγαθὰ διδόναι τοῖς δικαίοις· δῶρα φέρων τῷ θεῷ· γ. μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς τὰ ἄλλα ἐπαίδευσας τὴν γυναῖκα· δ. μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς· μεταδιδόναι τοῦ βάρους τοῖς φίλοις.

189. Τὰ παθητικὰ ῥήματα δέχονται τὸ αἷτιον τοῦ πάθους κατὰ γενικὴν μετὰ τῆς ὑπό, παρά, πρός, ἐκ, ἢ κατὰ δοτικὴν ἀπρόθετον· ὡς πατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ γέροντος· παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσει· πρός ἀνδρὸς ἠδίκημένη· τοῦτο δὲ μοι ἐκ θεοῦ δέδοται· πολλοὶ θεραπεῖαι τοῖς ἰατροῖς εἴρηται.

190. Τὰ οὐδέτερα ῥήματα ἀπολύτως ἐκφερόμενα δὲν δέχονται ἀντικείμενον· ὡς ζῶ· σχετικῶς δὲ τίθεμενα λαμβάνουσιν τινὰ πτώσιν ὡς γέμομεν ἐλπίδων.

191. Τὸ ῥῆμα εἰμὶ δέχεται πλὴν τοῦ ὑποκειμένου καὶ δοτικὴν,

ἡ ὁποία σημαίνει τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀρμόζει ἡ ὑπαρξίς· ὡς ἔστι μοι χροῖματα.

ΣΗΜ. Ἡ ὀνομαστικὴ μόνον ὡς ὑποκείμενον τίθεται εἰς τὸν λόγον, ἡ δὲ κλητικὴ θεωρεῖται ὡς ἀποτελοῦσα ἰδικιτέραν πρότασιν· ὡς ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ βέλτιστα βουλευέσθε.

ΛΘ'. Περὶ ἐπιρρημάτων καὶ περὶ προθέσεων.

192. Τὰ ἐπιρρήματα προσθέτονται εἰς τὰ ῥήματα, ἐπίθετα, ἢ εἰς ἄλλα ἐπιρρήματα καὶ προσδιορίζουσιν αὐτῶν τὸν χρόνον, τόπον, τρόπον, ποιότητα κτλ. ὡς πειρῶ καλῶς ποιεῖν· πάνυ κακῶς· λίαν τεργήντως.

193. Αἱ προθέσεις οὐκ ἐκφέρουσιν, ὡς εἴπομεν· τὴν μετὰξὺ δύο ἀντικειμένων σχέσιν· αὕτη δὲ ἡ σχέσις εἶνε τόπος, τρόπος, χρόνος, αἰτία κτλ.

Τῶν κυρίων προθέσεων συντάσσονται.

1). Μετὰ γενικῆς ἢ πρό. ἀπό, ἐξ, ἀντί· ὡς πρό. ποδῶν· πρό ἡμέρας· ἀπὸ σκοποῦ· ἐκ Μεγάρων· ἐ.λ.λυθεῖν ἀντί τοῦ ὕδατος ὕψος.

2). Μετὰ δοτικῆς ἢ ἐν καὶ σύν· ὡς ἐν οἴκῳ ἐν ὄρεσιν· ἐν γέλοις· ἐν δήμῳ· ἢ ἐν Μυκάλη μάχη· σύν ἀνδράσι· σύν νόμῳ· σύν θεῶ.

3). Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ εἰς καὶ ἢ ἀνά· ὡς στρατεία εἰς Ἀθήνας εἰς γρη῏αρ ἐμβάλλειν ἀνά τὰ ὄρη· ἀνά πᾶσαν ἡμέραν· ἀνά δύο.

4). Μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς ἡ διὰ, κατά, μετά, ὑπέρ· ὡς διὰ τῶν τειχῶν διὰ τὴν ἄμετρον ἔξιν κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρῆσχετο· κατὰ τὸν πρότερον πόλεμον· αὐτὸ καθ' ἑαυτοῦ κατὰ δύο ἐ.λ.λυβαρε· κατὰ ἐξήκορτα ἔτη μετ' ἐκείνοι ἐπορευόμενη· μετὰ Πεισιστρατον Ἰππαρχος καὶ Ἰππίας ἤρξαν· ὑπὲρ τῶν δικαίων· ὑπὲρ σαῦ ἀποκρίνομαι· ὑπὲρ γῆς (— ὑπεράνω τῆς γῆς).

5). Μετὰ γενικῆς δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς ἡ ἀμφί, περὶ, παρά, πρός, ἐπί, ὑπὸ· ὡς τὰ ἀμφί Ὀρέστον· ἀμφί νόσῳ τῷ βασιλείῳ· ἀμφί τοὺς διαχιλίους· περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι· περὶ τῇ χειρὶ γρυσοῦν γέρει δακτύλιον· περὶ τὴν γῆν· οἱ περὶ τὸν Ἀρχίδαμον· ἔτερος παρ' ἐτέρου δεχόμενος· παρ' ἡμῖν ἐστράφην παρὰ τὸν ποταμόν· παρὰ τέσσαρας ψήφους· παρὰ φύσιν· πρὸς πατρός· πρὸς τοῦτοις· πρὸς ἄρχον· πρὸς τοὺς φίλους· πρὸς αὐτὸν ἄδει· ἐφ' ἵππων ὄχεϊτο· ἐπὶ Θησέως· ἐπὶ τῇ θαλάσῃ· ἐπὶ τούτῳ· ἐπὶ δέκα ἔτη· ἐπὶ τὰς τέχνας ὄρᾱ· ἐπὶ Πέρσας ἐ.λ.λύνει· ὑπὸ μάλης· ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει κείτῃ· ὑπὸ νόμοις καὶ πατρὶ ἐστίν· ὑπὸ τὴν σκιάν ἐκαθέλορτο· ἢ ἐν αὐτῷ ἐποιῶντο.

149. Αἱ κύριαι προθέσεις συνθέτονται ἔτι καὶ μετὰ ῥημάτων καὶ ἄλλων λέξεων, διατηροῦσαι συνήθως τὴν ἀρχικὴν τῶν σημασιῶν· ὡς ἀντιλέγειν, ἀπέρχεσθαι, ἀπομαρθάνειν, ἐκβάλλειν, ἐνοικεῖν συγγράφειν, ἐμβάλλειν, ἀναχωρεῖν, διαφέρειν κτλ

Μ'. Περὶ συνδέσεως τῶν προτάσεων.

195. Αἱ προτάσεις συνδέονται πρὸς ἀλλήλας διὰ τῶν καλουμένων συνδέσμων ἢ διὰ τῶν ἐπιρρημάτων, οἱ δὲ λόγοι ἐκ τῶν συνδέσμων λαμβάνουσι καὶ τὸ ὄνομα· εἶνε δὲ

α. Συμπλεκτικοί· ὡς *Λαέρτου παῖς καὶ σὺ καὶ περὶ παιδαγωγῶν καὶ περὶ μουσείων· αἱ Μυκῆναι ἢ Σπάρτη τε· αὐτός τε· οὐκ ἡμέλει, τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπήρει· καὶ ἦδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσας, καὶ πλησίον ἦν ὁ σταθμός· οὔτε ἄνδρες, οὔτε γυναῖκες.*

β. Διαζευτικοί ὡς ἢ *λέγετι σιγῆς κρεῖττον ἢ σιγῆν ἔχει· παρὰ τῆς Ἐκάτης ἔξεσι τοῦτο πυθέσθαι, εἴτε τὸ πλουτεῖν εἴτε τὸ πεινῆν βέλτιον.*

γ. Ἀντιθετικοί ὡς τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφρονος δέ· οὐκ αὐτῷ ἄλλα σοί.

δ. Ἐναντιωματικοί· ὡς *καίτοι ἔχω γε αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας ἐν Τροάδι· σὺ φρουρούμενα, ἀλλ' οὐδὲ τούτων στερήσομαι.*

ε. Αἰτιολογικοί· ὡς σοὶ δὲ τοῦτο οὐκ ἔστι· ἐπεὶ τυφλὸς τὰ ὄψια καὶ τὸν τοῦν καὶ τὰ ὄμματα εἶ·

ς. Εἰδικοί· ὡς *ἰδεῖν ἐπεθύμει, οὐκ ἤκουεν αὐτὸν καλὸν κάγαθόν· εἶαι.*

ζ. Τελικοί· ὡς *ἔχομεν ὅπως φέρωμεν.*

η. Ὑποθετικοί ὡς *εἰ τάδ' ἔχει κατὰ τοῦν, τοῦτ' ἀν' ἐπαρκοί,*

θ. Ἀναφορικοί· ὡς *κῶμαι, ἐν αἷς ἐσκήνοιν, Παρυσάειδος ἦσαν.*

ι. Χρονικοί· ὁ λόγος πρόσθετος, ὅτ' ἐγὼ ἔρη πλουτεῖν, ἐγέλωσαν.

. ΜΑ'. Περὶ ἀπαρεμφάτων.

196. Πολλάκις τὸ ῥῆμα τῆς παρεμφατικῆς προτάσεως οἱ ἀρχαῖοι ἀφέρουσι κατ' ἀπαρέμφατον καὶ τότε τὸ υποκείμενον αὐτοῦ εἶνε αἰτιατικὴ ὡς οἱ στρατιῶται ἐν ἐλλείψει μεγάλαις ὄντες ἠῆχοντο τὸν Κῦρον εὐτυχεῖσαι.

197. Ἐὰν ὅμως τὸ υποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶνε καὶ υποκείμενον τοῦ ῥήματος, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτᾶται, παραλείπεται, τὸ δὲ κατηγορούμενόν του τίθεται ὁμοιοπτώτως μὲ τὸ υποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως· ὡς *Κροῖσος ἐνόμισεν πάντων εἶναι ὀλιωτάτος.*

198. Τὸ ἀπαρέμφατον λαμβάνεται ἀντὶ ὀνόματος μετὰ ἢ ἄνευ ἄρθρου· ὡς *φιλεῖν ἀκαίρως ἴσον ἐστὶ τῷ μισεῖν· ἐρίλλειν καὶ φιλονεικεῖν πάντη ἄτοπον· κρείττον τεθνᾶναι καλῶς ἢ ζῆν αἰσχροῦς.*

199. Τὰ λεκτικὰ, δοξαστικὰ, δηλωτικὰ, γνωστικὰ καὶ ἐλπίδος ἢ φόβου σημαντικὰ ῥήματα συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου, τὸ ὁποῖον λέγεται εἰδικόν, καὶ ἐξηγεῖται δι' ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι· ὡς ὁ Κροῖσος ἐλέγετο εἶναι (= ὅτι ἦτο) εὐδαιμονέστατος τῶν ἀνθρώπων.

200. Τὰ προαίρετικά, δεικτικά, παρακλενυματικά, προτρεπτικά, αποτρεπτικά, συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου, τὸ ὁποῖον λέγεται τελικόν καὶ ἐξηγεῖται δι' ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ γὰ' ὡς ἐπεθύμει ἰδεῖν (= ἵνα ἴδῃ) τῶν Κῦρον.

ΜΒ'. Περὶ ἀπροσώπων ῥημάτων

201. Ῥήματά τινα ὡς τὸ προσήκει, πρέπει, δεῖ, χρεῖ, εὐρίσκονται μόνον εἰς τὸ τρίτον πρόσωπον καὶ ἔχουσι ὑποκείμενον ἀπαρέμφατον ὡς τὸ π.λῆθος δεῖ θεραπεύειν τὸν ἐν δημοκρατία πολιτευόμενον, τὸν δ' ἐν μοναρχίᾳ κατοικοῦντι τὸν βασιλέα προσήκει θαυμάζειν. Τὰ τοιαῦτα ῥήματα λέγονται ἀπρόσωπα. Οὕτω συντάσσονται ἐνίοτε καὶ τὸ ἔστι, ἐρεστί, ἔξεστι, δοκεῖ, λέγεται, πέπρωται, ἐνδέγεται κτ.λ.

Περὶ μετοχῆς.

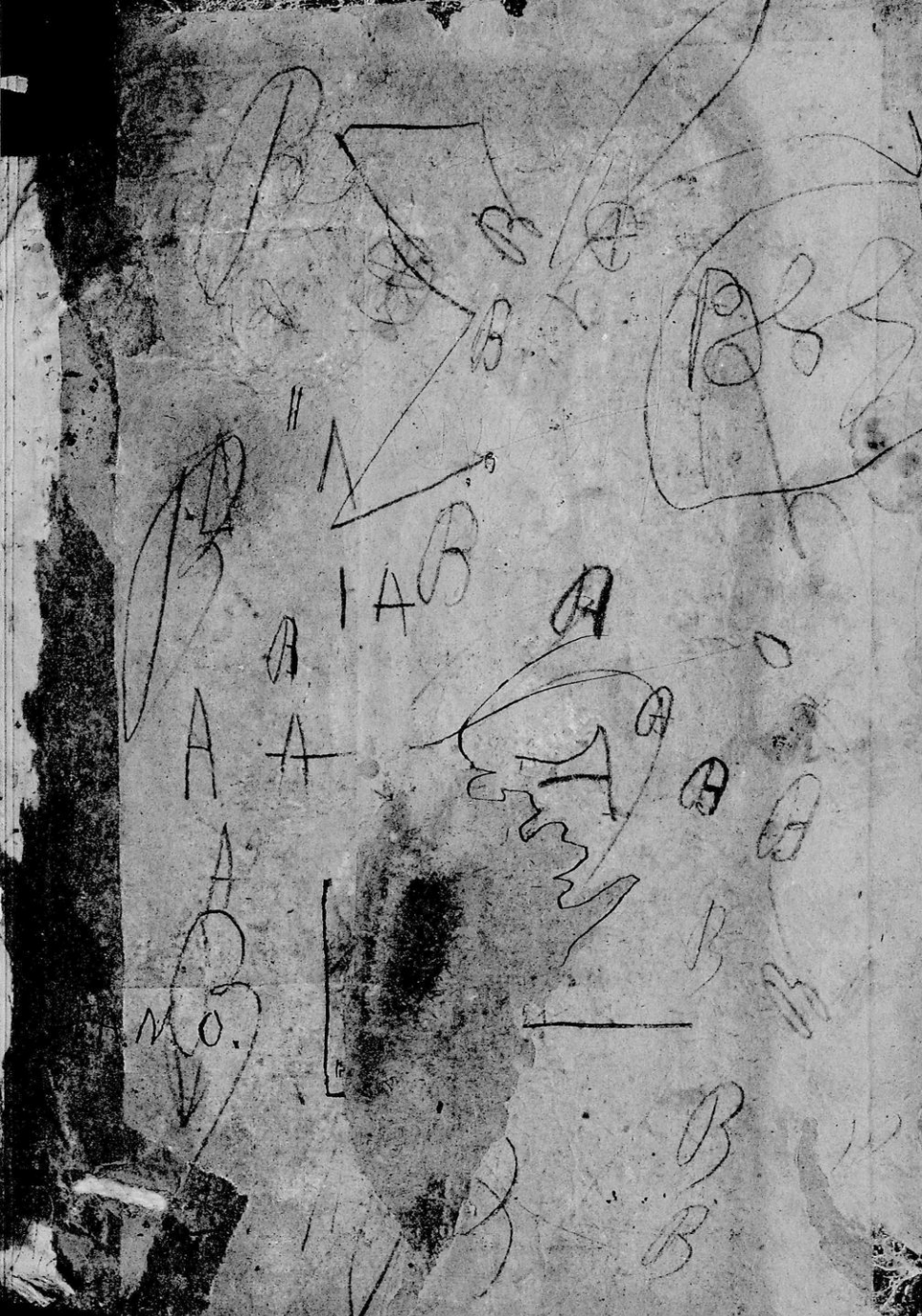
202. Ἡ μετοχὴ τίθεται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον· κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς καὶ ἀντικείμενον· τιθεμένη δὲ ὡς προσδιορισμὸς συμφωνεῖ μετὰ τοῦ προσδιοριζομένου κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτώσιν.

203. Πολλάκις τίθεται ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς εἰς τὸν λόγον χωρὶς γὰ' ἀναφέρειται εἰς τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατηγορούμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τότε λέγεται γενικὴ ἀπόλυτος· ὡς θεοῦ θέλοντος ἀγιάζεσθαι· σεισημοῦ γενομένου ὁ στρατὸς διελύθη.

ΤΕΛΟΣ.

Πωλαρίδιμον φασαγία ἑὼν ἄδοξορων χρῆσι
ὑμνήσωμεν ἄσματος ἐν

I.A.